

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΛΙΜΕΝΩΝ

REGULATORY AUTHORITY FOR PORTS

Γρ. Λαμπράκη 150, 18535 Πειραιάς

Τηλ.: 210- 4191966 Fax: 210-4191888

e-mail : info@raports.gr

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ 21/2020

ΘΕΜΑ 5^ο: Γνωμοδότηση περί άσκησης αρμοδιοτήτων στο λιμένα Πειραιά αναφορικά με το Ν.2881/2001 «Ρύθμιση θεμάτων ανέλκυσης ναυαγίων και άλλες διατάξεις» μετά το Ν.4404/2016.

Την 5^η Ιουνίου 2020, ημέρα Παρασκευή, ώρα 12:00, τα Μέλη της Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής «Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων» (Ρ.Α.Λ.) συνήλθαν στην 69^η Συνεδρίασή τους στα γραφεία της Ρ.Α.Λ. επί της οδού Γρ. Λαμπράκη 150, Πειραιάς, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της Παναγιώτη – Ιάσωνα Αγγελόπουλου, προκειμένου να συζητήσουν και να λάβουν απόφαση επί των θεμάτων της Ημερησίας Διατάξεως.

ΠΑΡΟΝΤΑ ΜΕΛΗ:

1. Αγγελόπουλος Παναγιώτης – Ιάσων	Πρόεδρος
2. Τορουνίδης Αθανάσιος	Αντιπρόεδρος
3. Κουφός Παναγιώτης	Εισηγητής
4. Μπίτας Δημήτριος	Εισηγητής
5. Χλωμούδης Κωνσταντίνος	Μέλος
6. Γεωργίου Βασίλειος	Μέλος
7. Γρίνος Σπυρίδων	Μέλος
8. Βελουδογιάννη Ελένη	Μέλος

ΑΠΟΝΤΑ ΜΕΛΗ:

Κουμπάρκης Γεώργιος	Μέλος
---------------------	-------

Χρέη γραμματέως εκτελεί η Αρχικελευστής Λ.Σ. Δημητριάδη Αφεντούλα.

Στην αρχή της συζητήσεως ο Πρόεδρος ανέφερε ότι η παρούσα Εισήγηση αφορά στη διατύπωση Γνώμης της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων (εφεξής: Ρ.Α.Λ.) επί των ανακυψάντων, ενόψει των κατωτέρω πραγματικών περιστατικών, ζητημάτων περί ασκήσεως αρμοδιοτήτων στο λιμένα Πειραιά αναφορικά με το Ν.2881/2001 «*Ρύθμιση θεμάτων ανέλκυσης ναυαγίων και άλλες διατάξεις*» (ΦΕΚ Α' 16) μετά το Ν.4404/2016 «*Για την κύρωση της από 24 Ιουνίου 2016 τροποποίησης και κωδικοποίησης σε ενιαίο κείμενο της από 13 Φεβρουαρίου 2002 Σύμβασης Παραχώρησης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και της Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς ΑΕ και άλλες διατάξεις*» (ΦΕΚ Α' 126). Ήτοι, ποιες συγκεκριμένες αρμοδιότητες, επί του θέματος της ανελκύσεως και απομακρύνσεως ναυαγίων, της απομακρύνσεως επικινδύνων επιβλαβών πλοίων και απομακρύνσεως επιβλαβών λόγω ακινησίας πλοίων, έχουν η Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε. (εφεξής: Ο.Λ.Π. Α.Ε.), η Ρ.Α.Λ. και το Ελληνικό Δημόσιο (εφεξής: Ε.Δ.), εκπροσωπούμενο από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (εφεξής: Υ.ΝΑ.Ν.Π.), μετά την κύρωση της ανωτέρω Σύμβασης Παραχώρησης (εφεξής: ΣΠ) με το Ν.4404/2016.

Έπειτα έδωσε το λόγο στον αρμόδιο Εισηγητή κ. Π. Κουφό, ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά την από 1^{ης} Ιουνίου 2020 Εισήγησή του. Ακολούθως, λαμβάνοντας υπ' όψιν τα τεθέντα σε αυτήν, τα Μέλη της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων, προέβησαν σε διαλογική συζήτηση.

Η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων, αφού έλαβε υπόψη τα στοιχεία της κρινόμενης υπόθεσης και την Εισήγηση,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

- 1) Στις 05/02/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 227/05.02.18) εστάλη στη Ρ.Α.Λ., μέσω τηλεομοιότυπο και αγνώστων στοιχείων αποστολέα, η από 26^{ης} Ιανουαρίου 2018 υποβληθείσα στη Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου της Βουλής των Ελλήνων κοινή ερώτηση του Τομεάρχη Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής της Νέας Δημοκρατίας, βουλευτή Λασιθίου κ. Ιωάννη Πλακιωτάκη, του αναπληρωτή Τομεάρχη Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, βουλευτή Λέσβου κ. Χαράλαμπου Αθανασίου και 21 βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας προς τον Υ.ΝΑ.Ν.Π. κ. Παναγιώτη Κουρουμπλή, με θέμα: «*Απόφαση ανάθεσης, και ανάκλησης αυτής, εργασιών ανέλκυσης, απομάκρυνσης και καταστροφής του ναυαγίου "ALKYON"*».
- 2) Στις 22/02/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 281/22.02.18) εστάλη στη Ρ.Α.Λ., δια της υπ' αριθ. πρωτ. 7218/22.02.2018 επιστολής του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου της Ο.Λ.Π. Α.Ε., κείμενο παρατηρήσεων της εταιρίας (Ο.Λ.Π. Α.Ε.) «*[...] επί της προτεινόμενης Τροπολογίας – Προσθήκης του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και ειδικότερα εισήγησης του κ. Διοικητή της Δ.Α.Λ., που αφορά στη "Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου ανέλκυσης ναυαγίων και απομάκρυνσης επικινδύνων και επιβλαβών πλοίων εντός και εκτός λιμένων", [...]*», για την ενημέρωση και τις κατά λόγο αρμοδιότητας ενέργειες της Αρχής (Ρ.Α.Λ.), καθώς, όπως αναφέρεται στην εν λόγω επιστολή, «*[...] οι προτεινόμενες διατάξεις θίγουν βασικά σημεία της Σύμβασης παραχώρησης μεταξύ του ελληνικού Δημοσίου και ΟΛΠ ΑΕ η οποία έχει κυρωθεί με τον ν.4404/2016.*».
- 3) Στις 02/04/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 410/02.04.18) κοινοποιήθηκαν στη Ρ.Α.Λ., δια του υπ' αριθ. πρωτ. 13815/29.03.2018 διαβιβασθέντος εγγράφου του Προέδρου της Γνωμοδοτικής

Επιτροπής του Ν.2881/2001 της Ο.Λ.Π. Α.Ε., τα υποβληθέντα, κατόπιν της από 08.03.2018 ηλεκτρονικής αλληλογραφίας Δ.Α.Λ. προς Ανώτερο Σύμβουλο Διοίκησης της Ο.Λ.Π. Α.Ε., στη Δ.Α.Λ. πρακτικά της Γνωμοδοτικής Επιτροπής του Ν.2881/2001 της Ο.Λ.Π. Α.Ε. που αφορούν στα Ε/Γ – Ο/Γ «ΘΕΟΦΙΛΟΣ» Ν. ΜΥΤ. 35 και «ΑΛΚΥΩΝ» Σημ. Βολιβίας και Μ/Τα «ΑΓΙΑ ΖΩΝΗ Ι» Ν.Π. 11765.

- 4) Στις 30/04/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 503/03.05.18) εστάλησαν και στη Ρ.Α.Λ., δια της υπ' αριθ. πρωτ. 17600/30.04.2018 επιστολής του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου της Ο.Λ.Π. Α.Ε., οι θέσεις της εταιρίας επί των διαλαμβανομένων στα υπ' αριθ. πρωτ. 6000/215/19.03.2018 και 6000/218/19.03.2018 έγγραφα του Διοικητή της Δ.Α.Λ., (αμφότερα αναρτηθέντα στο διαδικτυακό κόμβο «Διαύγεια» με ΑΔΑ: ΡΗ9Ο4653ΠΩ-ΜΤΔ και 64ΚΡ4653ΠΩ-ΜΒΔ, αντίστοιχα) με θέμα: «Έκδοση διοικητικών αδειών μετά τη θέση σε ισχύ των διατάξεων του ν.4389/2016 (Α' 94) και του ν.4404/2016 (Α' 126)» και «Παραδείγματα διοικητικών αδειών αρμοδιότητας Δημόσιας Αρχής Λιμένων.» αντίστοιχα.
- 5) Στις 09/05/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 522/09.05.18) εστάλη στη Ρ.Α.Λ., δια του υπ' αριθ. πρωτ. 18732/09.05.2018 διαβιβασθέντος εγγράφου του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου της Ο.Λ.Π. Α.Ε., το υπ' αριθ. πρωτ. 6000/266/02.05.2018 έγγραφο του Διοικητή της Δ.Α.Λ., (αναρτηθέν στο διαδικτυακό κόμβο «Διαύγεια» με ΑΔΑ: 75ΑΦ4653ΠΩ-ΨΤ6) με θέμα «Πρόσκληση σε διαβούλευση για τη συμμετοχή ναυτικών εταιριών ν.959/1979 σε διαγωνιστικές διαδικασίες ανέλκυσης ναυαγίων και απομάκρυνσης επικίνδυνων και επιβλαβών πλοίων του ν.2881/2001, καθώς και σε λοιπές διαδικασίες επιλογής αναδόχων παροχής λιμενικών υπηρεσιών στο Λιμένα Πειραιά», για την ενημέρωση και τυχόν ενέργειες της Αρχής (Ρ.Α.Λ.).
- 6) Στις 24/05/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 252/23.05.18) απεστάλη επιστολή της Ρ.Α.Λ. στην Ο.Λ.Π. Α.Ε., σε συνέχεια της υπ' αριθ. πρωτ. 17600/30.04.2018 επιστολής του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου της Ο.Λ.Π. Α.Ε., με την οποία ενημέρωσε την εταιρία ότι λόγω της ιδιάζουσας φύσης του αντικειμένου, αφορώντος στην εποπτεία και διασφάλιση της νομιμότητας των σχέσεων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων του εθνικού λιμενικού συστήματος, η Αρχή έχει ήδη επιληφθεί και προβαίνει στην ενδελεχή έρευνα της υποθέσεως, κατά προτεραιότητα.
- 7) Στις 24/05/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 253/24.05.18) απεστάλη επιστολή της Ρ.Α.Λ. στη Δ.Α.Λ., αναφορικά με το από 19^{ης} Μαρτίου 2018 εκδοθέν και αναρτηθέν στο διαδικτυακό κόμβο «Διαύγεια» έγγραφο της Δ.Α.Λ., με την οποία καλεί την Δ.Α.Λ. για την προσήκουσα ενημέρωση της Αρχής (Ρ.Α.Λ.) καθ' ότι, καίτοι σύμφωνα με τον σχετικό πίνακα διανομής στο σώμα του εγγράφου επρόκειτο να γνωστοποιηθεί στο σύνολο των Ανεξαρτήτων Αρχών, το εν λόγω έγγραφο ουδέποτε της εκοινοποιήθη.
- 8) Στις 09/07/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 692/10.07.18) εστάλησαν στη Ρ.Α.Λ., δια της υπ' αριθ. πρωτ. 28646/09.07.2018 επιστολής του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου της Ο.Λ.Π. Α.Ε., οι θέσεις της εταιρίας επί των διαλαμβανομένων στην υπ' αριθ. πρωτ. 1000.0/44654/14.06.2018 Απόφαση του Υ.ΝΑ.Ν.Π., (αναρτηθείσα στο διαδικτυακό κόμβο «Διαύγεια» με ΑΔΑ: ΨΤΚΦ4653ΠΩ-ΟΔΧ) με θέμα: «Συγκρότηση Ομάδας Εργασίας για τη νομοθετική επεξεργασία τροποποιήσεων του ν.2881/2001 (Α' 16), όπως ισχύει».
- 9) Στις 12/07/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 316/12.07.18) απεστάλη επιστολή της Ρ.Α.Λ. στη Δ.Α.Λ., στο πλαίσιο ερεύνης την οποία διενεργεί η Αρχή (Ρ.Α.Λ.), με αντικείμενο την παροχή απόψεων αναφορικά με ζητήματα άσκησης δημόσιας εξουσίας εντός λιμενικής ζώνης από τις

Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς και Θεσσαλονίκης Α.Ε., καθώς και την εκ του σύνεγγυς συζήτηση επί των προαναφερθέντων ζητημάτων.

- 10) Στις 12/07/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 701/13.07.18) εστάλη στη Ρ.Α.Λ. το από 12^{ης} Ιουλίου 2018 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Διοικητή της Δ.Α.Λ., σε απάντηση του δευτέρου σκέλους της προαναφερθείσας με αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 316/12.07.2018 επιστολής, με το οποίο εξήτησε τον ορισμό ημερομηνίας για τη διεξαγωγή της εν λόγω συζητήσεως.
- 11) Στις 17/07/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 329/17.07.18) απεστάλη επιστολή της Ρ.Α.Λ. στην Ο.Λ.Π. Α.Ε., στο πλαίσιο ερεύνης την οποία διενεργεί η Αρχή (Ρ.Α.Λ.), με αντικείμενο την παροχή απόψεων αναφορικά με ζητήματα άσκησης δημόσιας εξουσίας εντός λιμενικής ζώνης αρμοδιότητάς της.
- 12) Στις 01/08/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 779/02.08.18) υπεβλήθη στη Ρ.Α.Λ. το από 1^{ης} Αυγούστου 2018 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της πληρεξούσιας δικηγόρου της Ο.Λ.Π. Α.Ε., σε συνέχεια της προαναφερθείσας με αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 329/17.07.2018 επιστολής, με το οποίο αιτήθηκε την χορήγηση παράτασης χρονικού διαστήματος ενός (1) μήνα για την υποβολή των αιτούμενων στοιχείων.
- 13) Στις 07/08/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 342/07.08.18) απεστάλη επιστολή του Προέδρου της Ρ.Α.Λ., σε απάντηση του προαναφερθέντος αιτήματος με αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 779/02.08.2018, με το οποίο ενημέρωσε την εταιρεία (Ο.Λ.Π. Α.Ε.) ότι το προαναφερθέν αίτημά της έγινε αποδεκτό και ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτούμενων απόψεων της ορίστηκε η 3^η Σεπτεμβρίου 2018.
- 14) Στις 03/09/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 859/04.09.18) υπεβλήθησαν στη Ρ.Α.Λ., σε απάντηση της υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 329/17.07.2018 επιστολής, οι αιτούμενες απόψεις της Ο.Λ.Π. Α.Ε., με την υπ' αριθ. πρωτ. 35458/03.09.2018 επιστολή του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου της Ο.Λ.Π. Α.Ε.
- 15) Στις 20/09/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 412/20.09.18) απεστάλη νέα επιστολή της Ρ.Α.Λ. στη Δ.Α.Λ., σε συνέχεια της υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 316/12.07.2018 επιστολής, με αντικείμενο την υπενθύμιση και παραπομπή στο περιεχόμενο της υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 316/12.07.2018 επιστολής, ήτοι: παροχή απόψεων αναφορικά με ζητήματα άσκησης δημόσιας εξουσίας εντός λιμενικής ζώνης από τις Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς και Θεσσαλονίκης Α.Ε.
- 16) Στις 24/09/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 926/24.09.18) υπεβλήθησαν στη Ρ.Α.Λ., σε συνέχεια των ήδη υποβληθέντων με την υπ' αριθ. πρωτ. 35458/03.09.2018 επιστολή του κ. Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου της Ο.Λ.Π. Α.Ε. απόψεων, πρόσθετες απόψεις της εταιρείας, με την υπ' αριθ. πρωτ. 38217/24.09.2018 επιστολή του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου της Ο.Λ.Π. Α.Ε.
- 17) Στις 31/10/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 1045/31.10.18) υπεβλήθησαν στη Ρ.Α.Λ., σε απάντηση της υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 412/20.09.2018 υπενθυμιστικής επιστολής παροχής απόψεων, οι αιτούμενες απόψεις της Δ.Α.Λ., δια του από 31^{ης} Οκτωβρίου 2018 μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του κ. Διοικητή της Δ.Α.Λ., καθώς και, συνημμένα σε αυτό, στοιχεία, ήτοι έγγραφο: **α)** υπ' αριθ. πρωτ. 6000/215/19.03.2018 (ΑΔΑ: ΡΗ9Ο4653ΠΩ-ΜΤΔ), **β)** υπ' αριθ. πρωτ. 6000/218/19.03.2018 (ΑΔΑ: 64ΚΡ4653ΠΩ-ΜΒΔ), **γ)** υπ' αριθ. πρωτ. 6130/13/07.05.2018 (ΑΔΑ: ΩΥΨΣ4653ΠΩ-ΜΩΤ), **δ)** υπ' αριθ. πρωτ. 6000/268/07.05.2018 (ΑΔΑ: 6ΖΜΟ4653ΠΩ-Ρ3Σ), **ε)** υπ' αριθ. πρωτ. 6000/279/14.05.2018 (ΑΔΑ: Ω9ΦΒ4653ΠΩ-85Φ), **στ)** υπ' αριθ. πρωτ.

6000/15/23.07.2018 (ΑΔΑ: Ψ9ΑΧ4653ΠΩ-ΔΔΘ), ζ) υπ' αριθ. πρωτ. 6000/415/28.08.2018 (ΑΔΑ: ΨΛ1Π4653ΠΩ-ΟΙΜ) και η) υπ' αριθ. πρωτ. 6000/532/29.10.2018 (ΑΔΑ: 66ΧΦ4653ΠΩ-ΞΜΜ).

- 18)** Στις 01/11/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 1055/02.11.18) εστάλη στη Ρ.Α.Λ., δια της υπ' αριθ. πρωτ. 3000.0/81175/01.11.2018 διαβίβασης της Γενικής Γραμματείας Λιμένων Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων (εφεξής: Γ.Γ.Λ.Λ.Π.Ν.Ε.), το υπ' αριθ. πρωτ. 3000.0/79196/25.10.2018 έγγραφο του κ. ΓΓΛΠΝΕ, προς ενημέρωση της Αρχής, το οποίο απαντά σε ζητήματα αναφορικά με τις αρμοδιότητες της Δ.Α.Λ. σε σχέση με τις Ο.Λ. Α.Ε.
- 19)** Στις 04/12/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 536/04.12.18) απεστάλη επιστολή της Ρ.Α.Λ. στη Δ.Α.Λ., μετά του συνημμένου σε αυτήν εγγράφου, με αντικείμενο την παροχή απόψεων αναφορικά με την, υποβληθείσα από 26^{ης} Ιανουαρίου 2018 στη Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου της Βουλής των Ελλήνων, κοινή ερώτηση 23 βουλευτών με θέμα «*Απόφαση ανάθεσης, και ανάκλησης αυτής, εργασιών ανέλκυσης, απομάκρυνσης και καταστροφής του ναυαγίου "ALKYON"*».
- 20)** Στις 04/12/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 1238/05.12.18) εστάλη στη Ρ.Α.Λ. το από 4^{ης} Δεκεμβρίου 2018 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Διοικητή της Δ.Α.Λ., σε απάντηση της προαναφερθείσας με αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 536/04.12.2018 επιστολής, με το οποίο εξήτησε α) τις διατάξεις στις οποίες εδράζεται τυχόν αρμοδιότητα της Αρχής αναφορικά με το προαναφερθέν έγγραφο, β) τα στοιχεία του φυσικού ή νομικού προσώπου που απέστειλε το εν λόγω έγγραφο και αίτημα κατάθεσης εγγράφων και γ) την χορήγηση τυχόν αντιγράφου καταγγελίας που τυχόν συνόδευε την αποστολή του εν λόγω εγγράφου, προκειμένου όπως αυτά χορηγηθούν για δικαστική χρήση.
- 21)** Στις 02/08/2019 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 520/02.08.19) απεστάλη επιστολή της Ρ.Α.Λ. στη Δ.Α.Λ. με αντικείμενο την υποβολή του υπ' αριθ. πρωτ. 6000/184/2018/07.02.2018 εγγράφου του Διοικητή της Δ.Α.Λ., το οποίο μνημονεύεται στην από 14.02.2018 υποβληθείσα στη Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου της Βουλής των Ελλήνων υπ' αριθ. πρωτ. 1500.1/12491/2018/38 απάντηση του Υ.ΝΑ.Ν.Π. σχετικά με την ανωτέρω κοινή ερώτηση 23 βουλευτών με θέμα «*Απόφαση ανάθεσης, και ανάκλησης αυτής, εργασιών ανέλκυσης, απομάκρυνσης και καταστροφής του ναυαγίου "ALKYON"*».
- 22)** Στις 21/05/2020 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 918/21.05.20) εστάλη στη Ρ.Α.Λ., δια του από 21^{ης} Μαΐου 2020 μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Γραφείου Κοινοβουλευτικού Ελέγχου του Υ.ΝΑ.Ν.Π. και κατόπιν προηγούμενης τηλεφωνικής επικοινωνίας μεταξύ της Αρχής και Υ.ΝΑ.Ν.Π., το υπ' αριθ. πρωτ. 6000/184/2018/07.02.2018 έγγραφο του Διοικητή της Δ.Α.Λ.

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- 1) Το **Σύνταγμα της Ελλάδος**, ιδίως τα Άρθρα 5, 21 και 24.
- 2) Ο **Ν.2688/1999** «*Μετατροπή του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς και του Οργανισμού Λιμένος Θεσσαλονίκης σε ανώνυμες εταιρίες*» (ΦΕΚ Α' 40).
- 3) Ο **Ν.2690/1999** «*Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις*» (ΦΕΚ Α' 45), όπως ισχύει.
- 4) Ο **Ν.2881/2001** «*Ρύθμιση θεμάτων ανέλκυσης ναυαγίων και άλλες διατάξεις.*» (ΦΕΚ Α' 16), όπως ισχύει.
- 5) Ο **Ν.2932/2001** «*Ελεύθερη παροχή υπηρεσιών στις θαλάσσιες ενδομεταφορές Σύσταση Γενικής Γραμματείας Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής - Μετατροπή Λιμενικών Ταμείων σε Ανώνυμες Εταιρείες και άλλες διατάξεις*» (ΦΕΚ Α' 145).
- 6) Ο **Ν.2971/2001** «*Αιγιαλός, παραλία και άλλες διατάξεις*» (ΦΕΚ Α' 285), όπως ισχύει.
- 7) Ο **Ν.3654/2008** «*Κύρωση των Συμβάσεων Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και των Οργανισμών Λιμένος Πειραιώς (Ο.Λ.Π. Α.Ε.) και Θεσσαλονίκης (Ο.Λ.Θ. Α.Ε.), ρυθμίσεις για το προσωπικό της Ο.Λ.Π. Α.Ε. και της Ο.Λ.Θ. Α.Ε. και άλλες διατάξεις.*» (ΦΕΚ Α' 57).
- 8) Ο **Ν.4150/2013** «*Ανασυγκρότηση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και άλλες διατάξεις*» (ΦΕΚ Α' 102), Άρθρο 44, παρ. 4ε.
- 9) Ο **Ν.4389/2016** «*Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις*» (ΦΕΚ Α' 94), όπως ισχύει, ιδίως τα Άρθρα 112, 113 και 132.
- 10) Ο **Ν.4404/2016** «*Για την κύρωση της από 24 Ιουνίου 2016 τροποποίησης και κωδικοποίησης σε ενιαίο κείμενο της από 13 Φεβρουαρίου 2002 Σύμβασης Παραχώρησης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και της Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς ΑΕ και άλλες διατάξεις.*»
- 11) Ο **Ν.4532/2018** «*Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/1794 και άλλες διατάξεις.*» (ΦΕΚ Α' 63).
- 12) Ο **Ν.4597/2019** «*Για την κύρωση των Συμβάσεων Παραχώρησης που έχουν συναφθεί μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και των Οργανισμών Λιμένος Α.Ε. Διατάξεις για τη λειτουργία του συστήματος λιμενικής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις.*» (ΦΕΚ Α' 35).
- 13) Ο **Ν.4676/2020** «*Εκσυγχρονισμός θεσμικού πλαισίου για τις θαλάσσιες ενδομεταφορές και λοιπές διατάξεις.*» (ΦΕΚ Α' 67), Άρθρο 86.
- 14) Το **Π.Δ.456/1984** «*Αστικός Κώδικας και Εισαγωγικός Νόμος*» (ΦΕΚ Α' 164).
- 15) Το **Π.Δ.19/2016** «*Κανονισμός Λειτουργίας και Οργάνωση Υπηρεσιών της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων (Ρ.Α.Λ.).*» (ΦΕΚ Α' 28), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

- 16) Η υπ' αρ. **2123/36/2001** απόφαση Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας «*Διαδικασία, τρόπος συγκρότησης, λειτουργίας και έκφρασης γνώμης της Γνωμοδοτικής Επιτροπής για θέματα ανέλκυσης, απομάκρυνσης ή εξουδετέρωσης ναυαγίων, ή πλοίων*» (ΦΕΚ Β' 1438).
- 17) Η υπ' αρ. **1000.00/44060/2017** απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΦΕΚ Υ.Ο.Δ.Δ. 299/19.06.2017).
- 18) Η υπ' αρ. **1000.00/62063/2018** απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΦΕΚ Υ.Ο.Δ.Δ. 477/23.08.2018).
- 19) Η υπ' αρ. **1000.00/24042/2020** απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΦΕΚ Υ.Ο.Δ.Δ. 319/27.04.2020).

ΥΠΑΓΩΓΗ - ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΟ

Κεφάλαια τεκμηρίωσης:

- **A. Αρμοδιότητα Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων**
- **B. Νομικό πλαίσιο**
  - **I. Άρθρα 1 έως 3 και 5 έως 9 του Ν.2881/2001.**
  - **II. Άρθρα 128, 131 και 132 του Ν.4389/2016 και Αιτιολογική Έκθεση επί της Αρχής σημεία 1 και 8 του Κεφαλαίου Ζ' του ίδιου Νόμου.**
  - **III. Άρθρα 2, 4, 5, 6 και 20 του Ν.4404/2016, και Αιτιολογική Έκθεση επί της Αρχής σημεία 12, 15, 16, 17, 18, 23 και 27 του ίδιου Νόμου.**
  - **IV. Προοίμιο, Άρθρα 4, 5, 8 και 29 της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4404/2016 ΣΠ.**
  - **V. Παράρτημα 8.6 της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4404/2016 ΣΠ.**
- **Γ. Πραγματικά Περιστατικά – Λόγοι Έκδοσης Γνωμοδότησης**
- **Δ. Υπαγωγή – Ερμηνεία στο πλαίσιο Γνωμοδότησης**
  - **I. Ο διαχρονικά δημόσιος χαρακτήρας της ανέλκυσης ναυαγίων από τον Φορέα Διοίκησης και Διαχείρισης Λιμένος.**
  - **II. Η επιρροή των διατάξεων του Ν.4404/2016, της Σύμβασης Παραχώρησης και οι συναφείς ρυθμίσεις.**
  - **III. Ευθύνες, εξουσίες και αρμοδιότητες αναφορικά με την ανέλκυση ναυαγίων κλπ, στο λιμένα Πειραιώς, υπό το καθεστώς της Σύμβασης Παραχώρησης.**

A. Αρμοδιότητα Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων

Σύμφωνα με την παρ. 1 του Άρθρου 108 «*Σύσταση Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων*» του Ν.4389/2016 προβλέπεται ότι: «*Συνιστάται Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή με την επωνυμία "Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων" (Ρ.Α.Λ.), η οποία έχει ως γενικότερη αποστολή την εποπτεία και τη διασφάλιση της*

νομιμότητας των σχέσεων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων του εθνικού λιμενικού συστήματος και συνδεδεμένων σε αυτό εγκαταστάσεων, με έμφαση στην τήρηση της συμβατικής τάξης και την εφαρμογή της νομοθεσίας περί ελεύθερου ανταγωνισμού [...].».

Σύμφωνα με την παρ. 1 του Άρθρου 112 «Κανονιστικές αρμοδιότητες» του Ν.4389/2016 προβλέπεται ότι: «Η Ρ.Α.Λ. έχει την αρμοδιότητα έκδοσης κανονιστικών πράξεων και δεσμευτικών οδηγιών, εγκυκλίων, προτύπων, υποδειγμάτων, κατευθυντήριων γραμμών, ανακοινώσεων, κωδίκων δεοντολογίας και χαρτών υποχρεώσεων και καλών πρακτικών, καθώς και κάθε άλλης απαραίτητης πράξης, ιδίως, για τη ρύθμιση θεμάτων που αφορούν: α) Στην οικονομική ρύθμιση, απλούστευση, στη διαφάνεια και στη συμβατότητα των τελών, χρεώσεων και κυρώσεων των λιμενικών υπηρεσιών και των ζητημάτων πρόσβασης επί όλων των ελληνικών λιμένων και επί των συνδεδεμένων με αυτούς εγκαταστάσεων, σύμφωνα με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία περί ανταγωνισμού και παροχής λιμενικών υπηρεσιών και χρηματοοικονομικής διαφάνειας. β) Στην τυποποίηση της διαδικασίας αριθμητικού προσδιορισμού και υπολογισμού, επιβολής και είσπραξης ποινικών ρητρών ή άλλων συμβατικών αξιώσεων που προβλέπονται στις Συμβάσεις Παραχώρησης, καθώς και στην τυποποίηση της διαδικασίας διατύπωσης και κρίσης των αντιρρήσεων των ενδιαφερομένων κατά των αποφάσεων επιβολής. [...]. γ) Στην άσκηση των λοιπών ρυθμιστικών και άλλων αρμοδιοτήτων της, [...]».

Σύμφωνα με την παρ. 1 του Άρθρου 113 «Ρυθμιστικές αρμοδιότητες» του Ν.4389/2016 προβλέπεται ότι: «Η Ρ.Α.Λ. έχει την αρμοδιότητα να λαμβάνει ρυθμιστικά μέτρα, ανάλογα με τον επιδιωκόμενο σκοπό, για: α) την παρακολούθηση και εφαρμογή των όρων και διατάξεων των Συμβάσεων Παραχώρησης στους λιμένες, ιδίως σε ό,τι αφορά την τήρηση των κανόνων ανταγωνισμού, του συμφωνημένου επιπέδου εξυπηρέτησης και τη συμμόρφωση προς τους χρηματοοικονομικούς στόχους, β) την τήρηση των υποχρεώσεων των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων του εθνικού λιμενικού συστήματος λιμένων στο πλαίσιο της σχετικής κείμενης εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, ιδίως σε σχέση με δημόσιες συμβάσεις, Συμβάσεις Παραχώρησης και τους κανόνες ανταγωνισμού και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2017/352 (L57/1), γ) τη ρύθμιση, εποπτεία και συμμόρφωση με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένου του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2017/352: αα) επί των τελών και χρεώσεων λιμενικών υποδομών και υπηρεσιών, ββ) επί της υποχρέωσης παροχής δημόσιας υπηρεσίας και πρόσβασης στο λιμενικό τομέα και τις αγορές λιμενικών υπηρεσιών, ιδίως σύμφωνα με τις Συμβάσεις Παραχώρησης και τη νομοθεσία περί ανταγωνισμού, συμβάσεων και λιμενικών υπηρεσιών, γγ) επί αναληφθεισών δεσμεύσεων για τα ανωτέρω θέματα, δ) τη διαμεσολάβηση και επίλυση διαφορών ενδιαφερομένων μερών μεταξύ χρηστών και φορέων διαχείρισης, τη διαιτησία, σύμφωνα με Κανονισμό που εκδίδει η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων, τη διαχείριση παραπόνων και καταγγελιών, και τη λήψη δεσμευτικών αποφάσεων επί αυτών σε εύλογο χρονικό διάστημα, σε κάθε θέμα αρμοδιότητάς της, ε) [...], στ) [...]» και σύμφωνα με την παρ. 2 του ιδίου Άρθρου, «Περαιτέρω, η Ρ.Α.Λ. είναι αρμόδια για: α) την επεξεργασία και πρόταση στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής των αναγκαίων νομοθετικών διατάξεων για κάθε θέμα αρμοδιότητάς της, β) τη σύνταξη και υποβολή προς κάθε συναρμόδιο Υπουργείο ή Ανεξάρτητη Αρχή εισηγήσεων για κάθε θέμα αρμοδιότητάς της, γ) [...], δ) τον έλεγχο συμβατότητας, αναλογικότητας σε σχέση με την παρεχόμενη υπηρεσία και λήψη των αναγκαίων ρυθμιστικών μέτρων επί της μεθοδολογίας και του καθορισμού των τελών λιμενικών υπηρεσιών και των τελών λιμενικών υποδομών, τη γνωμοδότηση κατόπιν σχετικού ερωτήματος του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής επί ειδικών θεμάτων λιμένων περιλαμβανομένων και μέτρων για την ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό του εθνικού λιμενικού συστήματος, ε) την άσκηση των συμβατικών δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου που απορρέουν από Συμβάσεις Παραχώρησης στο όνομα και για λογαριασμό του. [...]».

Σύμφωνα με την παρ. 1 του Άρθρου 132 «Τελικές και μεταβατικές διατάξεις κεφαλαίου» του Ν.4389/2016 προβλέπεται ότι: «1. Σε περίπτωση αμφιβολίας ως προς το φορέα της εξουσίας ή της αρμοδιότητας που σχετίζεται με διατάξεις του παρόντος νόμου και εφόσον τα σχετικά ζητήματα δεν ρυθμίζονται από άλλη ειδικότερη διάταξη, αυτή επιλύεται ως εξής: α) [...], β) Όταν η αμφιβολία αφορά στην κατανομή της εξουσίας ή της αρμοδιότητας μεταξύ των φορέων του παρόντος νόμου, αυτή επιλύεται ως εξής: αα) Κάθε εξουσία ή αρμοδιότητα παρακολούθησης, εποπτείας και ελέγχου συμμόρφωσης του παραχωρησιούχου με τους όρους της Σύμβασης Παραχώρησης αναφορικά με οποιαδήποτε λιμενική ζώνη της ελληνικής επικράτειας, ασκείται από τη Ρ.Α.Λ., ββ) [...]» και σύμφωνα με τις παρ. 3 και 4 του ίδιου Άρθρου «3. Η Ρ.Α.Λ. ασκεί ως εντολοδόχος του Ελληνικού Δημοσίου και κάθε άλλη αρμοδιότητά του που είναι συναφής με τη Σύμβαση Παραχώρησης και δεν έχει ρητά απονεμηθεί σε κάποια υπηρεσία ή φορέα του, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα ή άλλο νόμο. 4. Οι αρμοδιότητες που απονέμονται με τις διατάξεις του παρόντος, δεν θίγουν ειδικότερες διατάξεις νόμων που κυρώνουν Συμβάσεις Παραχώρησης και ερμηνεύονται υπό το πρίσμα των διατάξεων αυτών. Η άσκηση όλων των αρμοδιοτήτων που απονέμονται στη Ρ.Α.Λ. με τις διατάξεις των άρθρων 112 και 113 του παρόντος νόμου τελεί υπό την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων Συμβάσεων Παραχώρησης ή των νόμων που έχουν κυρωθεί έως και τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.».

Σύμφωνα με την παρ. 2 του Άρθρου 2 «Κρατική Εποπτεία» του Ν.4404/2016 προβλέπεται ότι: «Το Δημόσιο επιβλέπει το σύνολο των δραστηριοτήτων εντός του Λιμένα Πειραιά, καθώς και το σύνολο των δραστηριοτήτων εντός της χερσαίας και θαλάσσιας ζώνης του Λιμένα Πειραιά, σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης Παραχώρησης και την εφαρμοστέα κείμενη νομοθεσία.».

Σύμφωνα με την παρ. 2 του Άρθρου 2 «ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΙΜΕΝΩΝ» της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4404/2016 Σύμβασης Παραχώρησης προβλέπεται ότι: «Εκτός από τις αρχές που έχουν νομοθετική αρμοδιότητα κατά την ουσιαστική έννοια και παρατίθενται στο Άρθρο 2.1, δυνάμει του άρθρου 43 του Νόμου 4150/2013 (ΦΕΚ Α' 102/29.4.2013), όπως ισχύει συστάθηκε μια νέα οικονομική ρυθμιστική αρχή με την αρμοδιότητα της ρύθμισης ορισμένων πτυχών του ελληνικού λιμενικού συστήματος (συμπεριλαμβανομένου του Λιμένα Πειραιά), δηλαδή η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων (η ΡΑΛ). Η ΡΑΛ έχει λάβει τις εξουσίες και αρμοδιότητες, που παρατίθενται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.2, οι οποίες επιδέχονται περαιτέρω υλοποίησης (συμπεριλαμβανομένης της υλοποίησης μέσω της έκδοσης εξουσιοδοτικών διατάξεων), όπως προβλέπεται στον Νόμο 4150/2013.».

Σύμφωνα με το Παράρτημα 2.2 «Εξουσίες και Αρμοδιότητες της ΡΑΛ» της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4404/2016 Σύμβασης Παραχώρησης προβλέπεται ότι: «(α) Η παρακολούθηση της εφαρμογής των όρων και διατάξεων των συμβάσεων παραχώρησης στους λιμένες, η τήρηση των υποχρεώσεων των λιμένων στο πλαίσιο της σχετικής κείμενης-εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, κυρίως σε σχέση με δημόσιες συμβάσεις, συμβάσεις παραχώρησης και τους κανόνες ανταγωνισμού, την υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας στον λιμενικό τομέα, (β) Η διαμεσολάβηση και επίλυση διαφορών μεταξύ χρηστών και φορέων διαχείρισης, (γ) Η διαχείριση παραπόνων και η λήψη δεσμευτικών αποφάσεων επ' αυτών σε εύλογο χρονικό διάστημα, (δ) Η υποστήριξη προς τις αρμόδιες αρχές για την κατάρτιση προδιαγραφών δημοσίων συμβάσεων (παραχωρήσεις, εκμίσθωση χερσαίας ζώνης) και των σχετικών ανανεώσεων που προτείνονται από τον φορέα διαχείρισης, (ε) Η παρακολούθηση της εφαρμογής των όρων των δημοσίων συμβάσεων, εξασφαλίζοντας ιδίως την τήρηση του συμφωνηθέντος επιπέδου εξυπηρέτησης, προσδιορίζοντας τα επίπεδα απόδοσης, επενδύσεων, δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και τη συμμόρφωση με τους χρηματοοικονομικούς στόχους, (στ) Η εξασφάλιση, σε συνεργασία με την Επιτροπή Ανταγωνισμού, της πιστής εφαρμογής της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας στον κλάδο, η αποτροπή

κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης, εναρμονισμένων πρακτικών, εξοντωτικής τιμολόγησης και άλλων πρακτικών που στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό, (ζ) Η έκδοση δεσμευτικών οδηγιών για θέματα σχετικά με την απλούστευση, διαφάνεια και εναρμόνιση τελών κοινού ενδιαφέροντος για όλους τους ελληνικούς λιμένες, προωθώντας τον υγιή ανταγωνισμό μεταξύ εγχώριων λιμένων, (η) Η γνωμοδότηση επί της μεθοδολογίας και του καθορισμού των τελών λιμενικών υπηρεσιών και των τελών λιμενικών υποδομών, (θ) Η γνωμοδότηση, κατόπιν σχετικού αιτήματος, στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου επί ειδικών θεμάτων λιμένων- περιλαμβανομένων και μέτρων για την ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό του εθνικού λιμενικού συστήματος.».

Επομένως, σύμφωνα με τα ανωτέρω, η Αρχή δύναται εντός των ρηθέντων αρμοδιοτήτων της να διαπιστώνει μια πραγματική κατάσταση αναφορικά με την εκτέλεση και ερμηνεία των Συμβάσεων Παραχώρησης και κατά συνέπεια, σύμφωνα με τις ανωτέρω νομοθετικές διατάξεις, η Ρ.Α.Λ. είναι καθ' ύλην αρμόδια να εξετάσει και να γνωμοδοτήσει επί του εν θέματι ζητήματος. Η παροχή Γνωμοδότησης της Αρχής, επί του εν θέματι ζητήματος, εμπίπτει στο πεδίο αρμοδιότητάς της και υπαγορεύεται από τη μέριμνα για την εποπτεία και τη διασφάλιση της νομιμότητας μεταξύ δημοσίων και ιδιωτικών φορέων του εθνικού λιμενικού συστήματος με έμφαση την εφαρμογή της εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας. Η, δε, ερμηνεία των διατάξεων Συμβάσεων Παραχώρησης εμπίπτει στο πεδίο αρμοδιότητάς της και υπαγορεύεται από τη μέριμνα για την ομαλή εκτέλεση αυτών. Επιπλέον, η ερμηνεία που δίδει η Ρ.Α.Λ. δεν αποτελεί τροποποίηση της Σύμβασης Παραχώρησης αλλά καθοδηγεί τα συμβαλλόμενα Μέρη και αποτελεί εργαλείο διαχείρισης της Σύμβασης Παραχώρησης.

Τα όρια της ερμηνείας της ορίζονται από το Άρθρο 29.6 της ΣΠ, σύμφωνα με το οποίο «Κάθε διάταξη της παρούσας Σύμβασης θα είναι έγκυρη και εκτελεστή στον μέγιστο δυνατό βαθμό που επιτρέπεται από τον νόμο. Εάν διατάξεις της παρούσας Σύμβασης τυχόν κηρυχθούν άκυρες, μη εκτελέσιμες ή παράνομες από οποιοδήποτε αρμόδιο διαιτητικό ή άλλο δικαστήριο, η εν λόγω ακυρότητα, μη εκτελεστότητα ή παρανομία δεν θα θέσει σε κίνδυνο ούτε θα επηρεάσει τις υπόλοιπες διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, οι οποίες θα παραμείνουν σε πλήρη ισχύ. Εάν οποιαδήποτε τέτοια διάταξη της παρούσας Σύμβασης κριθεί άκυρη, μη εκτελέσιμη ή παράνομη, τα μέρη θα καταβάλουν αμελλητί κάθε δυνατή προσπάθεια διαπραγμάτευσης νέων διατάξεων, ώστε να εξαλειφθεί η εν λόγω ακυρότητα, μη εκτελεστότητα ή παρανομία και η παρούσα Σύμβαση να αποκατασταθεί όσο το δυνατόν πλησιέστερα στον αρχικό της σκοπό και ισχύ.».

Επομένως, σύμφωνα με τα ανωτέρω, η τυχόν παρανομία, ακυρότητα ή μη εκτελεστότητα διατάξεων της ΣΠ δύναται να ληφθεί υπ' όψιν από την Αρχή, κατά την εκτέλεση του εποπτικού της ρόλου, μόνο μετά από έκδοση αποφάσεως «αρμοδίου διαιτητικού ή άλλου δικαστηρίου», η οποία την κηρύττει ως άκυρη, μη εκτελεστή ή παράνομη. Επομένως, η Αρχή δεν δύναται να υιοθετήσει ερμηνεία της ΣΠ, η οποία να ερίδεται επί άλλη βάση πέραν των ανωτέρω ορίων.

Συνεπώς, παραδεκτώς ήχθη προς συζήτηση και εξετάζεται η εν θέματι υπόθεση ενώπιον της Ρ.Α.Λ.

B. Νομικό πλαίσιο

I. Άρθρα 1 έως 3 και 5 έως 9 του Ν.2881/2001.

Σύμφωνα με το Άρθρο 1 «Εννοιολογικοί προσδιορισμοί» του Ν.2881/2001 προβλέπεται ότι: «1. Πλοίο ή πλωτό ναυπήγημα, νηολογημένο ή όχι, αποτελεί ναυάγιο, αν παύσει να έχει πλευστότητα και παραμένει, ολόκληρο ή κατά μέρος, υπό την επιφάνεια της θάλασσας. Ναυάγιο αποτελεί και η

κατασκευή, η οποία έχει περιέλθει σε κατάσταση, που κάνει αδύνατη την επαναχρησιμοποίηση κατά τον προορισμό της και παραμένει, ολόκληρη ή κατά μέρος, υπό την επιφάνεια της θάλασσας. Ναυάγιο αποτελεί και το φορτίο πλοίου ή πλωτού ναυπηγήματος ή το τμήμα ή παράρτημα πλοίου, πλωτού ναυπηγήματος ή κατασκευής, που παραμένει, ολόκληρο ή κατά μέρος, υπό την επιφάνεια της θάλασσας. **2.** Με τον όρο "Οργανισμός" στις επόμενες διατάξεις νοείται το κατά περίπτωση αρμόδιο νομικό πρόσωπο του δημόσιου τομέα ή η δημόσια υπηρεσία, που ασκεί τη διοίκηση και διαχείριση λιμένα, διώρυγας ή διαύλου.».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 2** «Ναυάγια σε λιμένες, διώρυγες, διαύλους» του Ν.2881/2001 προβλέπεται ότι: «**1.** Ο κύριος ναυαγίου, το οποίο αποτελεί κίνδυνο για τη ναυσιπλοΐα σε περιοχή λιμένα, σε διώρυγα ή σε διάυλο ή παρεμποδίζει την προσόρμιση, την αγκυροβολία, την παραβολή, τη χρήση των κρηπιδωμάτων και γενικά τη λειτουργία τους ή προσβάλλει ή απειλεί να προσβάλλει το περιβάλλον, υποχρεούται να το ανελκύσει και απομακρύνει εκτός λιμένα, διώρυγας ή διαύλου, όπως έχει ή κατά τμήματα ή, αν επιβάλλεται από τις περιστάσεις, να το μετατοπίσει ή καταστρέψει ή με οποιονδήποτε τρόπο εξουδετερώσει, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. **2.** Ο Οργανισμός προσκαλεί εγγράφως τον κύριο να προβεί στις αναγκαίες κατά την προηγούμενη παράγραφο ενέργειες, για να εξαλειφθεί κάθε κίνδυνος και να αποτραπεί κάθε δυσμενής συνέπεια από την ύπαρξη του ναυαγίου, ορίζοντας εύλογη κατά περίπτωση προθεσμία, που δεν μπορεί να υπερβεί τους τρεις (3) μήνες και δηλώνοντας συγχρόνως ότι σε διαφορετική περίπτωση θα προβεί στις ενέργειες αυτές με ευθύνη και με δαπάνες του κυρίου, οι οποίες σε περίπτωση μη άμεσης καταβολής, καταλογίζονται σε βάρος του και εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις περί είσπραξης δημοσίων εσόδων. Η προθεσμία μπορεί να παραταθεί μέχρι δύο (2) μήνες ακόμα. Όταν ο κύριος έχει ήδη αρχίσει να προβαίνει σε εμφανείς πράξεις για την απομάκρυνση του ναυαγίου και συντρέχουν εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορεί να χορηγηθεί επιπλέον παράταση από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας. Οι προθεσμίες δεσμεύουν και κάθε διάδοχο του κυρίου μετά την επίδοση ή δημοσίευση της πρόσκλησης. **3.** Η πρόσκληση επιδίδεται από δικαστικό επιμελητή, στον κύριο ή στον αντιπρόσωπό του, στους δανειστές, που αναγράφονται στο ναυτικό υποθηκολόγιο ή στο βιβλίο κατασχέσεων του λιμένα νηολόγησης και, αν πρόκειται για ναυάγιο αλλοδαπού πλοίου, στους δανειστές, που αναγράφονται στο βιβλίο της Λιμενικής Αρχής του λιμένα, όπου βρίσκεται το ναυάγιο. Αν ο κύριος και ο αντιπρόσωπός του, διαμένουν ή έχουν την έδρα τους στο εξωτερικό, η πρόσκληση επιδίδεται στον Υπουργό Εξωτερικών και, αν είναι αλλοδαποί, στην Προξενική Αρχή του κράτους της ιθαγένειάς τους ή στην Προξενική Αρχή άλλου κράτους, που αντιπροσωπεύει τα συμφέροντα του κράτους της ιθαγένειάς τους στην Ελλάδα. Αν ο κύριος και ο αντιπρόσωπός του δεν είναι δυνατό να προσδιοριστούν ή είναι άγνωστης διαμονής, η πρόσκληση επιδίδεται στον εισαγγελέα του πρωτοδικείου, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το ναυάγιο και συγχρόνως δημοσιεύεται σε δύο ημερήσιες εφημερίδες της Αθήνας, ευρείας κυκλοφορίας, κατά προτίμηση ναυτιλιακού περιεχομένου. Η επίδοση γίνεται κατά τα λοιπά και συντελείται όπως ορίζουν οι σχετικές διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. **4.** Αν ο κύριος δεν εκπληρώσει την υποχρέωσή του, ο Οργανισμός μπορεί, ως νόμιμος εντολοδόχος του, να εκτελέσει τις πράξεις που αναγράφονται στην πρόσκληση είτε με ίδια αυτού μέσα και προσωπικό είτε με ανάθεση των σχετικών εργασιών σε τρίτο. **5.** Αν η εκτέλεση των πράξεων αυτών από τον Οργανισμό κρίνεται, λόγω των ειδικών συνθηκών της συγκεκριμένης περίπτωσης, αδύνατη ή απρόσφορη ή ασύμφορη, ο Οργανισμός μπορεί να εκποιήσει το ναυάγιο ή τμήματα αυτού, με ανοικτό πλειοδοτικό διαγωνισμό. Ο πλειοδότης υποχρεούται να ανελκύσει και απομακρύνει το ναυάγιο μέσα στην οριζόμενη στη διακήρυξη προθεσμία. Από την κατακύρωση και την καταβολή του τιμήματος, ο πλειοδότης θεωρείται ότι παραλαμβάνει το ναυάγιο, αποκτά την κυριότητά του ελεύθερη από κάθε δικαίωμα τρίτου και μπορεί, αν συντρέχει λόγος, να ζητήσει την καταχώριση περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης ή τη διαγραφή από το νηολόγιο. Για την καταχώριση ή τη διαγραφή δεν απαιτείται βεβαίωση του άρθρου 19 παρ. 1 του Ν.27/1975 (ΦΕΚ 77 Α') και το πιστοποιητικό του

άρθρου 88 παρ. 5 του Κ.Ν.792/1978 (ΦΕΚ 220 Α'), όπως ερμηνεύτηκε αυθεντικά από το άρθρο 1 παρ. 6 του Ν.1711/1987 (ΦΕΚ 109 Α'). Η κυριότητα του πλειοδότη τελεί υπό τη διαλυτική αίρεση της μη εμπρόθεσμης ανέλκυσης και απομάκρυνσης του ναυαγίου. Η ανέλκυση και απομάκρυνση του ναυαγίου πιστοποιείται από τον Οργανισμό. Ο Οργανισμός αφαιρεί από το τίμημα τις δαπάνες εκποίησης, αυξημένες κατά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) και καταθέτει το υπόλοιπο στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων υπέρ του κυρίου, ο οποίος και καλείται να παραλάβει το οικείο γραμμάτιο παρακαταθήκης. Για την κατάθεση ειδοποιείται η αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία, το Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο, οι δανειστές που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 και, αν είχε επιβληθεί αναγκαστική κατάσχεση στο ναυάγιο, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού. Στην τελευταία περίπτωση η κατάθεση γίνεται με τον όρο να αποδοθεί το τίμημα ύστερα από εντολή του υπαλλήλου του πλειστηριασμού. Με την επιφύλαξη της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου, το τίμημα αποδίδεται στον κύριο μετά παρέλευση έξι (6) μηνών από την ημέρα που ο Οργανισμός θα δηλώσει ότι έγινε η ανέλκυση και απομάκρυνση του ναυαγίου. Μετά την παρέλευση έτους από την ημέρα αυτήν, ο Οργανισμός δικαιούται να αναλάβει το τίμημα, αν δεν ζητηθεί αυτό από τον κύριο ή δεν ασκήσουν δικαιώματα δανειστές. **6.** Ο Οργανισμός μπορεί να προβαίνει με ένα διαγωνισμό σε εκποίηση περισσότερων ναυαγίων, των οποίων οι κύριοι δεν εκπλήρωσαν την υποχρέωσή τους. Η αληθής έννοια της παρούσας παραγράφου είναι ότι ο Οργανισμός μπορεί να προβαίνει ταυτόχρονα με ενιαίο διαγωνισμό σε εκποίηση ενός ή περισσότερων ναυαγίων και επικίνδυνων και επιβλαβών πλοίων που ανήκουν σε έναν ή διαφορετικούς ιδιοκτήτες, των οποίων οι κύριοι αρνούνται ή αδυνατούν να εκπληρώσουν την υποχρέωση τους. **7.** Αν ο διαγωνισμός αποβεί άκαρπος, επαναλαμβάνεται μέσα σε δύο (2) μήνες. Αν αποβεί άκαρπος και ο επαναληπτικός διαγωνισμός, ο Οργανισμός μπορεί να προκηρύξει ανοικτό μειοδοτικό διαγωνισμό για την ανέλκυση και απομάκρυνση του ναυαγίου ή τμημάτων αυτού, από τον μειοδότη, στον οποίο και θα μεταβιβάσει το ναυάγιο κατά κυριότητα. Ο Οργανισμός έχει το δικαίωμα αυτό και όταν ο πλειοδότης του πρώτου ή επαναληπτικού διαγωνισμού δεν εκτελέσει την υποχρέωση, την οποία ανέλαβε σύμφωνα με την παράγραφο 5. Στην περίπτωση μειοδοτικού διαγωνισμού εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του δεύτερου, τρίτου και τέταρτου εδαφίου της παραγράφου 5 και η διάταξη της παραγράφου 6. **8.** Ο κύριος, ο δανειστής που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 και όποιος έχει έννομο συμφέρον για το ναυάγιο, δικαιούται να δηλώσει σε οποιοδήποτε στάδιο των ανωτέρω διαδικασιών και μέχρι την κατακύρωση, ότι αναλαμβάνει να εκτελέσει ό,τι ορίζεται στην πρόσκληση, καταθέτοντας επαρκή εγγύηση για την κάλυψη των δαπανών, που έγιναν από τον Οργανισμό, καθώς και των δαπανών, που απαιτούνται για την εκτέλεση των σχετικών εργασιών στην καθοριζόμενη σύμφωνα με την παράγραφο 2 προθεσμία. Η εγγύηση καταπίπτει υπέρ του Οργανισμού, αν ο κύριος, ο δανειστής ή ο τρίτος δεν εκτελέσει τις καθορισμένες στην πρόσκληση εργασίες. Στην περίπτωση που ασκηθεί το ανωτέρω δικαίωμα, αναστέλλεται η άσκηση των δικαιωμάτων του Οργανισμού για διάστημα ίσο προς την προθεσμία, που έχει οριστεί και για μία μόνο φορά. **9.** Σε περίπτωση που, κατά την κρίση του Οργανισμού, προκαλείται από την αναβολή της άμεσης ανέλκυσης, απομάκρυνσης ή εξουδετέρωσης του ναυαγίου, σοβαρός κίνδυνος στην κίνηση του λιμένα, διώρυγας ή διαύλου ή στην ασφάλεια των εγκαταστάσεών τους ή αναιρείται ουσιαστικά η λειτουργία τους ή προσβάλλεται σοβαρά ή απειλείται σοβαρή προσβολή του θαλάσσιου περιβάλλοντος ή αποκλείεται ή δυσχεραίνεται ουσιαστικά η συγκοινωνία από τη θάλασσα και ο κύριος δεν προβαίνει αμέσως στις ενέργειες, που ορίζονται στην παράγραφο 1, ο Οργανισμός μπορεί κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων να εκτελέσει αμέσως ή να μεριμνήσει για την άμεση εκτέλεση των απαραίτητων ενεργειών με οποιονδήποτε τρόπο, από αυτούς που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους, κρίνει ότι είναι πιο πρόσφορος.».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 3** «Επικίνδυνα και επιβλαβή πλοία σε λιμένες, διώρυγες, διαύλους» του Ν.2881/2001 προβλέπεται ότι: «**1.** Ο κύριος ή ο εφοπλιστής πλοίου, το οποίο παραμένει στην

περιοχή λιμένα, διώρυγας ή διαύλου και η όλη κατάστασή του δημιουργεί κίνδυνο βύθισής του ή κίνδυνο στη ναυσιπλοΐα ή προσβάλλει ή απειλεί να προσβάλλει το περιβάλλον, υποχρεούται να το απομακρύνει εκτός λιμένα, διώρυγας ή διαύλου ή, αν επιβάλλεται από τις περιστάσεις, να το εξουδετερώσει με οποιονδήποτε τρόπο σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. **2.** Ο Οργανισμός προσκαλεί εγγράφως τον κύριο ή και τον εφοπλιστή να προβεί στις αναγκαίες ενέργειες, ορίζοντας εύλογη αρχική προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να υπερβεί τους δύο (2) μήνες και δηλώνοντας συγχρόνως, ότι σε διαφορετική περίπτωση θα αναλάβει να προβεί στην απομάκρυνση ή εξουδετέρωση του πλοίου με ευθύνη και με δαπάνες τους, οι οποίες σε περίπτωση μη άμεσης καταβολής, καταλογίζονται σε βάρος τους και εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις περί είσπραξης δημοσίων εσόδων. **3.** Η πρόσκληση του Οργανισμού επιδίδεται κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του προηγούμενου άρθρου στον κύριο ή στον εφοπλιστή ή στον αντιπρόσωπό τους ή στον πλοίαρχο ή στον πράκτορα του πλοίου, εφόσον υπάρχουν και στους δανειστές, που αναφέρονται στην παράγραφο αυτήν. **4.** Ο κύριος και ο εφοπλιστής του πλοίου ευθύνονται εις ολόκληρον για κάθε ζημιά που προκαλείται εξαιτίας της κατάστασης του πλοίου, καθώς και για κάθε ζημιά ή δαπάνη που προκαλείται εξαιτίας της απομάκρυνσης ή εξουδετέρωσής του. **5.** Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του προηγούμενου άρθρου. **6.** Αν έχει επιβληθεί αναγκαστική κατάσχεση και ο δανειστής ασκήσει το κατά την παράγραφο 8 του προηγούμενου άρθρου δικαίωμα, οι δαπάνες του για την απομάκρυνση του πλοίου και την εξάλειψη των κινδύνων και των επιβλαβών συνεπειών προαφαιρούνται από το πλειστηρίασμα. **7.** Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και σε πλωτά ναυπηγήματα, φορτία και άλλες κατασκευές, που βρίσκονται ή έχουν τοποθετηθεί, έστω και προσωρινά, στη θάλασσα ή έχουν εγκατασταθεί στο θαλάσσιο βυθό.».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 5** «Επιβλαβή πλοία λόγω ακινησίας» του Ν.2881/2001 προβλέπεται ότι: **«1.** Ο κύριος ή ο εφοπλιστής πλοίου, το οποίο παραμένει στην περιοχή λιμένα, διώρυγας ή διαύλου ή σε άλλο μέρος των χωρικών υδάτων χωρίς άδεια και εμποδίζει την προσόρμιση, την αγκυροβολία, την παραβολή, την κίνηση και γενικά τη λειτουργία τους ή την ελεύθερη ναυσιπλοΐα ή την προσέγγιση στην ακτή ή την άσκηση ναυτικών ή άλλων δραστηριοτήτων, υποχρεούται να το απομακρύνει χωρίς καθυστέρηση και να εξαλείψει κάθε επιβλαβή από αυτό συνέπεια, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. **2.** Αν ο υπόχρεος αδρανήσει, ο Οργανισμός ή η Λιμενική Αρχή, μπορεί να το μετακινήσει προσωρινά σε άλλη θέση στην περιοχή του ίδιου ή άλλου λιμένα, διώρυγας ή διαύλου ή των χωρικών υδάτων, ύστερα από συνεννόηση με τον οικείο Οργανισμό ή και τη Λιμενική Αρχή. Ο κύριος και ο εφοπλιστής του πλοίου ευθύνονται εις ολόκληρον για κάθε ζημιά που προκαλείται εξαιτίας της ακινησίας του πλοίου, καθώς και για κάθε ζημιά ή δαπάνη που προκαλείται εξαιτίας της μετακίνησής του. **3.** Αν το πλοίο παραμένει στην κατά την προηγούμενη παράγραφο προσωρινή θέση περισσότερο από έξι (6) μήνες, χωρίς ο κύριος ή ο εφοπλιστής να το χρησιμοποιήσει κατά τον προορισμό του ή να ενεργήσει εμφανείς υλικές πράξεις, πρόσφορες για τη χρησιμοποίησή του αυτήν και την απομάκρυνσή του, αν και η θέση που καταλαμβάνει είναι αναγκαία για την εξυπηρέτηση άλλων πλοίων ή για την ικανοποίηση άλλων αναγκών του λιμένα, της διώρυγας ή του διαύλου ή της ναυσιπλοΐας ή για την προσέγγιση στην ακτή ή για την άσκηση ναυτικών ή άλλων δραστηριοτήτων, ο Οργανισμός ή η Λιμενική Αρχή προσκαλεί εγγράφως τον κύριο ή, κατά την κρίση τους, και τον εφοπλιστή, να το απομακρύνει και να εξαλείψει κάθε επιβλαβή συνέπεια, ορίζοντας εύλογη κατά περίπτωση προθεσμία, που δεν μπορεί να υπερβεί τον ένα (1) μήνα και δηλώνοντας συγχρόνως ότι σε διαφορετική περίπτωση θα προβεί για λογαριασμό του στην εκποίηση του πλοίου με ανοικτό πλειοδοτικό διαγωνισμό, για να απομακρυνθεί αυτό από τον πλειοδότη. **4.** Στις κατά την προηγούμενη παράγραφο ενέργειες μπορεί να προβεί ο Οργανισμός ή η Λιμενική Αρχή και όταν η προσωρινή μετακίνηση από την ίδια, σύμφωνα με την παράγραφο 2, κρίνεται, λόγω των ειδικών συνθηκών της συγκεκριμένης περίπτωσης, αδύνατη, απρόσφορη ή ασύμφορη. **5.** Η προθεσμία των παραγράφων 3 και 4 μπορεί να παραταθεί μέχρι ένα (1) μήνα. Σε

εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να χορηγηθεί επιπλέον παράταση μέχρι δύο (2) μήνες από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας. **6.** Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 2 έως 6 και 8 του άρθρου 2 και των παραγράφων 3, 4 και 6 του άρθρου 3. **7.** Ο κύριος ή ο εφοπλιστής πλοίου, που κατά την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού, παραμένει, χωρίς άδεια, στην περιοχή λιμένα, δώρυγας ή διαύλου ή σε άλλο μέρος των χωρικών υδάτων, για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τα δύο (2) έτη και έχει καταστεί επιβλαβής με την έννοια της παραγράφου 1, υποχρεούται να το απομακρύνει χωρίς καθυστέρηση και να εξαλείψει κάθε επιβλαβή από αυτό συνέπεια, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Αν ο υπόχρεος αδρανήσει, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 3, 5 και 6. **8.** Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και σε πλωτά ναυπηγήματα, φορτία και άλλες κατασκευές, που βρίσκονται ή έχουν τοποθετηθεί, έστω και προσωρινά, στη θάλασσα ή έχουν εγκατασταθεί στο θαλάσσιο βυθό.»

Σύμφωνα με το **Άρθρο 6** «Εξουσιοδοτήσεις» του Ν.2881/2001 προβλέπεται ότι: «**1.** Με απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας καθορίζονται: α) η διαδικασία και το περιεχόμενο της σύμβασης ανάθεσης έργου, που προβλέπεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 2, β) η διαδικασία και οι όροι, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των διαγωνιζομένων, οι συνέπειες σε περίπτωση μη συμμερφωσής τους με αυτές, τα θέματα κατάθεσης και απόδοσης του τιμήματος, των εγγυήσεων, της επανάληψης του διαγωνισμού και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη διενέργεια του διαγωνισμού, που προβλέπεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 2, γ) η διαδικασία και οι όροι, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των διαγωνιζομένων, οι συνέπειες σε περίπτωση μη συμμερφωσής τους με αυτές, τα θέματα αναδείξεως μειοδότη, υπολογισμού της χαμηλότερης προσφοράς, καταβολής αμοιβής, κατάθεσης, απόδοσης και κατάπτωσης της εγγυήσεως, επανάληψης του διαγωνισμού και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη διενέργεια του διαγωνισμού, που προβλέπεται στην παράγραφο 7 του άρθρου 2, δ) ο προσδιορισμός του ποσού, τα θέματα κατάθεσης, απόδοσης και κατάπτωσης, τυχόν εξαιρετικές περιπτώσεις περιορισμού ή απαλλαγής από την υποχρέωση και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εγγύηση, που προβλέπεται στην παράγραφο 8 του άρθρου 2. **2.** Οι αποφάσεις, που εκδίδονται με την εξουσιοδότηση της παραγράφου 1, εφαρμόζονται και από κάθε Οργανισμό, εκτός αν το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού αποφασίσει να καθορίσει κάθε θέμα της προηγούμενης παραγράφου με Κανονισμό, που εκδίδεται σύμφωνα με τις οργανικές του διατάξεις και εγκρίνεται από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας.»

Σύμφωνα με το **Άρθρο 7** «Υποχρεωτική ασφάλιση πλοίων, πλωτών ναυπηγημάτων και κατασκευών στη θάλασσα» του Ν.2881/2001 προβλέπεται ότι: «**1.** Ο κύριος ή ο εφοπλιστής πλοίου, το οποίο παραμένει ή καταπλέει σε ελληνικό λιμένα η θαλάσσιο τερματικό σταθμό ή αποπλέει, υποχρεούται να διατηρεί σε ισχύ βεβαίωση ασφάλισης ασφαλιστικής επιχείρησης ή διεθνώς αναγνωρισμένου αλληλασφαλιστικού συνεταιρισμού ή εγγυητική επιστολή πιστωτικού ιδρύματος (εγγυητή), που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα ή άλλο κράτος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και έχει το δικαίωμα αυτό, για την κάλυψη της ευθύνης τους έναντι του Δημοσίου ή Οργανισμού, που απορρέει από το νόμο αυτόν. **2.** Το ύψος της ελάχιστης ασφάλισης ή εγγύησης των πλοίων είναι το οριζόμενο ως όριο αστικής ευθύνης για απαιτήσεις σύμφωνα με την υποπαράγραφο 1 β του άρθρου 6 της Δ.Σ. "για τον περιορισμό της ευθύνης για ναυτικές απαιτήσεις 1976", που κυρώθηκε με το Ν.1923/1991 (ΦΕΚ 13 Α'). **3.** Το ύψος της ελάχιστης ασφάλισης ή εγγύησης των πλωτών ναυπηγημάτων και κατασκευών στη θάλασσα ορίζεται σε πενήντα χιλιάδες (50.000) δραχμές ανά τετραγωνικό μέτρο της επιφάνειας, που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του ολικού μήκους επί το πλάτος νηολόγησής τους. **4.** Το Δημόσιο ή ο Οργανισμός έχει ευθεία αγωγή κατά του ασφαλιστή ή εγγυητή. Ο ασφαλιστής ή ο εγγυητής δεν έχει κατ' αυτού ενστάσεις από τη σχέση ασφαλίσεως ή εγγυήσεως, που τον συνδέει με τον κύριο ή τον εφοπλιστή. **5.** Ο ασφαλιστής ή ο εγγυητής απαλλάσσεται από κάθε υποχρέωση, αν αναλάβει με δήλωσή του και εκτελέσει άμεσα όσα ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 του νόμου αυτού για την ανέλκυση και

απομάκρυνση του ναυαγίου. **6.** Η ασφάλιση αποδεικνύεται με πιστοποιητικό, που εκδίδεται από τον ασφαλιστή, στο οποίο αναφέρεται, εκτός από τα λοιπά στοιχεία της κατά τ' ανωτέρω ειδικής ασφάλισης, υποχρεωτικά και ο αμετάκλητος όρος για την ευθεία απαίτηση του δικαιούχου ασφάλισης με μόνη τη δήλωση πραγματοποίησης των δαπανών, χωρίς υποχρέωση γνωστοποιήσεως και της επελεύσεως του κινδύνου και ανεξάρτητα από σχετική δήλωση του πλοιοκτήτη ή εφοπλιστή ή παράλειψή του για τέτοια γνωστοποίηση, ως και παραίτηση του ασφαλιστή από το δικαίωμα προβολής ενστάσεων από την ασφαλιστική σύμβαση κατά του Δημοσίου ή του Οργανισμού. **7.** Η λήξη ή η άρση της ασφαλιστικής σχέσης δεν αντιτάσσεται κατά του δικαιούχου, εκτός αν έχει γνωστοποιηθεί εγγράφως σε αυτόν ένα μήνα προηγουμένως. **8.** Το πιστοποιητικό ασφάλισης ή η εγγυητική επιστολή φέρεται επί του πλοίου με ευθύνη του πλοιάρχου του, ο οποίος οφείλει να το επιδεικνύει και να χορηγεί αντίγραφο του, κάθε φορά, που θα ζητηθεί από την Αρχή ή τον οργανισμό. Την υποχρέωση αυτή, για πλοίο χωρίς πλήρωμα ή πλωτό ναυπήγημα ή κατασκευή στη θάλασσα, έχει ο κύριος ή εφοπλιστής ή ο αντιπρόσωπός του. **9.** Από την υποχρεωτική ασφάλιση ή εγγύηση, εξαιρείται πλοίο ή πλωτό ναυπήγημα ή κατασκευή στη θάλασσα, που ανήκει στο Δημόσιο ή στον οργανισμό ή σε αλλοδαπό Δημόσιο, με τον όρο της αμοιβαιότητας. **10.** Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Εμπορικής Ναυτιλίας, καθορίζεται ποια πλοία με βάση το ολικό μήκος ή την ολική χωρητικότητά τους και ποια πλωτά ναυπηγήματα ή κατασκευές, με βάση το ολικό μήκος και πλάτος τους εξαιρούνται από την ανωτέρω ασφάλιση ή εγγύηση, ο τύπος και η γλώσσα έκδοσης, τα λοιπά στοιχεία του περιεχομένου του πιστοποιητικού ή της εγγυητικής επιστολής, ποιοι είναι οι διεθνώς αναγνωρισμένοι αλληλασφαλιστικοί συνεταιρισμοί και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων. Με όμοια απόφαση μπορεί να ανακαθορίζεται το ύψος της ελάχιστης ασφάλισης ή οικονομικής εγγύησης, που ορίζονται στις παραγράφους 2 και 3.».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 8** «Κυρώσεις» του Ν.2881/2001 προβλέπεται ότι: «**1.** Για κάθε παράβαση των διατάξεων του νόμου αυτού και των αποφάσεων, που θα εκδοθούν σε εκτέλεσή του, ανεξάρτητα από άλλες συνέπειες, επιβάλλεται με αιτιολογημένη απόφαση του προϊσταμένου της Λιμενικής Αρχής πρόστιμο από διακόσιες χιλιάδες (200.000) μέχρι δέκα εκατομμύρια (10.000.000) δραχμές. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, μετά προηγούμενη υπόμνηση των διατάξεων του παρόντος από τη Λιμενική Αρχή, τα ανωτέρω όρια προστίμου διπλασιάζονται. **2.** Η διαδικασία επιβολής του προστίμου αρχίζει από τη σύνταξη βεβαίωσης της παράβασης από τη Λιμενική Αρχή, που τη διαπίστωσε. Ο παραβάτης καλείται να εκθέσει τις απόψεις του μέσα σε δύο (2) ημέρες από την επίδοση της κλήσης. Από τη σύνταξη βεβαίωσης της παράβασης και μέχρι την πληρωμή του προστίμου ή την απαλλαγή αυτού, κατά του οποίου βεβαιώθηκε η παράβαση, απαγορεύεται ο απόπλους του πλοίου. Ο απόπλους επιτρέπεται, αν κατατεθεί ισόποση προς το πρόστιμο εγγυητική επιστολή πιστωτικού ιδρύματος, όπως ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 7 και σε περίπτωση, που δεν είναι δυνατή η άμεση προσκόμιση της ανωτέρω εγγυητικής επιστολής, αν παρασχεθεί άλλη επαρκής ασφάλεια. **3.** Η προθεσμία προσφυγής και η προσφυγή στο αρμόδιο δικαστήριο, κατά της απόφασης επιβολής προστίμου, δεν αναστέλλει την εκτέλεση αυτής. **4.** Το ύψος των προστίμων που επιβάλλονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, εξαρτάται ιδίως από τις συνθήκες τέλεσης της παράβασης, το βαθμό επανάληψης αυτής, τη βαρύτητά της και τη βλάβη που προκλήθηκε στο κράτος ή στον τουρισμό ειδικότερα. **5.** Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εμπορικής Ναυτιλίας και Οικονομικών, μπορούν να αυξομειώνονται τα όρια του προστίμου της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού.».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 9** «Γενικές διατάξεις» του Ν.2881/2001 προβλέπεται ότι: «**1.** Ο κύριος του ναυαγίου και ο κατά περίπτωση υπόχρεος σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, για την εξάλειψη των κινδύνων και αποτροπή των δυσμενών συνεπειών από ναυάγιο ή πλοίο, ευθύνονται

για κάθε ζημιά ή βλάβη που προκαλείται από αυτό. **2.** Κατάσχεση, "δήμευση, πλειστηριασμός", μεσεγγύηση, διαταγή μη μεταβολής της κατάστασης, υποθήκη, ενέχυρο, προνόμιο ή άλλο δικαίωμα δεν εμποδίζει τον κύριο ή άλλο κατά περίπτωση υπόχρεο να εκτελέσει τις υποχρεώσεις, που προβλέπονται στο νόμο αυτόν, ούτε τον Οργανισμό να ενεργήσει ό,τι προβλέπεται στο νόμο αυτόν. Αν εκποιείται από τον Οργανισμό το ναυάγιο ή το πλοίο και έχει επιβληθεί σε αυτό αναγκαστική κατάσχεση, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού ενεργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, που αφορούν την αναγγελία και τη διανομή του πλειστηριάσματος, μετά τη δημόσια κατάθεση του τιμήματος και την πιστοποίηση της ανέλκυσης και απομάκρυνσης του ναυαγίου ή της απομάκρυνσης του πλοίου, που προβλέπονται στις διατάξεις του νόμου αυτού. **3.** Κάθε δαπάνη του Οργανισμού ή αντίστοιχα της Λιμενικής Αρχής, για ενέργειές τους στις περιπτώσεις των προηγούμενων άρθρων και κάθε ζημιά τους κατά τις ενέργειες αυτές, η οποία δεν οφείλεται σε δόλο ή βαρεία αμέλεια των οργάνων τους, καταβάλλεται από τον κύριο ή τον κατά περίπτωση υπόχρεο να τις εκτελέσει και σε περίπτωση μη άμεσης καταβολής, καταλογίζονται σε βάρος τους και εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις περί είσπραξης δημοσίων εσόδων. Η δαπάνη αυτή εξάλλου ικανοποιείται κατά προτίμηση πριν από κάθε άλλη απαίτηση από την αξία του ναυαγίου ή του πλοίου. **4.** Κάθε ποσό, που εισπράττεται από το Δημόσιο, από πρόστιμο ή από το τίμημα της εκποίησης ναυαγίου ή πλοίου ή από κατάπτωση εγγυήσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, αποδίδεται στον ειδικό λογαριασμό "Γαλάζιο Ταμείο" του Ειδικού Ταμείου Εφαρμογής Ρυθμιστικών και Πολεοδομικών Σχεδίων (Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ.) κατά τις διατάξεις του άρθρου 18 του Ν. 743/1977 (ΦΕΚ 319 Α'), όπως κωδικοποιήθηκαν στο άρθρο 18 του Π.Δ. 55/1998 (ΦΕΚ 58 Α'). Τα εισπραττόμενα ποσά διατίθενται για να καλύπτονται οι δαπάνες ανέλκυσης ή απομάκρυνσης ή κατ' άλλο τρόπο εξουδετέρωσης επικίνδυνων ή επιβλαβών ναυαγίων ή πλοίων και αποκατάστασης του περιβάλλοντος, από το Δημόσιο, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Εμπορικής Ναυτιλίας, ορίζονται οι προϋποθέσεις και ο τρόπος της κάλυψης κάθε δαπάνης της Λιμενικής Αρχής, για την εκτέλεση των ανωτέρω ενεργειών και της απόδοσης αυτής. **5.** Κάθε ποσό, που εισπράττεται από Οργανισμό κατά τις διατάξεις του παρόντος, διατίθεται για να καλύπτονται οι δαπάνες αυτού (του Οργανισμού) για την ανέλκυση ή απομάκρυνση ή κατ' άλλο τρόπο εξουδετέρωση επικίνδυνων ή επιβλαβών ναυαγίων ή πλοίων και αποκατάσταση της ζημιάς ή βλάβης που προκλήθηκε στο περιβάλλον. **6.** Ο Οργανισμός μπορεί να επιτρέψει την παραμονή ναυαγίου ή πλοίου σε λιμένα, διώρυγα ή διάυλο ή αγκυροβόλιο, για εύλογο χρονικό διάστημα, αν ο υπόχρεος δηλώσει εγγράφως, ότι πρόκειται να το μετακινήσει για επισκευή σε ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη ή επιχείρηση ή για διάλυση και καταθέσει γι' αυτό την εγγύηση, που προβλέπεται στην παράγραφο 8 του άρθρου 2. Η δυνατότητα αυτή μπορεί, για τους ίδιους λόγους και με τους ίδιους όρους, να παρασχεθεί και στον πλειοδότη ή μειοδότη, που έγινε κύριος του πλοίου. **7.** Για τα θέματα ανέλκυσης, απομάκρυνσης ή εξουδετέρωσης ναυαγίων ή πλοίων, ο Οργανισμός ή η Λιμενική Αρχή, ανάλογα, ενεργεί μετά από γνώμη Επιτροπής, στην οποία συμμετέχει εκπρόσωπος της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, της τοπικής αυτοδιοίκησης, της Λιμενικής Αρχής, του τοπικού εμπορικού επιμελητηρίου και του Οργανισμού που έχει τη διοίκηση και διαχείριση του πλησιέστερου προς τη θέση του ναυαγίου λιμένα. Στην Επιτροπή προεδρεύει ο εκπρόσωπος του Οργανισμού ή της Λιμενικής Αρχής. Η διαδικασία και ο τρόπος συγκρότησης και λειτουργίας της Επιτροπής, καθώς και η διαδικασία και ο τρόπος έκφρασης γνώμης, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας.».

Επομένως, σύμφωνα με το Ν.2881/2001 (ΦΕΚ Α' 16) ρυθμίζονται ζητήματα α) ανέλκυσης και απομάκρυνσης ναυαγίων ή, αν επιβάλλεται από τις περιστάσεις, εξουδετέρωσής τους, β) απομάκρυνσης επικινδύνων και επιβλαβών πλοίων ή, αν επιβάλλεται από τις περιστάσεις, εξουδετέρωσής τους και γ) απομάκρυνσης επιβλαβών λόγω ακινησίας πλοίων και εξάλειψης επιβλαβών συνεπειών τους κλπ, σε λιμένες, διώρυγες, διαύλους.

II. Άρθρα 128, 131 και 132 του Ν.4389/2016 και Αιτιολογική Έκθεση επί της Αρχής σημεία 1 και 8 του Κεφαλαίου Ζ' του ίδιου Νόμου.

Σύμφωνα με το **Άρθρο 128** «Σκοπός και αρμοδιότητες Δ.Α.Λ.» του Ν.4389/2016 προβλέπεται ότι: «**1.** Σκοπός της Δ.Α.Λ. είναι να συμβάλει, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που της απονέμονται, στην επίτευξη των προγραμματικών στόχων του ελληνικού λιμενικού συστήματος, στους οποίους και περιλαμβάνονται: **(α)** [...] **(β)** [...] **(γ)** Η προστασία του περιβάλλοντος εντός των Λιμένων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. **(δ)** Η αδιάλειπτη διαθεσιμότητα και παροχή αξιόπιστων και ποιοτικών υπηρεσιών από τους φορείς διαχείρισης λιμένων σε πλοία, επιβάτες και φορτία, σύμφωνα με την αρχή της απαγόρευσης διάκρισης, με την επιφύλαξη του κατ' εξαίρεση επιτρεπτού τέτοιας διάκρισης, στο μέτρο που προβλέπεται ειδικά από τη Σύμβαση Παραχώρησης και σύμφωνα με την εφαρμοστέα κείμενη νομοθεσία. **(ε)** Η αναβάθμιση του επιπέδου των παρεχόμενων στους χρήστες και το κοινό υπηρεσιών εντός των Λιμένων, σε συνεργασία με τη Ρ.Α.Λ. και τη ΓΓΛΠΝΕ. **(στ)** [...] **(ζ)** Η εν γένει εφαρμογή εντός λιμενικής ζώνης της κείμενης νομοθεσίας σε συνεργασία με τη Ρ.Α.Λ. και τη ΓΓΛΠΝΕ. Οι αρμοδιότητες που απονέμονται με τις διατάξεις του παρόντος στη Δ.Α.Λ. δε θίγουν τις αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, σύμφωνα με την εκάστοτε κείμενη νομοθεσία. **2.** Η Δ.Α.Λ. ασκεί κάθε αρμοδιότητα, εξουσία ή ευχέρεια φορέα διοίκησης λιμένα που περιέρχεται ειδικά στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με διάταξη νόμου που κυρώνει Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του φορέα αυτού, εφόσον αυτή δεν απονέμεται με άλλη διάταξη νόμου ή απόφαση του Υπουργού αυτού σε άλλον φορέα. **3.** [...] **4.** [...] **5.** Κατά των πράξεων που εκδίδει η Δ.Α.Λ. σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου και η Δ.Α.Λ. Π σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 131 του παρόντος επιτρέπεται η άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιον του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Η ενδικοφανής προσφυγή του προηγούμενου εδαφίου ασκείται με κατάθεση στη Γενική Γραμματεία Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών, από τη δημοσίευση της πράξης. Ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής υποχρεούται να εκδώσει την απόφαση του μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την κατάθεση της προσφυγής. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου, η προσφυγή θεωρείται ότι έχει απορριφθεί σιωπηρά.»

Σύμφωνα με το **Άρθρο 131** «Ίδρυση Περιφερειακού Γραφείου Δ.Α.Λ. Πειραιά» του Ν.4389/2016 προβλέπεται ότι: «**1.** [...] **2.** Συνιστάται Περιφερειακό Γραφείο Δ.Α.Λ. Πειραιά (Δ.Α.Λ.-Π) με έδρα στο Δήμο Πειραιά. Με απόφαση του Σ.Δ. επικεφαλής της Δ.Α.Λ.-Π ορίζεται μέλος ή υπάλληλος της Δ.Α.Λ.. Το Περιφερειακό Γραφείο Δ.Α.Λ. Πειραιά (Δ.Α.Λ.-Π.) λειτουργεί ως αποκεντρωμένη υπηρεσία της Δ.Α.Λ. και υποστηρίζεται από τις Διευθύνσεις και τα Τμήματα της τελευταίας. **3.** Κατόπιν απόφασης του Συμβουλίου Διοίκησης Δ.Α.Λ., η Δ.Α.Λ.-Π. αναλαμβάνει πλήρως την ευθύνη, τα καθήκοντα και το κόστος συμμόρφωσης με τις διατάξεις του ν. 2881/2001 (Α' 16) αναφορικά με το Λιμένα Πειραιά, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 της Σύμβασης Παραχώρησης και την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία. **4.** Στο πλαίσιο της παραγράφου 2 του άρθρου 128 του παρόντος νόμου και κατόπιν απόφασης του Συμβουλίου Διοίκησης Δ.Α.Λ., η Δ.Α.Λ.-Π ασκεί όλες τις εξουσίες, αρμοδιότητες και ευχέρειες, που περιέρχονται ειδικά στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δυνάμει του νόμου που κυρώνει τη Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία "Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε." (ΟΛΠ Α.Ε.), εφόσον αυτή δεν απονέμεται με άλλη διάταξη νόμου ή απόφαση του Υπουργού αυτού σε άλλον φορέα. Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, η οποία εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από την έκδοση του παρόντος, δύναται να εξειδικεύονται κατά περιεχόμενο οι ως άνω αρμοδιότητες. Η παράλειψη έκδοσης της απόφασης αυτής δεν κωλύει την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. **5.** [...] **6.** [...] **7.** [...]».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 132** «Τελικές και μεταβατικές διατάξεις κεφαλαίου» του Ν.4389/2016 προβλέπεται ότι: «**1.** Σε περίπτωση αμφιβολίας ως προς το φορέα της εξουσίας ή της αρμοδιότητας που σχετίζεται με διατάξεις του παρόντος νόμου και εφόσον τα σχετικά ζητήματα δεν ρυθμίζονται από άλλη ειδικότερη διάταξη, αυτή επιλύεται ως εξής: **α)** Όταν η αμφιβολία αφορά στην ανάθεση της εξουσίας ή αρμοδιότητας στο φορέα εκμετάλλευσης με βάση τη Σύμβαση Παραχώρησης, πρέπει να θεωρηθεί ότι ο παραχωρησιούχος έχει από τη Σύμβαση τη σχετική εξουσία ή αρμοδιότητα. **β)** Όταν η αμφιβολία αφορά στην κατανομή της εξουσίας ή της αρμοδιότητας μεταξύ των φορέων του παρόντος νόμου, αυτή επιλύεται ως εξής: **αα)** Κάθε εξουσία ή αρμοδιότητα παρακολούθησης, εποπτείας και ελέγχου συμμόρφωσης του παραχωρησιούχου με τους όρους της Σύμβασης Παραχώρησης αναφορικά με οποιαδήποτε λιμενική ζώνη της ελληνικής επικράτειας, ασκείται από τη Ρ.Α.Λ.. **ββ)** Πλην διαφορετικής ρύθμισης του παρόντος ή άλλου νομοθετήματος και υπό την επιφύλαξη αρμοδιότητας άλλων φορέων της Ελληνικής Δημοκρατίας, η Δ.Α.Λ. μεριμνά για την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας στη λιμενική ζώνη και για τη συμμόρφωση με υποχρεώσεις που δεν απορρέουν από τέτοια Σύμβαση Παραχώρησης. **2.** [...]. **3.** [...]. **4.** [...]».

Σύμφωνα με τα **σημεία 1 και 8 επί της Αρχής της Αιτιολογικής Έκθεσης του Κεφαλαίου Ζ'** του ίδιου Νόμου προβλέπεται ότι: «**1.** Βασικό χαρακτηριστικό της λειτουργίας αρχικά των λιμενικών ταμείων και στη συνέχεια των οργανισμών λιμένων ήταν η σύμπτωση στον ίδιο φορέα αρμοδιοτήτων αφενός εποπτικής και διαχειριστικής αρμοδιότητας, δηλαδή αρμοδιοτήτων δημοσίου συμφέροντος, αφετέρου παροχής λιμενικών υπηρεσιών, δηλαδή εμπορικών δραστηριοτήτων. Το Εθνικό λιμενικό σύστημα συμπεριλαμβάνει 16 Λιμένες Διεθνούς Ενδιαφέροντος και 12 εξ αυτών διοικούνται από ανώνυμες εμπορικές εταιρείες που ελέγχονται από το Ελληνικό Δημόσιο. Βασικός σκοπός των ανωτέρω κρατικών ανωνύμων εταιρειών ήταν αφενός η άσκηση των εποπτικών αρμοδιοτήτων μιας λιμενικής αρχής, αφετέρου η εμπορική αξιοποίηση των λιμένων σύμφωνα με συμβάσεις παραχώρησης που είχε συνάψει το Ελληνικό Δημόσιο με κάθε μία από τις προαναφερόμενες ανώνυμες εταιρείες του. Βασικό προβληματισμό σχετικά με τη λειτουργία των ελληνικών λιμένων ήταν η σύμπτωση αρμοδιοτήτων διαφορετικής φύσης και ποιότητας, ενίοτε και εξ ορισμού συγκρουόμενων, στο ίδιο πρόσωπο. Η σύγχυση αυτή ήταν έντονη στην περίπτωση των νομικών εκείνων προσώπων (Οργανισμών Λιμένος ή Λιμενικών Ταμείων) που ενεργούσαν ταυτόχρονα τόσο ως φορείς εποπτικής και διαχειριστικής αρμοδιότητας, δηλαδή ασκούσαν δημόσια εξουσία, όσο και ως πάροχοι των λιμενικών υπηρεσιών, δηλαδή ως φορείς της ιδιωτικής οικονομίας. Επομένως, η εποπτική αρμοδιότητα προσέκρουε σε μεγάλο βαθμό στην ταύτιση ελέγχοντος και ελεγχόμενου. [...]. **8.** Με βάση τις αναγκαίες πλέον προσαρμογές στο σύστημα θεσμικού ελέγχου της παροχής λιμενικών υπηρεσιών, η Προστασία του δημοσίου συμφέροντος εξασφαλίζεται από το τρίπτυχο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής – Ρ.Α.Λ. – Δ.Α.Λ. Συγκεκριμένα: Το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής μέσω της Γενικής Γραμματείας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων αποτελεί τον αρμόδιο φορέα για τη διαμόρφωση της εθνικής λιμενικής πολιτικής. Η Ρ.Α.Λ. αναδεικνύεται σε ανεξάρτητη αρχή εποπτείας των εμπορικών μεθόδων και πρακτικών των παρόχων λιμενικών υπηρεσιών, με αναβάθμιση του εποπτικού της ρόλου, ώστε να δύναται να λαμβάνει ρυθμιστικά μέτρα για τη διασφάλιση της ακώλυτης παροχής λιμενικών υπηρεσιών στους χρήστες, της ακώλυτης πρόσβασης σε λιμενικές υπηρεσίες και της εύρυθμης λειτουργίας της συναφούς αγοράς λιμενικών υπηρεσιών, σύμφωνα με το κοινοτικό και εθνικό δίκαιο και σε συνεργασία με την Επιτροπή Ανταγωνισμού. Τέλος, η Δ.Α.Λ. αποτελεί δημόσιο φορέα με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια στον οποίο ανατίθεται η άσκηση των διοικητικής φύσης εξουσιών/αρμοδιοτήτων, οι οποίες αφαιρούνται από τους Οργανισμούς Λιμένα δυνάμει των διατάξεων των Συμβάσεων Παραχώρησης, λόγω της ιδιωτικοποίησης, σε συνεργασία με τη Ρ.Α.Λ. και τη Γενική Γραμματεία Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων. Διευκρινίζεται ότι η Δ.Α.Λ. σε καμία περίπτωση δεν

παρεμβαίνει στην άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας ή τη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων.».

Τέλος, δυνάμει της παρ. 1 του Άρθρου 86 του Δ' Κεφαλαίου του Δ' Μέρους του Ν.4676/2020 (ΦΕΚ Α' 67) καταργείται η Δ.Α.Λ. Σύμφωνα με το προαναφερθέν Άρθρο (Άρθρου 86 του Ν.4676/2020), προβλέπεται ότι: «1. Η Δημόσια Αρχή Λιμένων (Δ.Α.Λ.) που ιδρύθηκε και λειτουργεί με τις διατάξεις των άρθρων 127 επ. του ν. 4389/2016 (Α' 94), όπως ισχύει, καθώς και τα Περιφερειακά Γραφεία αυτής, καταργούνται. Οι θέσεις προσωπικού που συστάθηκαν με την παράγραφο 8 του άρθρου 130 του ν. 4389/2016 διατηρούνται στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Οι προβλεπόμενες στο άρθρο 128 του ν. 4389/2016 αρμοδιότητες της Δ.Α.Λ. και των Περιφερειακών Γραφείων αυτής ασκούνται από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και δύνανται να μεταβιβάστούν σε άλλα όργανα και υπηρεσίες του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 2. 2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται κατόπιν πρότασης του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, καθορίζονται θέματα που αφορούν στη μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων της Δ.Α.Λ. και των Περιφερειακών Γραφείων, θέματα προσωπικού, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια που αφορά στην εφαρμογή της παραγράφου 1. [...]».

III. Άρθρα 2, 4, 5, 6 και 20 του Ν.4404/2016, και Αιτιολογική Έκθεση επί της Αρχής σημεία 12, 15, 16, 17, 18, 23 και 27 του ίδιου Νόμου.

Σύμφωνα με το Άρθρο 2 «Κρατική εποπτεία» του Ν.4404/2016 προβλέπεται ότι: «1. Σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης Παραχώρησης, η “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” ενεργεί ως διαχειριστική αρχή του Λιμένα Πειραιά και ως πάροχος ολοκληρωμένων λιμενικών υπηρεσιών εντός του Λιμένα Πειραιά. 2. Το Δημόσιο επιβλέπει το σύνολο των δραστηριοτήτων εντός του Λιμένα Πειραιά, καθώς και το σύνολο των δραστηριοτήτων εντός της χερσαίας και θαλάσσιας ζώνης του Λιμένα Πειραιά, σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης Παραχώρησης και την εφαρμοστέα κείμενη νομοθεσία.».

Σύμφωνα με το Άρθρο 4 «Θαλάσσια Λιμενική Ζώνη» του Ν.4404/2016 προβλέπεται ότι: «1. Οι αρμοδιότητες της “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” επί της Θαλάσσιας Λιμενικής Ζώνης του Λιμένα Πειραιά μπορούν να ασκούνται ως εξής και με γνώμονα τα κάτωθι: α) να μπορεί η “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” να ασκεί τα δικαιώματα που της απονέμονται από τη Σύμβαση Παραχώρησης και να εκπληρώνει αποτελεσματικά τις σχετικές υποχρεώσεις της από τη Σύμβαση Παραχώρησης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με τη συντήρηση του λειτουργικού βάθους κρηπιδώματος των πλωτών τμημάτων της Θαλάσσιας Λιμενικής Ζώνης του Λιμένα Πειραιά, β) να παρέχεται στην “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” η δυνατότητα να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της σύμφωνα με την εφαρμοστέα κείμενη νομοθεσία, γ) να επιτρέπεται η εκτέλεση των εγκεκριμένων έργων, σύμφωνα με τη Σύμβαση Παραχώρησης και την εφαρμοστέα κείμενη νομοθεσία, και δ) να διευκολύνεται η επικοινωνία και ο συντονισμός με τις αρμόδιες αρχές του Ελληνικού Δημοσίου που είναι επιφορτισμένες με τη διαφύλαξη της τάξης, την επιβολή του νόμου, την ασφάλεια και την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας εντός του Λιμένα Πειραιά, τόσο σε τακτική βάση, όσο και εκτάκτως, σε ανταπόκριση σε μεμονωμένα και επείγοντα περιστατικά όσο και για την εφαρμογή σχεδίων ετοιμότητας και διαχείρισης κρίσεων. 2. Το Ελληνικό Δημόσιο αναλαμβάνει πλήρως και αποκλειστικά τις ευθύνες, τις υποχρεώσεις και τη δαπάνη συμμόρφωσης με τις διατάξεις του ν. 2881/2001 (Α' 16) αναφορικά με τον Λιμένα Πειραιά, στο μέτρο που σχετίζονται με τα ναυάγια που έχουν εντοπιστεί και χαρτογραφηθεί έως και τις 24.6.2016. Όπου ο όρος αυτός απαντά, οποιαδήποτε αναφορά στον “Οργανισμό” στο κείμενο του προαναφερθέντος νόμου θα θεωρείται ως αναφορά στο Ελληνικό Δημόσιο, εκπροσωπούμενο από τον Υπουργό Ναυτιλίας και

Νησιωτικής Πολιτικής. **3.** Με την επιφύλαξη της παραπάνω παραγράφου 2, η “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” αναλαμβάνει πλήρως την ευθύνη, τις υποχρεώσεις και το κόστος συμμόρφωσης με τις διατάξεις του ν. 2881/2001 (Α’ 16) αναφορικά με τον Λιμένα Πειραιά. **4.** Εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από τη Σύμβαση Παραχώρησης, η “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” απαγορεύεται να συμμετάσχει σε οποιαδήποτε υποπαραχώρηση ή άλλου είδους συμφωνία με οποιοδήποτε πρόσωπο, σχετιζόμενη με τη χορήγηση αποκλειστικών ή ειδικών δικαιωμάτων σε οποιοδήποτε τμήμα της Θαλάσσιας Λιμενικής Ζώνης του Λιμένα Πειραιά. Για την αποφυγή αμφιβολίας, οι παράγραφοι 1, 3, 4 και 5 του άρθρου 3 (Χερσαία Λιμενική Ζώνη) του παρόντος εφαρμόζονται αναλογικά και για τη Θαλάσσια Λιμενική Ζώνη.».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 5** «Εξουσιοδότηση και εφαρμογή κανονισμών» του Ν.4404/2016 προβλέπεται ότι: «**1.** Καμία διάταξη της Σύμβασης Παραχώρησης δεν επιτρέπεται να ερμηνεύεται με τρόπο που εμποδίζει την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, οι οποίες σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται να ασκούνται με τρόπο αντίθετο με τα προβλεπόμενα στην κυρούμενη Σύμβαση Παραχώρησης. **2.** Καμία διάταξη της Σύμβασης Παραχώρησης δεν επιτρέπεται να ερμηνεύεται με τρόπο που εμποδίζει την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ιδίως εκείνων που αφορούν στην έκδοση κανονισμών που διέπουν οποιοδήποτε από τα διοικητικά θέματα αναφορικά με το Λιμένα Πειραιά, περιλαμβάνοντας: α) [...], β) [...], γ) [...], δ) [...], ε) τους κανόνες και τις διαδικασίες αναφορικά με ναυάγια πλοίων ή άλλα αντικείμενα στα ύδατα του Λιμένα Πειραιά, τα οποία παρεμποδίζουν ή θέτουν σε κίνδυνο την πλεύση, στ) [...], ζ) κάθε ζήτημα που σχετίζεται με την τάξη και την ασφάλεια κατά την πλεύση των σκαφών, τη χερσαία κυκλοφορία, τον ελλιμενισμό των σκαφών, την παροχή λιμενικών υπηρεσιών, τη φορτοεκφόρτωση, καθώς και την επιβίβαση και αποβίβαση επιβατών, συμπεριλαμβανομένης της καθιέρωσης κατηγοριών κατάταξης κινδύνου και της ισχύος ειδικών καθεστώτων σε ορισμένες τάξεις ή κατηγορίες για καθένα από τα προαναφερθέντα ζητήματα, η) [...], θ) κανόνες και κανονισμούς για την πρόληψη της ρύπανσης ή μόλυνσης της θαλάσσιας, χερσαίας και εναέριας λιμενικής ζώνης, συμπεριλαμβανομένης της απόρριψης υγρών, υλικών, ουσιών ή αντικειμένων στα λιμενικά ύδατα και στις αποβάθρες ή ποικίλων ειδών εκπομπών στην ατμόσφαιρα, για τον ορισμό μέτρων προφύλαξης σχετικά με τη φορτοεκφόρτωση και τη διαχείριση ενδεχομένως ρυπογόνων, μολυσματικών, οχληρών ή κινδυνωδών φορτίων, καθώς και τις δέουσες ενέργειες σε περίπτωση διάχυσης ρύπων, απόρριψης απορριμμάτων και αποβλήτων των πλοίων, ι) την ενίσχυση των αρμόδιων παράκτιων σταθμών της Ελληνικής Ακτοφυλακής, υπό την ιδιότητά της ως “Λιμενικής Αρχής” ή/και οποιασδήποτε μέλλουσας αρχής ή αρχών ή/θελε ιδρυθούν βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας προκειμένου να επιβλέψουν τη λειτουργία του Λιμένα Πειραιά με αρμοδιότητες, εξουσίες και καθήκοντα επίβλεψης, παρακολούθησης και ελέγχου των προαναφερθέντων τομέων, καθώς και ζητήματα εφαρμογής των ισχυόντων κανονισμών και επιβολής διοικητικών κυρώσεων. **3.** Καμία διάταξη της Σύμβασης Παραχώρησης δεν επιτρέπεται να ερμηνεύεται με τρόπο που εμποδίζει ή αποκλείει την εφαρμογή Γενικών Κανονισμών Λιμένα και/ή Ειδικών Κανονισμών Λιμένα που βρίσκονται σε ισχύ στο Λιμένα Πειραιά, ή την έκδοση περαιτέρω όμοιων κανονισμών, σύμφωνα με τις Ενότητες 156 κ.ε. του Κώδικα Δημόσιου Ναυτικού Δικαίου (ν.δ. 187/1973, Α’ 261).».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 6** «Κοινή χρήση της Λιμενικής Ζώνης του Λιμένα Πειραιά» του Ν.4404/2016 προβλέπεται ότι: «**1.** Κατά την εκτέλεση των δραστηριοτήτων της σύμφωνα με τη Σύμβαση Παραχώρησης, η “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” υποχρεούται να σέβεται και να διατηρεί τη φύση της Λιμενικής Ζώνης ως κοινόχρηστου δημόσιου πράγματος, να διασφαλίζει ότι ο Λιμένας Πειραιά λειτουργεί ως δημόσιος λιμένας και να εξασφαλίζει την πρόσβαση των χρηστών σε αυτόν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. **2.** [...]. **3.** Επί των διαφορών που αναφύονται από την εφαρμογή των δύο προηγούμενων παραγράφων, και οι οποίες διακρίνονται από εκείνες που

εμπίπτουν στην παράγραφο 3 του άρθρου 9, μεταξύ, αφενός, της “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” και, αφετέρου, οποιουδήποτε χρήστη ή χρηστών ή/και οποιουδήποτε άλλου προσώπου αποδεικνύει έννομο συμφέρον, αρμόδιο Δικαστήριο είναι το Μονομελές Πρωτοδικείο Πειραιά. Οι απαιτήσεις της παρούσας παραγράφου εκδικάζονται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Η απόφαση του δικαστηρίου εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από την πρώτη συζήτηση στο ακροατήριο και κηρύσσεται υποχρεωτικά προσωρινά εκτελεστή. **4.** [...]».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 20** «Διαδικαστικές και τελικές διατάξεις» του Ν.4404/2016 προβλέπεται ότι: «**1.** Κάθε γενική ή ειδική διάταξη νόμου που είναι αντίθετη με τις διατάξεις του παρόντος νόμου ή ρυθμίζει ζητήματα όμοια προς αυτά του παρόντος νόμου, καταργείται. **2α.** Από την έκδοση του παρόντος νόμου και με την επιφύλαξη διαφορετικής ειδικής ρύθμισής του, ανακαλούνται, καταργούνται ή στερούνται ισχύος: (α) διατάξεις νόμων με ειδική εφαρμογή στην “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” και/ή στον Οργανισμό Λιμένος Πειραιώς, υπό τη μορφή της προκατόχου νομικής οντότητας δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ), στο βαθμό που απονέμουν αρμοδιότητα στο Διοικητικό Συμβούλιο του/της “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς” να υιοθετεί, να εισάγει, να θεσπίζει, να εκδίδει, να καθιερώνει ή να τροποποιεί κανονιστικές διατάξεις και κανονισμούς λειτουργίας, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των διατάξεων του άρθρου 4 και του άρθρου 21, παρ. 2 του Α.Ν. 1559/1950, όπως ισχύει, (β) διατάξεις νόμων, στο μέτρο που είναι ασυμβίβαστες με τις διατάξεις της Σύμβασης Παραχώρησης (συμπεριλαμβανομένης, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, της κατανομής λειτουργιών και ευθυνών που προβλέπεται στο άρθρο 11 αυτής) και/ή στον παρόντα νόμο, (γ) διατάξεις νόμων (είτε αυτές εισάγουν προϋποθέσεις είτε καθιερώνουν εξαιρέσεις από εφαρμοστέες προϋποθέσεις), στο μέτρο που εφαρμόζονται στην “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” ή/και στο Λιμένα Πειραιά, αλλά όχι σε μία ή περισσότερες συγκρίσιμες επιχειρήσεις ή/και συγκρίσιμους λιμένες, εκτός κι αν οι διατάξεις αυτές, όπως εφαρμόζονται στο Λιμένα Πειραιά, δεν είναι αντίθετες με συγκεκριμένη διάταξη της Σύμβασης Παραχώρησης, (δ) διατάξεις νόμων, στο μέτρο που είναι ασύμβατες με τον έλεγχο της “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” από ιδιωτικό οικονομικό φορέα, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, των διατάξεων της ισχύουσας νομοθεσίας σχετικά με το “δημόσιο τομέα”, τις “επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας” ή/και εκείνα τα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται έμμεσα ή άμεσα από το Ελληνικό Δημόσιο (εφόσον δεν εφαρμόζονται και σε άλλα νομικά πρόσωπα), (ε) διατάξεις νόμων που απονέμουν στην “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” οποιαδήποτε από τις αρμοδιότητες που απαριθμούνται στο άρθρο 6 του παρόντος νόμου, ή/και (στ) εκτελεστικοί κανόνες ή κανονισμοί λειτουργίας που έχουν εκδοθεί από τα αρμόδια όργανα της “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” και/ή τον Οργανισμό Λιμένος Πειραιώς, στο μέτρο που έλκουν την ισχύ τους από οποιαδήποτε από τις προαναφερθείσες διατάξεις. **2β.** Η ως άνω παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται στους κανόνες και στους κανονισμούς στους οποίους αναφέρεται το άρθρο 1.7(γ) της κυρούμενης Σύμβασης Παραχώρησης, για τη χρονική περίοδο και υπό τις προϋποθέσεις που προσδιορίζονται ειδικότερα στη Σύμβαση Παραχώρησης. Επιπλέον, η “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” μπορεί ανά πάσα στιγμή να υιοθετεί, να τροποποιεί και να εφαρμόζει δεσμευτικούς εταιρικούς κανόνες και κανονισμούς που θα ισχύουν για την ίδια, στο βαθμό που αυτό είναι ειδικότερα αναγκαίο από τη Σύμβαση Παραχώρησης ή/και επιτρέπεται υπό την εφαρμοστέα κείμενη νομοθεσία, για ζητήματα που αφορούν, μεταξύ άλλων, τις εσωτερικές πτυχές της οργάνωσης, της δομής, των υπηρεσιών και των λειτουργιών της. **2γ.** Από τη δημοσίευση του παρόντος, η “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” θα έχει το δικαίωμα να ασκεί αποκλειστικά και μόνο τις εξουσίες και τις αρμοδιότητες που προβλέπονται ειδικότερα στη Σύμβαση Παραχώρησης. **3.** [...]».

Σύμφωνα με τα σημεία **12, 15, 16, 17, 18, 23** και **27** επί της Αρχής της Αιτιολογικής Έκθεσης του ίδιου Νόμου προβλέπεται ότι: «**12.** Η ολοκλήρωση της ιδιωτικοποίησης θα έχει ως συνέπεια την περιέλευση της ΟΛΠ υπό το μετοχικό έλεγχο ιδιώτη επενδυτή και, αντίστοιχα, τη μείωση του

ποσοστού (άμεσης ή/και έμμεσης) συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου στην ΟΛΠ σε ποσοστό κάτω του 51%. Η προοπτική αυτή προβλέπεται και ρητά (βλ. Άρθρο 15.1 της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης) ότι συνιστά αφορμή αναπροσαρμογής της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης, σύμφωνα με τους όρους της. Για το λόγο αυτό, με την από 25ης Ιουλίου 2014 επιστολή του Ελληνικού Δημοσίου (υπογραφόμενη από τους συναρμόδιους Υπουργούς Οικονομικών και -τότε- Ναυτιλίας και Αιγαίου) εκκίνησε σχετική διαδικασία αναθεώρησης του περιεχομένου της. Στην ως άνω επιστολή, σημειώθηκε ότι, η περιέλευση του ελέγχου της ΟΛΠ Α.Ε. σε ιδιώτες επενδυτές καθιστά επιβεβλημένες ορισμένες προσαρμογές του κανονιστικού πλαισίου λειτουργίας της, καθώς και συνακόλουθες προσαρμογές των μηχανισμών που αποτυπώνονται στη Σύμβαση Παραχώρησης, καθώς μεταξύ άλλων: (α) Καθίσταται μη συμβατή με τον, ιδιωτικό πλέον, χαρακτήρα της ΟΛΠ Α.Ε. η διατήρηση ορισμένων αρμοδιοτήτων που εμπεριέχουν ενάσκηση δημόσιας εξουσίας, ιδίως κανονιστικής υφής. (β) Είναι σκόπιμη η λεπτομερέστερη καταγραφή ορισμένων υποχρεώσεων στρατηγικής σημασίας για τη διασφάλιση στόχων και προτεραιοτήτων της εθνικής λιμενικής πολιτικής και, ευρύτερα, της εθνικής οικονομίας. Κομβικής σημασίας παράδειγμα τέτοιων υποχρεώσεων είναι η διασφάλιση του ζωτικού ρόλου του Λιμένα Πειραιώς για τη θαλάσσια διασύνδεση με τη νησιωτική Ελλάδα, την υποστήριξη της τουριστικής ανάπτυξης της χώρας, τη ναυπηγοεπισκευαστική δραστηριότητα, κλπ. (γ) Επιπλέον, είναι σκόπιμη η διερεύνηση και καταγραφή επενδύσεων (σε λιμενικές υποδομές και ανωδομές) τις οποίες ο ιδιώτης επενδυτής θα αναλάβει να υλοποιήσει προκειμένου να ενισχύσει την ανάπτυξη του λιμένα. (δ) Απαιτείται ποσοτική και ποιοτική εξειδίκευση των προδιαγραφών, παραμέτρων και στόχων λειτουργίας του Λιμένα Πειραιώς, περιλαμβανομένων όσων σχετίζονται με τη συντήρηση υποδομών και όσων αφορούν στα επίπεδα των παρεχομένων υπηρεσιών. (ε) Επιβάλλεται ο προσδιορισμός του καταβαλλόμενου ανταλλάγματος παραχώρησης με μηχανισμούς που θα λαμβάνουν υπ' όψιν αντικειμενικούς παράγοντες, όπως ιδίως την κατανομή και φύση των αναλαμβανόμενων κινδύνων και υποχρεώσεων των συμβαλλομένων μερών, σε συνδυασμό με το αντίστοιχο κόστος ή όφελος. Διευκρινιστικά, σημειώνεται ότι η διαδικασία αναθεώρησης της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης δεν επηρεάζει ορισμένα θεμελιώδη στοιχεία και παραδοχές της, όπως ιδίως: (α) Το πλήρες, αποκλειστικό και αδιαμφισβήτητο δικαίωμα κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου επί της χερσαίας λιμενικής ζώνης του Λιμένα Πειραιά, των γηπέδων που τη συναποτελούν και, κατ' εφαρμογή του κανόνα «τα υπερκείμενα είκει τοις υποκειμένοις» (*superficies solo cedit*), των επ' αυτής κτηρίων κι εγκαταστάσεων (περιλαμβανομένων των λιμενικών και χερσαίων έργων), (β) Τον χαρακτήρα της χερσαίας λιμενικής ζώνης ως δημοσίου κοινοχρήστου πράγματος και την απαραίτητη εφαρμογή των συναφών συνταγματικών διατάξεων (γ) Την έκταση και φύση του παραχωρηθέντος δικαιώματος χρήσης κι εκμετάλλευσης της ΟΛΠ, το οποίο παραμένει δευτερεύον και υποτελές έναντι των δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου και οριοθετείται από τον κοινόχρηστο χαρακτήρα της χερσαίας λιμενικής ζώνης, (δ) Την υποχρέωση της ΟΛΠ να παρέχει στο Λιμένα Πειραιά πλήρες και ολοκληρωμένο φάσμα λιμενικών υπηρεσιών, σε αδιάλειπτη βάση, και (ε) Τη διάρκεια της σύμβασης, η οποία λήγει το 2052. **13.** [...] **14.** [...] **15.** Από την παραπάνω αλληλουχία προκύπτουν τα εξής προκαταρκτικά συμπεράσματα: (α) Πρώτον, ότι η Αναθεωρημένη Σύμβαση Παραχώρησης σκοπείται να εισαγάγει ειδική συμβατική ρύθμιση, καθόσον αφορά στις σχέσεις Ελληνικού Δημοσίου και ΟΛΠ, χάριν ενίσχυσης της συναλλακτικής ασφάλειας, ακολουθώντας τόσο το γενικό παράδειγμα των μείζονος ενδιαφέροντος συμβάσεων παραχώρησης στην Ελλάδα, όσο και το υφιστάμενο ειδικό προηγούμενο νομοθετικής κύρωσης της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης, (β) Δεύτερον, ότι ο χρόνος θέσης σε ισχύ της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης προκύπτει με σαφήνεια (όπως άλλωστε προκύπτει και ρητά από το Άρθρο 1 αυτής), κατά τρόπο ώστε να είναι αδιαμφισβήτητο το χρονικό σημείο μετάβασης από το ειδικό καθεστώς της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης σε εκείνο της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης, (γ) Τρίτον, ότι η μετάβαση στο νέο συμβατικό καθεστώς, το οποίο προδιαγράφει η Αναθεωρημένη Σύμβαση Παραχώρησης, συμπίπτει με την περιέλευση

της ΟΛΠ υπό ιδιωτικό έλεγχο, κατά τρόπο ώστε να πραγματώνονται και οι στοχεύσεις της διαδικασίας αναθεώρησης του περιεχομένου της, εξεταζόμενες και από την άποψη της εφαρμογής του Άρθρου 15 της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης, και (δ) Τέταρτον, ότι η θέση σε ισχύ της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την (ταυτόχρονη ή προγενέστερη) θέση σε ισχύ των διατάξεων του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου, στον οποίο γίνεται ειδικότερη αναφορά στα αμέσως κατωτέρω σημεία. (ε) Πέμπτον, ότι με τη θέση σε ισχύ της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης περιέρχονται αυτοδίκαια στο Περιφερειακό Γραφείο ΔΑΛ Πειραιά όλες οι αναφερόμενες στο άρθρο 131 παρ. 4 του Νόμου 4389/2016 αρμοδιότητες. **16.** Η μεταβίβαση του ελέγχου της ΟΛΠ σε ιδιώτη επενδυτή είναι νοητή μόνον σε χρόνο κατά τον οποίο η ΟΛΠ έχει απολέσει το χαρακτήρα της ως νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου «διφυούς» χαρακτήρα και έχει μεταταγεί σε καθεστώς νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με αμιγή χαρακτήρα επιχειρηματικής εκμετάλλευσης. Η μετάταξη αυτή προϋποθέτει την κατάργηση και αφαίρεση από την ΟΛΠ αρμοδιοτήτων και εξουσιών, τις οποίες εξακολουθεί να ασκεί μέχρι σήμερα και οι οποίες ενέχουν στοιχεία ενάσκησης δημόσιας εξουσίας ή προσιδιάζουν περισσότερο στο δημόσιο πυλώνα της λειτουργίας της πολιτείας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα τέτοιων εξουσιών αποτελούν ορισμένες ρυθμίσεις, ιδίως του Α.Ν. 1559/1950, με τα οποία είχε εξουσιοδοτηθεί ο ΟΛΠ (τότε, υπό τη μορφή του ΝΠΔΔ) να εκδίδει κανονισμούς προς ρύθμιση διαφόρων ζητημάτων αρμοδιότητάς του. Δεδομένου ότι η θέση σε ισχύ του συνόλου των διατάξεων του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου αποτελεί αναβλητική αίρεση για τη θέση σε ισχύ της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης, από δε το συνδυασμό των όρων της τελευταίας και της ΣΑΜ προκύπτει ότι η θέση τους σε ισχύ τελεί υπό αμοιβαία εξάρτηση, προκύπτει ότι ο υφιστάμενος μηχανισμός διασφαλίζει τη μεταβίβαση σε ιδιώτη επενδυτή πλειοψηφικού ποσοστού συμμετοχής στην ΟΛΠ σε χρόνο, κατά τον οποίο η ΟΛΠ έχει τραπεί σε «συνθησιμένη» ανώνυμη εταιρεία, με αμιγώς επιχειρηματικό χαρακτήρα. **17.** Το Σχέδιο Κυρωτικού Νόμου δεν περιορίζεται στην τυπική κύρωση της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης και στην αφαίρεση εξουσιών δημόσιας υφής από την ΟΛΠ, αλλά ρυθμίζει και ορισμένα περαιτέρω ζητήματα, όπως ιδίως: (α) Τη διασφάλιση της δυνατότητας του Ελληνικού Δημοσίου να ρυθμίζει νομοθετικά και να αναδιαρθρώνει εκάστοτε τα ζητήματα και τους φορείς εποπτείας και ρύθμισης της λιμενικής δράσης, (β) Την άσκηση κρατικής εποπτείας στα ζητήματα δημοσίου συμφέροντος που άπτονται της λειτουργίας του λιμένα (Άρθρο 2 Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου), (γ) Τη θωράκιση και διασφάλιση του χαρακτήρα της Χερσαίας Λιμενικής Ζώνης και της Θαλάσσιας Λιμενικής Ζώνης (Άρθρα 3 και 4 του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου, αντίστοιχα), (δ) Την διατήρηση των αρμοδιοτήτων των αρμοδίων οργάνων του Ελληνικού Δημοσίου (Άρθρο 5 του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου, αντίστοιχα), (ε) Τη διασφάλιση του κοινόχρηστου χαρακτήρα της Λιμενικής Ζώνης (Άρθρο 6 του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου), (στ) Ρύθμιση ζητημάτων λιμενικών τελών, (Άρθρο 7 του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου), (ζ) Ρύθμιση ζητημάτων ανάθεσης συμβάσεων εκ μέρους της ΟΛΠ και εκτέλεσης λιμενικών έργων, (Άρθρα 8 και 9 του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου), και (η) Ρυθμίσεις σε σχέση με ορισμένα ανταποδοτικά τέλη, καθώς και διατάξεις σε σχέση με την κατανομή του ανταλλάγματος παραχώρησης, (Άρθρο 10 του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου). (θ) Ρυθμίσεις σε σχέση με τη διατήρηση σε ισχύ του Γενικού Κανονισμού Προσωπικού και του Κανονισμού Εσωτερικής Οργάνωσης και Λειτουργίας, (Άρθρο 10Α του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου). **18.** Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η συνολική ρύθμιση της θέσης του ΟΛΠ μετά τη θέση σε ισχύ της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης καθορίζεται από επάλληλα επίπεδα, που περιλαμβάνουν: (α) Τις διατάξεις της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης, οι οποίες ενεργούν ως συμβατικό πλαίσιο για την ανάπτυξη της δραστηριότητας της ΟΛΠ, (β) Τις διατάξεις του Κυρωτικού Νόμου, με τις οποίες διαπλάθεται και *erga omnes* το ειδικό πλαίσιο εποπτείας και λειτουργίας του Λιμένα Πειραιά, (γ) Τις διατάξεις του ρυθμιστικού πλαισίου εποπτείας λιμένων, οι οποίες ήδη εντάχθηκαν στο Κεφάλαιο Ζ' (Μεταρρύθμιση του Συστήματος Εποπτείας και Ελέγχου του Ελληνικού Λιμενικού Συστήματος) του ν. 4389/2016 (ΦΕΚ Α' 94/27-5-2016) και περιλαμβάνει τα άρθρα 107 επ. αυτού, και (δ) Τις λοιπές, κάθε είδους, διατάξεις της

κείμενης νομοθεσίας που έχουν εκάστοτε εφαρμογή (και) επί της ΟΛΠ. **23.** Ως προς τις παρεχόμενες υπηρεσίες, η Αναθεωρημένη Σύμβαση Παραχώρησης προβλέπει, μεταξύ άλλων: (α) Υποχρέωση της ΟΛΠ να λειτουργεί το λιμένα ως δημόσιο λιμένα, προς εξυπηρέτηση της συνολικής κίνησης επιβατών, οχημάτων, φορτίων και αγαθών που υποδέχεται, (β) Υποχρέωση της ΟΛΠ να παρέχει πλήρες και ολοκληρωμένο φάσμα λιμενικών υπηρεσιών, με διατήρηση κατ' ελάχιστο, των υπηρεσιών του Άρθρου 11.1 αυτής και, δυνητικά, των υπηρεσιών του Άρθρου 11.2 αυτής, και (γ) Υποχρέωση επίτευξης και διατήρησης ελάχιστων επιπέδων ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, που προβλέπονται ειδικότερα στο Άρθρο 8 και το Παράρτημα 8.2. **24.** Ιδιαίτερη μέριμνα έχει ληφθεί (βλ. Άρθρο 3.8) για τη διατήρηση σε συνεχή και ουσιαστική λειτουργία του Σταθμού Εμπορευματοκιβωτίων του Προβλήτα 1, τον οποίο εκμεταλλεύεται ήδη σήμερα η ΟΛΠ, με καθορισμό μάλιστα ελαχίστων επιπέδων διακίνησης. Οι σχετικές ρήτρες της σύμβασης αποσκοπούν στη διατήρηση της απασχόλησης, τη διασφάλιση των ιδιαίτερα αξιόλογων επενδύσεων στις οποίες έχει προβεί η ΟΛΠ ιστορικά για τη διαμόρφωση του σταθμού, καθώς και στην ενίσχυση της ελκυστικότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. **25.** [...]. **26.** [...]. **27.** Τα Άρθρα 9, 10 και 12 της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης παρέχουν στην ΟΛΠ ικανοποιητικό βαθμό ευελιξίας αναφορικά με την κατάρτιση εσωτερικών κανονισμών (δηλαδή, κανονισμών που δεν έχουν ισχύ ουσιαστικού νόμου) προς ρύθμιση ζητημάτων σχετικά με την τακτική εκμετάλλευση κοινόχρηστων υπό παραχώρηση χώρων, τον καθορισμό των λιμενικών τελών και τη ρύθμιση ζητημάτων της διαδικασίας ανάθεσης συμβάσεων και υπο-παραχωρήσεων, αντίστοιχα, πάντοτε σε συμφωνία με τις αρχές της διαφάνειας, της δημοσιότητας, της ίσης μεταχείρισης, της απαγόρευσης διάκρισης, αλλά και τις καλές διεθνείς πρακτικές. Επομένως, διαμορφώνονται δεσμευτικές γενικές αρχές, οι οποίες θα πρέπει υποχρεωτικά να διαπνέουν τους κανονισμούς, τη δημοσιότητα που λαμβάνουν, αλλά και να εφαρμόζονται στην πράξη, ενώ παράλληλα εισάγονται διαδικασίες δικαστικού ελέγχου. Οι περιορισμοί αυτοί και οι διατάξεις για την έννομη προστασία, δεδομένου ότι επαναλαμβάνονται και προβλέπονται και στο Σχέδιο Κυρωτικού Νόμου, διασφαλίζουν ότι οι κανόνες που τίθενται σε συμβατικό επίπεδο «τριτενεργούν» και είναι ταυτόχρονα δεκτικοί επίκλησης και ουσιαστικής εφαρμογής από το σύνολο των χρηστών του λιμένα και τους συναλλασσόμενους με την ΟΛΠ. Με τον τρόπο αυτό, πέραν των όποιων ελέγχων σε επίπεδο συμβατικό, «αποκεντρώνεται» και καθίσταται προσιτός σε ευρύτατο κύκλο προσώπων ο δικαστικός έλεγχος της δράσης της ΟΛΠ, από τον οποίο θα προκύψει διαρκώς αυξανόμενη ασφάλεια δικαίου στηριζόμενη στο νομολογιακό προηγούμενο που θα δημιουργηθεί με την πάροδο του χρόνου.».

IV. Προοίμιο, Άρθρα 4, 5, 8 και 29 της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4404/2016 ΣΠ

Σύμφωνα με το Προοίμιο της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4404/2016 ΣΠ προβλέπεται ότι: «**(Α)** [...]. **(Β)** Ο ΟΛΠ είναι το νομικό πρόσωπο, που έχει αναλάβει τη διοίκηση και τη λειτουργία του Λιμένα Πειραιά. Συστάθηκε ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου δυνάμει του Νόμου 4748/1930, ο οποίος αναμορφώθηκε με τον Αναγκαστικό Νόμο 1559/1950 και κυρώθηκε με τον Νόμο 1630/1951, όπως έκαστος τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα. Το 1999, ο ΟΛΠ μετασηματίστηκε σε μετοχική εταιρία (ανώνυμη εταιρεία). **(Γ)** Σύμφωνα με τις εξουσιοδοτικές διατάξεις που περιέχονται στο Άρθρο τριακοστό πέμπτο (35) του Νόμου 2932/2001 (ΦΕΚ Α' 145/27.7.2001), το Ελληνικό Δημόσιο και ο ΟΛΠ συνήψαν στις 13 Φεβρουαρίου 2002 σύμβαση παραχώρησης (Σύμβαση τον 2002). Με τη Σύμβαση του 2002, το Ελληνικό Δημόσιο παραχώρησε στον ΟΛΠ το αποκλειστικό δικαίωμα χρήσης και εκμετάλλευσης των γηπέδων, των κτιρίων και υποδομών που συμπεριλαμβάνονται στον Λιμένα Πειραιά, για αρχική διάρκεια σαράντα (40) ετών, υπό τους εκεί ειδικότερα διαλαμβανόμενους όρους και συμφωνίες. Ορισμένες τροποποιήσεις στη Σύμβαση του 2002, συμπεριλαμβανομένης της παράτασης της διάρκειας της παραχώρησης κατά

δέκα (10) έτη, εγκρίθηκαν για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου δυνάμει κοινής υπουργικής απόφασης στις 19 Νοεμβρίου 2008 (ΦΕΚ Β' 2372/21.11.2008). Οι τροποποιήσεις που συμφωνήθηκαν περιελήφθησαν σε πρόσθετη στη Σύμβαση του 2002 πράξη, που υπογράφηκε μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του ΟΛΠ στις 18 Νοεμβρίου 2008 (η Προσθήκη τον 2008). Στη συνέχεια, η Σύμβαση του 2002, όπως τροποποιήθηκε από την Προσθήκη του 2008 (από κοινού, η Υφιστάμενη Σύμβαση Παραχώρησης), κυρώθηκε δυνάμει των Αρθρων 1 και 3 του Νόμου 3654/2008 (ΦΕΚ Α' 57/3.4.2008). **(Δ)** [...] **(Ε)** Σύμφωνα με τον Νόμο 3986/2011 της Ελληνικής Δημοκρατίας (ΦΕΚ Α' 152/1.7.2011), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας Ελληνικού Δημοσίου Α.Ε. (ΤΑΙΠΕΑ) απέκτησε πλειοψηφικό μερίδιο συμμετοχής στον ΟΛΠ, που αντιστοιχεί σε συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιό του κατά ποσοστό 74,14%. Δυνάμει απόφασης που ελήφθη στις 5 Μαρτίου 2014, το διοικητικό συμβούλιο του ΤΑΙΠΕΑ αποφάσισε και ενέκρινε την προτεινόμενη πώληση μετοχών του ΟΛΠ (που αντιστοιχούν συνολικώς σε ποσοστό 67% του υφιστάμενου μετοχικού κεφαλαίου του ΟΛΠ) μέσω διεθνούς διαγωνιστικής διαδικασίας, διαρθρωμένης σε δύο φάσεις (η Διαδικασία Αξιοποίησης). Στο πλαίσιο της Διαδικασίας Αξιοποίησης και βάσει των διαδικαστικών απαιτήσεων που διέπουν την επιλογή του μελλοντικού μετόχου πλειοψηφίας του ΟΛΠ, το ΤΑΙΠΕΑ όρισε την Cosco (Hong Kong) Group Limited ως προτιμώμενο επενδυτή (ο Προτιμώμενος Επενδυτής). Μετά την ικανοποιητική ολοκλήρωση του ελέγχου της προσυμβατικής νομιμότητας της Διαδικασίας Αξιοποίησης από το Ελεγκτικό Συνέδριο, το Ελεγκτικό Συνέδριο εξέδωσε απόφαση, με την οποία αποφάνθηκε υπέρ της νομιμότητας και επέτρεψε στο ΤΑΙΠΕΑ τη σύναψη σύμβασης αγοραπωλησίας μετοχών (η ΣΑΜ) για την πώληση και αγορά συνολικώς 16.750.000 μετοχών εκδόσεως του ΟΛΠ, προκειμένου αυτές να μεταβιβαστούν σε δύο δόσεις στον Προτιμώμενο Επενδυτή ή σε θυγατρική του Προτιμώμενου Επενδυτή, καθώς και της Συμφωνίας Μετόχων (όπως ορίζεται στη ΣΑΜ). Ορίζεται ότι η ολοκλήρωση των συναλλαγών που προβλέπονται στη ΣΑΜ εξαρτάται, μεταξύ άλλων, από τη σύναψη της παρούσας Σύμβασης (όπως ορίζεται παρακάτω) από τα Μέρη και από την προσήκουσα κύρωσή της από τη Βουλή των Ελλήνων (η Βουλή των Ελλήνων). **(ΣΤ)** Στο πλαίσιο της τρέχουσας Διαδικασίας Αξιοποίησης και όπως προβλέπεται και επιτρέπεται από την Υφιστάμενη Σύμβαση Παραχώρησης (περιλαμβανομένου, ενδεικτικά, του Άρθρου 15.1(iii) αυτής), το Ελληνικό Δημόσιο απέστειλε στις 25 Ιουλίου 2014 επίσημη πρόσκληση στον ΟΛΠ, προσκαλώντας τον σε διαπραγματεύσεις, προκειμένου να συνομολογηθούν κατάλληλες τροποποιήσεις της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης, με στόχο το περιεχόμενό της να εναρμονιστεί προς τη σκοπούμενη μεταβίβαση σε ιδιώτη επενδυτή πλειοψηφικής συμμετοχής στον ΟΛΠ. Το Ελληνικό Δημόσιο και ο ΟΛΠ προέβησαν σε καλόπιστες διαπραγματεύσεις (οι οποίες περιέλαβαν διαβουλεύσεις στο επίπεδο προπαρασκευαστικής μεικτής επιτροπής με συμμετοχή εκπροσώπων του ΟΛΠ, του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και του Υπουργείου Οικονομικών), καθώς και επακόλουθες επαναδιαπραγματεύσεις, οι οποίες κατέληξαν στην οριστικοποίηση και σύναψη της παρούσας σύμβασης (μαζί με τα Παραρτήματά της, η Σύμβαση). **(Ζ)** Κατά τη διαπραγμάτευση της παρούσας Σύμβασης, τα Μέρη αναγνώρισαν ότι οι διατάξεις της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης πρέπει να επικαιροποιηθούν, να διευκρινιστούν και να συμπληρωθούν, με σκοπό: (α) την ανακατανομή ρόλων, αρμοδιοτήτων και ευθυνών σε σχέση με τη λειτουργία του Λιμένα Πειραιά μεταξύ του ΟΛΠ και του Ελληνικού Δημοσίου και την κατάργηση ορισμένων προνομίων του ΟΛΠ σε σχέση με τη θέσπιση κανόνων, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης με την ανάληψη ελέγχου του ΟΛΠ από ιδιωτικό φορέα εκμετάλλευσης· (β) την εισαγωγή λεπτομερέστερων προτύπων, προδιαγραφών και ενός συνολικού καθεστώτος απόδοσης που θα ισχύει για τις υποχρεώσεις επενδύσεων και συντήρησης του ΟΛΠ καθώς και για την παροχή λιμενικών υπηρεσιών· (γ) [...]·(δ) την ενίσχυση της χρηματοοικονομικής διαφάνειας, διά της υιοθέτησης μιας μεθοδολογίας βασισμένης σε όρους αγοράς, για τον υπολογισμό του πληρωτέου από τον ΟΛΠ στο Ελληνικό Δημόσιο ανταλλάγματος παραχώρησης ούτως, ώστε να αποτυπώνεται με πιο δίκαιο τρόπο η κατανομή κινδύνων, οικονομικών βαρών και ωφελημάτων μεταξύ των

Μερών·(ε) την εισαγωγή μηχανισμών εποπτείας, επιθεώρησης, ελέγχου και υποβολής αναφορών καθώς και ενδίκων βοηθημάτων και κυρώσεων, που αρμόζουν καλύτερα σε συμφωνία μεταξύ οικονομικά ανεξάρτητων αντισυμβαλλόμενων·και (στ) την αναθεώρηση της καταγεγραμμένης συμφωνίας των Μερών, προκειμένου να συνυπολογιστεί η Διαδικασία Αξιοποίησης, με παράλληλη διατήρηση ή βελτίωση των υφιστάμενων διατάξεων της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης. **(Η)** Η εκ μέρους του ΟΛΠ σύναψη της παρούσας Σύμβασης εγκρίθηκε δυνάμει απόφασης που λήφθηκε στις 10 Ιουνίου 2016 (μετ' αναβολήν από την 31η Μαΐου 2016) από την έκτακτη γενική συνέλευση μετόχων του ΟΛΠ, μεταξύ άλλων, σύμφωνα με το Άρθρο 23Α, παράγραφος 2 του Κ.Ν. 2190/1920, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί, καθώς και της από 10ης Ιουνίου 2016 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΛΠ. **(Θ)** Κατά τη σύναψη της παρούσας Σύμβασης, ο ΟΛΠ και το Ελληνικό Δημόσιο αναγνωρίζουν και αποδέχονται τον θεμελιώδη στόχο του Ελληνικού Δημοσίου αναφορικά με την ανάπτυξη και λειτουργία του Λιμένα Πειραιά, όπως επισυνάπτεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (Ι) (Προγραμματικοί Στόχοι). Ο ΟΛΠ αναγνωρίζει και αποδέχεται ότι οι Προγραμματικοί Στόχοι εμπεριέχουν τους βασικούς στόχους πολιτικής, που εκφράζουν τις εύλογες προσδοκίες του Ελληνικού Δημοσίου για την υγιή ανάπτυξη του Λιμένα Πειραιά και την ικανότητα των κοινοτήτων που εξυπηρετούνται από αυτόν να ευημερήσουν, επωφελοόμενες από τη διαθεσιμότητα, την προβλεψιμότητα, την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των λειτουργιών του. **(Ι)** Το Ελληνικό Δημόσιο αναγνωρίζει το δικαίωμα του ΟΛΠ να λειτουργεί κατά τη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων του ως εμπορική κερδοσκοπική εταιρεία, με την επιφύλαξη των όρων που παρατίθενται πληρέστερα στην παρούσα Σύμβαση.».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 4 «ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ»** της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4404/2016 ΣΠ προβλέπεται ότι: **«4.1** Με την παρούσα, το Ελληνικό Δημόσιο χορηγεί στον ΟΛΠ το αποκλειστικό δικαίωμα κατοχής, χρήσης, διαχείρισης, συντήρησης, βελτίωσης και εκμετάλλευσης των Στοιχείων Παραχώρησης (το Δικαίωμα) καθ' όλη τη Διάρκεια Παραχώρησης (όπως ορίζεται στο Άρθρο 4.5), με την επιφύλαξη των όρων και προϋποθέσεων που τίθενται στην παρούσα Σύμβαση (η Σύμβαση). **4.2** Το Δικαίωμα συνίσταται στο δικαίωμα του ΟΛΠ, καθ' όλη τη Διάρκεια Παραχώρησης, να κατέχει, να χρησιμοποιεί και να εκμεταλλεύεται τα Στοιχεία Παραχώρησης, με την επιφύλαξη των όρων και των περιορισμών της παρούσας Σύμβασης. Ειδικότερα, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης (συμπεριλαμβανομένων των Άρθρων 4.3, 4.4, 9 και 10), το Δικαίωμα θα επιτρέπει, ενδεικτικά, στον ΟΛΠ: (α) να αποκτά την υλική κατοχή και να ασκεί κυριαρχική φυσική εξουσίαση επί των Στοιχείων Παραχώρησης (β) να αποκλείει άλλα μέρη από τα Στοιχεία Παραχώρησης, με την επιφύλαξη του Άρθρου 11.3 (γ) να έχει πρόσβαση σε χώρους της Θαλάσσιας Λιμενικής Ζώνης και να τους χρησιμοποιεί, με σκοπό την άσκηση των δικαιωμάτων του ή τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση (δ) να χρησιμοποιεί τα Στοιχεία Παραχώρησης για τις δραστηριότητες του ΟΛΠ και την επέκταση των δραστηριοτήτων και λειτουργιών του ΟΛΠ που συνίστανται στην παροχή λιμενικών υπηρεσιών και εγκαταστάσεων (ε) [...], (στ) να υλοποιεί κεφαλαιουχικές επενδύσεις σε υποδομές και ανωδομές για την υποστήριξη νέων δραστηριοτήτων και λειτουργιών του ΟΛΠ ή την επέκταση ή συνέχιση αυτών (ζ) να συνάπτει υποπαραχωρήσεις προς τρίτα μέρη σύμφωνα με και με την επιφύλαξη των όρων και προϋποθέσεων, όπως παρατίθενται στο Άρθρο 12·(η) με την επιφύλαξη της συμμόρφωσης με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης και των εφαρμοστέων νόμων (συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, αναφορικά με το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα και Μελέτη Διαχείρισης, οποιωνδήποτε περιβαλλοντικών εγκρίσεων και υποχρεώσεων λήψης κατάλληλων πολεοδομικών αδειών και αδειών ασφάλειας και κατασκευής), να κατασκευάζει λιμενικές υποδομές και ανωδομές (συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, πλωτών δεξαμενών) σε κατάλληλες θέσεις εντός των ορίων της Θαλάσσιας Λιμενικής Ζώνης, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη θαλάσσια ασφάλεια και την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας· και (θ) να εισπράττει όλα τα έσοδα (συμπεριλαμβανομένων των Λιμενικών Τελών) που απορρέουν από την εκμετάλλευση του

Δικαιώματος. **4.3** Με την επιφύλαξη οποιασδήποτε άλλης διάταξης της παρούσας Σύμβασης και στο βαθμό που αφορά ειδικά στη Θαλάσσια Λιμενική Ζώνη, το Δικαίωμα θα υπόκειται πάντοτε στους ακόλουθους περιορισμούς και παραμέτρους: (α) το Δικαίωμα δεν θα αντιτάσσεται στο Ελληνικό Δημόσιο, ούτε θα επιτρέπει τον περιορισμό οποιωνδήποτε κυριαρχικών δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου ή οποιουδήποτε άλλου Κυβερνητικού Φορέα του ΕΔ·(β) πλην των περιπτώσεων στις οποίες (i) είναι ενδεχομένως παρεμπίπτον ή αναγκαίο για την κατασκευή ή συντήρηση θαλάσσιων έργων που διενεργούνται σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους, ή/και (ii) αναγκαίο, ώστε ο ΟΛΠ να μπορεί βάσει της παρούσας να ασκεί τα δικαιώματα και να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις του, το Δικαίωμα δεν θα παρέχει στον ΟΛΠ οποιοδήποτε προνόμιο πρόσβασης σε υποθαλάσσιες περιοχές ή στον πυθμένα της Θαλάσσιας Λιμενικής Ζώνης· και (γ) πλην των περιπτώσεων που προβλέπονται στα Άρθρα 21 και 22 της παρούσας, κατά τη διάρκεια ισχύος της παρούσας Σύμβασης, το Ελληνικό Δημόσιο δεν θα συναινεί στην χορήγηση προς οποιοδήποτε πρόσωπο οποιωνδήποτε αποκλειστικών δικαιωμάτων επί των υδάτων ή που επηρεάζουν τα ύδατα που περιλαμβάνονται στη Θαλάσσια Λιμενική Ζώνη (συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των δικαιωμάτων έρευνας υδρογονανθράκων ή παρόμοιων δικαιωμάτων) σε περιστάσεις, που θα μπορούσαν να παρακωλύσουν την κυκλοφορία πλοίων από και προς τον Λιμένα Πειραιά σε εμπορικώς πλεύσιμα βάρη· και (δ) ο ΟΛΠ δεν θα διατηρεί ούτε θα αναλαμβάνει, ούτε θα θεωρείται ότι έχει διατηρήσει ή αναλάβει οποιοδήποτε δημόσιο διοικητικό δικαίωμα λόγω της χορήγησης του Δικαιώματος σε σχέση με τη Θαλάσσια Λιμενική Ζώνη. **4.4** Με την επιφύλαξη οποιασδήποτε άλλης διάταξης της παρούσας Σύμβασης, το Δικαίωμα θα υπόκειται πάντοτε στους ακόλουθους περιορισμούς: (α) ούτε η χορήγηση ή ύπαρξη του Δικαιώματος, ούτε οποιεσδήποτε πτυχές ή εκφάνσεις του Δικαιώματος θα επηρεάζουν το νομικό καθεστώς της Χερσαίας Λιμενικής Ζώνης του Λιμένα Πειραιά ως κοινόχρηστου δημόσιου πράγματος, σύμφωνα με τις πάγιες διατάξεις που ισχύουν για ζώνες λιμένων, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων του Νόμου 2971/2001, όπως έχει τροποποιηθεί (β) ο ΟΛΠ θα ασκεί το Δικαίωμα με την ιδιότητα του ολοκληρωμένου φορέα διαχείρισης λιμένα και θα τηρεί και θα συμμορφώνεται με όλα τα καθήκοντα, τις υποχρεώσεις και τις απαιτήσεις που βαρύνουν την ιδιότητα αυτή ή συνδέονται με αυτήν, όπως προβλέπεται ή καθορίζεται κατά καιρούς σύμφωνα με τους νόμους που έχουν γενική εφαρμογή στους λιμένες στην Ελληνική Δημοκρατία, (γ) το Δικαίωμα δεν παρέχει στον ΟΛΠ οποιοσδήποτε Ρυθμιστικές Εξουσίες, δεν καθιστά τον ΟΛΠ Λιμενική Αρχή, ούτε παρέχει οποιοσδήποτε εξουσίες, αρμοδιότητες, δικαιώματα, καθήκοντα, λειτουργίες ή προνόμια, παρόμοια ή ισοδύναμα με οποιαδήποτε από τα προαναφερθέντα, με την επιφύλαξη των εσωτερικών κανόνων και κανονισμών, που ο ΟΛΠ μπορεί να υιοθετεί κατά καιρούς και που τυχόν θεωρεί αναγκαίους αναφορικά με τη χρήση, συντήρηση και λειτουργία του Λιμένα Πειραιά, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω κανόνες και κανονισμοί θα συνάδουν πάντοτε με τις διατάξεις των εφαρμοστέων νόμων και της παρούσας Σύμβασης και θα υπόκεινται σε αυτούς (δ) το Δικαίωμα δεν περιλαμβάνει κανένα δικαίωμα εκμετάλλευσης του Χώρου του Λιμένα για σκοπούς ή με μέσα που δεν συνιστούν σχετική με τον λιμένα δραστηριότητα, όπως (ενδεικτικά) την αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας, που δεν έχουν σχέση με λιμένες, βιομηχανική ή εμπορική αξιοποίηση, αξιοποίηση για δραστηριότητες πολιτισμού ή γενικού τουρισμού (Λοιπές Χρήσεις), με εξαίρεση μόνο στον περιορισμένο βαθμό που οι εν λόγω Λοιπές Χρήσεις: (i) είναι συμπληρωματικές και παρεπόμενες των βασικών λιμενικών δραστηριοτήτων του ΟΛΠ (ii) συνάδουν με τη φύση της Χερσαίας Λιμενικής Ζώνης και δικαιολογούνται παρά τη στενότητα χερσαίων πόρων εντός της Περιμέτρου της Ζώνης Παραχώρησης (iii) έχουν ειδικά επιτραπεί ως μέρος Αναπτυξιακού Προγράμματος και Μελέτης Διαχείρισης νομίμως εγκεκριμένου σύμφωνα με το Άρθρο 6 και (iv) δεν παραβαίνουν τις αρχές που παρατίθενται στο Άρθρο 9.1. (ε) ούτε το Δικαίωμα ούτε οποιαδήποτε έκφραση του Δικαιώματος θα περιορίζει: (i) το Ελληνικό Δημόσιο και τους φορείς, τις υπηρεσίες, τα όργανα και τα ελεγχόμενα πρόσωπα αυτού, όποτε ασκούν κυρίαρχα καθήκοντα ή/και λειτουργίες που τους έχουν ανατεθεί σύμφωνα με ισχύοντες νόμους και κανονισμούς γενικής εφαρμογής ή δικαιώματα που έχουν

διατηρηθεί στο πλαίσιο της παρούσας Σύμβασης· (ii) το δικαίωμα των χρηστών του Λιμένα Πειραιά και των μέσων ναυσιπλοΐας να έχουν πρόσβαση στον Χώρο του Λιμένα, όπως απαιτείται ή επιτρέπεται σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο· ή/και (iii) οποιονδήποτε φορέα παροχής λιμενικών υπηρεσιών με δικαίωμα πρόσβασης ή/και άδεια παροχής αυτών των υπηρεσιών από το να επωφελείται του εν λόγω δικαιώματος ή και άδειας, σύμφωνα με οποιονδήποτε εφαρμοστέο νόμο, συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικά οποιονδήποτε φορέων παροχής λιμενικών υπηρεσιών, που τυχόν αδειοδοτούνται κατά καιρούς από τον αρμόδιο Κυβερνητικό Φορέα του ΕΔ και (στ) το Δικαίωμα που παραχωρείται σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση δεν θα επεκτείνεται σε ιδιοκτησίες του ΟΛΠ που βρίσκονται εκτός της Χερσαίας Λιμενικής Ζώνης. **4.5** Το Δικαίωμα θα εκπνεύσει στις 13 Φεβρουάριου 2052, ήτοι την πεντηκοστή (50η) επέτειο της Σύμβασης του 2002, με την επιφύλαξη πρόωρης καταγγελίας σύμφωνα με το Άρθρο 25 (η Διάρκεια Παραχώρησης). **4.6** Το Ελληνικό Δημόσιο, στον βαθμό που είναι απαραίτητο, θα συνδράμει τον ΟΛΠ κατά την υπεράσπιση των δικαιωμάτων του επί των Στοιχείων Παραχώρησης και των δικαιωμάτων που παραχωρούνται στον ΟΛΠ στο πλαίσιο της παρούσας Σύμβασης σε σχέση με τα Στοιχεία Παραχώρησης, έναντι κάθε προσώπου που επικαλείται οποιοδήποτε δικαίωμα επί των Στοιχείων Παραχώρησης.».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 5 «ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΟΛΠ»** της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4404/2016 ΣΠ προβλέπεται ότι: «**5.1** Λαμβανομένου υπόψη του μακροπρόθεσμου χαρακτήρα της Σύμβασης και αναγνωριζόμενης της πολυπλοκότητας του αντικειμένου της Παραχώρησης, ο ΟΛΠ θα λάβει όλα τα εύλογα μέτρα που διαθέτει, ώστε να διασφαλίσει ότι όλες οι λειτουργίες, δραστηριότητες και συναλλαγές που αναλαμβάνει σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση θα συντείνουν στην ανάπτυξη του Λιμένα Πειραιά, όπως προβλέπεται στους Προγραμματικούς Στόχους. **5.2** Ο ΟΛΠ θα εκπληρώνει τις απορρέουσες από την παρούσα Σύμβαση υποχρεώσεις του σύμφωνα με όλους τους ισχύοντες νόμους, κανονισμούς και διατάγματα γενικής εφαρμογής, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των διατάξεων του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου (Νομοθετικό Διάταγμα 187/1973, ΦΕΚ Α' 261/1973), του Νόμου 2971/2001 (ΦΕΚ Α' 285/19.12.2001), του Νόμου 3622/2007 (ΦΕΚ Α' 281/20.12.2007) και του Νόμου 4150/2013 (ΦΕΚ Α' 102/29.4.2013), των εφαρμοστέων νόμων περί υγείας, ασφάλειας και περιβάλλοντος, του Κυρωτικού Νόμου, καθώς και των νόμων και κανονισμών που αναφέρονται στην προστασία και διατήρηση αρχαιολογικών μνημείων και της πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως καθένας εκάστοτε ισχύει, και όλων των κανόνων και κανονισμών που έχουν ψηφιστεί προς εκπλήρωση αυτού. [...] **5.3** Με την επιφύλαξη του ως άνω Άρθρου 5.2, ο ΟΛΠ θα εξασφαλίζει την έκδοση, θα διατηρεί ανά πάσα στιγμή και θα συμμορφώνεται από κάθε ουσιαστική άποψη με τους όρους όλων των αδειών, συναινέσεων και εγκρίσεων, που μπορεί να απαιτούνται εκάστοτε για τη λειτουργία των Στοιχείων Παραχώρησης, σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση και τις κείμενες διατάξεις. **5.4** Ο ΟΛΠ θα συμμορφώνεται πάντοτε και από κάθε ουσιαστική άποψη με τις Ρυθμιστικές Εξουσίες. Ο ΟΛΠ θα συμμορφώνεται με τους εκδιδόμενους ή εφαρμοζόμενους σε σχέση με τον Λιμένα Πειραιά Ρυθμιστικούς Κανόνες και, με την επιφύλαξη της γενικής ισχύος των προαναφερθέντων, θα συνεργάζεται πλήρως, με προνοητικότητα, διαφάνεια και αποτελεσματικότητα με τους αρμόδιους Κυβερνητικούς Φορείς του ΕΔ στα πλαίσια της άσκησης των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων και νομοθετημένων λειτουργιών αυτών αναφορικά με τον Λιμένα Πειραιά και σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους. **5.5** [...]. **5.6** Ο ΟΛΠ θα λειτουργεί τον Λιμένα Πειραιά και θα εκπληρώνει από κάθε ουσιαστική άποψη τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση σύμφωνα με την Ορθή Πρακτική Κλάδου. Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης, ως Ορθή Πρακτική Κλάδου νοούνται οι πρακτικές, μέθοδοι, τεχνικές και πρότυπα που περιγράφονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5.6, όπως τροποποιούνται, συμπληρώνονται ή επικαιροποιούνται κατά καιρούς, τα οποία έχουν γενική ισχύ ή/και είναι γενικά αποδεκτά για χρήση στην κατασκευή, ανάπτυξη, στις λειτουργίες και τη συντήρηση διεθνών λιμένων, λαμβανομένων δεόντως υπόψη τυχόν ειδικών

παραγόντων ή συνθηκών που επικρατούν στον Λιμένα Πειραιά ή/και την Ελλάδα (συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των διατάξεων περί υγείας, και ασφάλειας καθώς και του περιβάλλοντος). **5.7** [...] **5.8** [...]. **5.9** Εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην παρούσα Σύμβαση ή ρυθμίζεται διαφορετικά εκ του νόμου και των κανονισμών, ο ΟΛΠ θα είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για τη λήψη όλων των μέτρων και ενεργειών που απαιτούνται (ή απαιτήθηκαν, κατά περίπτωση) για τη λειτουργία και τη συντήρηση των Στοιχείων Παραχώρησης, όπως παρατίθενται στην παρούσα Σύμβαση, καθώς και για την επίτευξη ή υπέρβαση των Ελάχιστων Επιπέδων Υπηρεσιών (όπως ορίζονται στο Άρθρο 8.2). **5.10** Ο ΟΛΠ θα παρέχει κάθε εύλογη συνδρομή σε κάθε υπεύθυνο Κυβερνητικό Φορέα του ΕΔ σε σχέση με θέματα ασφάλειας και επιβολής του νόμου εντός των χώρων του Λιμένα Πειραιά. Χωρίς να θίγεται η γενική εφαρμογή των ανωτέρω, σε περίπτωση ατυχημάτων ή άλλων συμβάντων που επηρεάζουν ή είναι ευλόγως πιθανό να επηρεάσουν την ασφάλεια και τη χρήση των Στοιχείων Παραχώρησης ή/και τις υπηρεσίες του ΟΛΠ, ο ΟΛΠ θα καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια να εκκινήσει και να διατηρεί επαφές με τις υπηρεσίες αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης του Ελληνικού Δημοσίου, προκειμένου να ελαχιστοποιεί τη διατάραξη της κυκλοφορίας, ανταποκρινόμενος με άμεσο και αποτελεσματικό τρόπο σε ατυχήματα ή συμβάντα. **5.11** [...] **5.12** [...].».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 8 «ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ»** της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4404/2016 ΣΠ προβλέπεται ότι: **«8.1** [...] **8.2** [...]. **8.3** [...]. **8.4** [...]. **8.5** [...]. **8.6** Ο ΟΛΠ υποχρεούται επίσης να εκτελεί όλες τις εργασίες συντήρησης εντός της Θαλάσσιας Λιμενικής Ζώνης που περιγράφονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8.6 σύμφωνα με το παρόν Άρθρο 8. Το Ελληνικό Δημόσιο θα επιβαρύνεται με το κόστος αυτών των εργασιών συντήρησης μόνο στον βαθμό που προβλέπεται ρητά στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8.6. Ο ΟΛΠ δεν θα εγκρίνει ούτε θα ξεκινά έργα, για τα οποία θα ζητήσει απόδοση των σχετικών δαπανών από το Ελληνικό Δημόσιο, εκτός εάν και έως ότου ο αρμόδιος Κυβερνητικός Φορέας του ΕΔ έχει εγκρίνει εγγράφως εκ των προτέρων την αντίστοιχη δαπάνη. Κάθε τρίτο πρόσωπο προσληφθέν από τον ΟΛΠ, προκειμένου να εκτελέσει τις εργασίες συντήρησης, όπως περιγράφεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8.6, θα προσλαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 12. Ο ΟΛΠ οφείλει να αποδεικνύει ότι το τρίτο μέρος επιλέχθηκε κατόπιν ανταγωνιστικής διαγωνιστικής διαδικασίας. Εάν ο ΟΛΠ επιλέξει να εκτελέσει ο ίδιος τις εργασίες συντήρησης, όπως περιγράφονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8.6, οφείλει να αποδείξει ότι η πραγματοποιηθείσα δαπάνη είναι εύλογη και δεν υπερβαίνει το κόστος της πρόσληψης τρίτου μέρους. Με την επιφύλαξη ότι ο ΟΛΠ θα έχει συμμορφωθεί πλήρως με τις διατάξεις του παρόντος Άρθρου, το Ελληνικό Δημόσιο θα αποδίδει στον ΟΛΠ τις δαπάνες της εκτέλεσης των εργασιών συντήρησης, όπως περιγράφεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8.6, εντός εξήντα (60) ημερών από τη λήψη του σχετικού τιμολογίου του ΟΛΠ και την παραλαβή των έργων από το Ελληνικό Δημόσιο έως το ύψος των προϋπολογισμένων ποσών που είχαν αρχικά εγκριθεί. **8.7** Ο αρμόδιος Κυβερνητικός Φορέας του ΕΔ θα συναινεί χωρίς υπαίτια καθυστέρηση στην έναρξη και συνέχιση διαδικασιών ναυαγιάξεσης (πλην των ναυαγίων αρχαιολογικής σημασίας) εντός του Λιμένα Πειραιά, σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους: (α) εφόσον ζητηθεί εγγράφως από τον ΟΛΠ (β) υπό τον όρο ότι ο ΟΛΠ θα συμφωνήσει να προκαταβάλει τα σχετικά αρχικά έξοδα και (γ) υπό τον όρο ότι πληρούνται όλοι οι όροι και προϋποθέσεις που ισχύουν σχετικά με τα ναυάγια, καθώς και οποιοδήποτε εφαρμοστέοι νόμοι που εκάστοτε ισχύουν. **8.8** [...] **8.9** [...].».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 29 «ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»** της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4404/2016 ΣΠ προβλέπεται ότι: **«29.1** Τα δικαιώματα του ΟΛΠ που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση δεν μπορούν να εκχωρηθούν σε τρίτους χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του Ελληνικού Δημοσίου. Κάθε εκχώρηση ή σκοπούμενη εκχώρηση κατά παράβαση της παρούσας διάταξης θα είναι άκυρη και ανίσχυρη. **29.2** [...] **29.3** [...]. **29.4** Οι διαπραγματεύσεις ανάμεσα στο Ελληνικό Δημόσιο και τον ΟΛΠ θα διεξάγονται πάντα καλή τη πίστει, με σκοπό να διατηρηθεί ο επιμερισμός

των κινδύνων και η κατανομή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων της παρούσας Σύμβασης, αλλά και να επιτευχθεί ένα οικονομικό αποτέλεσμα, που να είναι όσο το δυνατόν περισσότερο σύμφωνο τις προθέσεις των Μερών κατά τη σύναψη της παρούσας Σύμβασης. **29.5** Η παρούσα Σύμβαση δεν θα περιστέλλει ούτε θα περιορίζει με οποιονδήποτε τρόπο τις εξουσίες, τα προνόμια, τις δυνατότητες, τη διακριτική ευχέρεια ή τα δικαιώματα του Ελληνικού Δημοσίου να αποφασίζει για οποιοδήποτε ζήτημα αφορά στην προστασία της εθνικής ασφάλειας, της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας, της δημόσιας υγείας, της δημόσιας τάξης, του περιβάλλοντος, της πολιτιστικής και υποθαλάσσιας κληρονομιάς ή/και για κάθε άλλο ζήτημα από αυτά που κατοχυρώνονται στο Σύνταγμα της Ελληνικής Δημοκρατίας. **29.6** Κάθε διάταξη της παρούσας Σύμβασης θα είναι έγκυρη και εκτελεστή στον μέγιστο δυνατό βαθμό που επιτρέπεται από τον νόμο. Εάν διατάξεις της παρούσας Σύμβασης τυχόν κηρυχθούν άκυρες, μη εκτελέσιμες ή παράνομες από οποιοδήποτε αρμόδιο διαιτητικό ή άλλο δικαστήριο, η εν λόγω ακυρότητα, μη εκτελεστότητα ή παρανομία δεν θα θέσει σε κίνδυνο ούτε θα επηρεάσει τις υπόλοιπες διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, οι οποίες θα παραμείνουν σε πλήρη ισχύ. Εάν οποιαδήποτε τέτοια διάταξη της παρούσας Σύμβασης κριθεί άκυρη, μη εκτελέσιμη ή παράνομη, τα μέρη θα καταβάλουν αμελλητί κάθε δυνατή προσπάθεια διαπραγμάτευσης νέων διατάξεων, ώστε να εξαλειφθεί η εν λόγω ακυρότητα, μη εκτελεστότητα ή παρανομία και η παρούσα Σύμβαση να αποκατασταθεί όσο το δυνατόν πλησιέστερα στον αρχικό της σκοπό και ισχύ. **29.7** [...]. **29.8** [...]. **29.9** [...]. **29.10** Τα ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ της παρούσας Σύμβασης αποτελούν τμήμα της και θα ισχύουν πλήρως, όπως εάν είχαν οριστεί ρητά στο κύριο σώμα της παρούσας Σύμβασης. **29.11** [...] **29.12** Η παρούσα Σύμβαση και τα ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ αποτελούν την πλήρη σύμβαση. **29.13** [...].».

V. Παράρτημα 8.6 της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4404/2016 ΣΠ

Σύμφωνα με το Παράρτημα 8.6 «Υποχρεώσεις Συντήρησης εντός της Θαλάσσιας Λιμενικής Ζώνης» της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4404/2016 ΣΠ προβλέπεται ότι: «Σύμφωνα με το Άρθρο 8.6 της Σύμβασης Παραχώρησης, ο ΟΛΠ θα είναι υπεύθυνος για τα ακόλουθα μέτρα συντήρησης εντός της Θαλάσσιας Λιμενικής Ζώνης: •[...]. •Συντήρηση της λιμενολεκάνης του Κεντρικού Λιμένα Πειραιώς σε πλεύσιμα επίπεδα βάθους, με βυθοκόρηση κατά προσέγγιση 800.000 κυβικών μέτρων μερικώς μολυσμένου ιζήματος. •Ανέλκυση και απομάκρυνση υφισταμένων ναυαγίων (χαρτογραφημένων), σύμφωνα με την επισυναπτόμενη λίστα. Το Ελληνικό Δημόσιο θα βαρύνεται με το κόστος των ακόλουθων μέτρων συντήρησης: • [...]. •Κόστος ανέλκυσης και απομάκρυνσης υφισταμένων ναυαγίων (χαρτογραφημένων).».

ΛΙΣΤΑ ΝΑΥΑΓΩΝ (2010)

	ΟΝΟΜΑ ΠΛΟΙΟΥ	ΠΕΡΙΟΧΗ
1	RO/RO "AL KHALED IV"	Νέος Μώλος Δραπετσώνας
2	Αλιευτικό Σκάφος "SAO MIQUEL"	Περιοχή Περάματος (αρόδο)
3	Αλιευτικό Σκάφος "ACHILLES"	Κυνοσούρα (Όρμος Τύμβου)
4	Δεξαμενόπλοιο "CHRISSE"	Βόρειο-δυτικό τμήμα της νήσου Ψυττάλεια
5	Επιβατηγό Σκάφος "GOLDEN PRINCESS" (Πειραιάς Αριθ. Μητρώου 1715)	Περιοχή Περάματος (αρόδο)
6	Επιβατηγό Σκάφος "ITALIA EXPRESS"	Νέος Μώλος Δραπετσώνας
7	Επιβατηγό Σκάφος "SALEH II"	Περιοχή Περάματος (αρόδο)
8	Επιβατηγό Σκάφος "ELI" (Πειραιάς Αριθ. Μητρώου 1966 ή 1066?)	Κυνοσούρα
9	Οχηματαγωγό "ΑΙΓΑΙΟ" (Πειραιάς Αριθ. Μητρώου 6057)	Βόρειο-ανατολικά της νήσου Αταλάντη
10	Οχηματαγωγό "CORFU ISLAND" (Πειραιάς Αριθ. Μητρώου 8742)	Περιοχή Περάματος - Μπροστά από Προβλήτα II
11	Πλωτός Γερανός "ΣΠΕΡΧΕΙΟΣ" (Λαύριο Αριθ. Μητρώου 67)	Περιοχή Περάματος - Ναυπηγεία Κανέλλου
12	Πλωτός Γερανός (χωρίς όνομα)	Κυνοσούρα

13	Επιπέουσα Φορτηγίδα	Αμπελάκια, πλησίον των ναυπηγείων Μπεκρή
14	Ρυμουλκό (Χωρίς όνομα)	Κυνοσούρα (Περιοχή λατομείου)
15	Φορτηγό Σκάφος "ARGO CARRIER"	Νότια ακτή νήσου Ψυττάλεια
16	Φορτηγό Σκάφος "FRANK SUBERT"	Αμπελάκια
17	Φορτηγό Σκάφος "ELENA MARIA"	Ικόνιο - Προβλήτα Ελ. Βενιζέλου
18	Φορτηγό Σκάφος "SYNTHIA"	Αμπελάκια
19	Φορτηγό Σκάφος - Οχηματαγωγό "TRACCARIER" πρώην "ΚΑΡΥΣΤΟΣ"	Περιοχή Περάματος (αρόδο)
20	Φορτηγίδα "ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ"	Περιοχή Περάματος - Μπροστά από Προβλήτα II
21	Φορτηγίδα "CLAPE 1" (Πειραιάς Αριθ. Μητρώου 2405)	Περιοχή Περάματος - Ναυπηγεία Κανέλλου
22	Φορτηγίδα (Χωρίς όνομα)	Κυνοσούρα (Περιοχή λατομείου)
23	Φορτηγίδα (Χωρίς όνομα)	Μώλος ΔΕΗ
24	Ξύλινη Φορτηγίδα (Χωρίς όνομα)	Αμπελάκια, πλησίον ναυπηγείων Μπεκρή
25	Φορτηγίδα (χωρίς όνομα)	Πέραμα - λιμανάκι
26	Φορτηγίδα (κλαπέ, χωρίς όνομα)	Κυνοσούρα

Γ. Πραγματικά Περιστατικά – Λόγοι Έκδοσης Γνωμοδότησης

Επί της προκειμένης υπόθεσης, σύμφωνα με τις υποβληθείσες απόψεις και στοιχεία τα οποία έχει στη διάθεσή της η Αρχή, προκύπτουν τα ακόλουθα περιστατικά:

Την 30^η Μαρτίου 2017, δυνάμει των διατάξεων του Άρθρου 2.4 της ΣΠ, εξεδόθη Πράξη των Υπουργών Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Οικονομικών, περί διεξοδικού καταλόγου των άρθρων που αναφέρονται σε «Κυβερνητικό Φορέα του Ελληνικού Δημοσίου (Ε.Δ.)» μετά του αντιστοιχούντος κατά περίπτωση αρμοδίου Κυβερνητικού Φορέα, η οποία απεστάλη προς ενημέρωση και της Ο.Λ.Π. Α.Ε., με το από 05.04.2017 υπ' αριθ. πρωτ. 1100/25810/2017 διαβιβαστικό έγγραφο του Υ.ΝΑ.Ν.Π. Σύμφωνα με την προαναφερθείσα Πράξη, η Δ.Α.Δ. ορίσθηκε ως ο αρμόδιος Κυβερνητικός Φορέας του Ε.Δ. που αναφέρεται στο Άρθρο 8.7 της ΣΠ..

Την 29^η Ιουνίου 2017, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 6 του Άρθρου 131 του Ν.4389/2016, εξεδόθη η υπ' αριθ. 1000.0/47934/2017 Απόφαση του Υ.ΝΑ.Ν.Π. (ΦΕΚ Β' 2536), με την οποία: «1. Συνιστάται Περιφερειακό Γραφείο Δ.Α.Λ. Πειραιά (Δ.Α.Λ.-Π) με έδρα στο Δήμο Πειραιά. 2. Μέχρι 31.12.2017 επικεφαλής της Δ.Α.Λ.-Π ορίζεται ο Διοικητής Δ.Α.Λ. [...].3. Η ΔΑΛ-Π λειτουργεί ως αποκεντρωμένη υπηρεσία της Δ.Α.Λ. και υποστηρίζεται από τις Διευθύνσεις και τα Τμήματα της τελευταίας. 4. Η ΔΑΛ-Π ασκεί όλες τις εξουσίες, αρμοδιότητες και ευχέρειες της, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, κατόπιν απόφασης Σ.Δ. Δ.Α.Λ.. 5. [...].

Την 26^η Σεπτεμβρίου 2017 το Υ.ΝΑ.Ν.Π., δια της υπ' αριθ. πρωτ. 1000.0/68433/26.09.2017 επιστολής του Υ.ΝΑ.Ν.Π. προς τις Οργανισμός Λιμένος Α.Ε., τα Λιμενικά Ταμεία και τα Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία, έθεσε θέμα εγκαταλελειμμένων πλοίων. Πιο συγκεκριμένα και σύμφωνα με την προαναφερθείσα επιστολή, επισημάνθηκε η επιτακτική ανάγκη της τήρησης της κείμενης νομοθεσίας για την προστασία του περιβάλλοντος και της ασφάλειας των λιμένων και εν γένει της ναυσιπλοΐας. Εν συνεχεία, αναφορικά με ζητήματα ναυαγίων και επικινδύνων και επιβλαβών πλοίων, αναφέρεται ότι, «[...] υφίσταται ανεξήγητη αδράνεια, η οποία κινδυνεύει να ζημιώσει το δημόσιο συμφέρον. [...]», περαιτέρω, σχετικά με τις περιπτώσεις πλοίων που ευρίσκονται στην προαναφερθείσα κατάσταση, ότι, είναι υποχρεωτική η άμεση απομάκρυνσή τους από τον κατά περίπτωση υπόχρεο, άλλως, «[...] η εκποίησή τους, με ευθύνη του οικείου Οργανισμού Λιμένα όσο και της κατά τόπον αρμόδιας λιμενικής Αρχής.». Εν κατακλείδι, εζητήθη από τους προς ενέργεια αποδέκτες της παρούσας επιστολής, όπως, προβούν στην έγγραφη ενημέρωση του Υ.ΝΑ.Ν.Π. «[...]»

αναφορικά με τα πλοία που ευρίσκονται σε περιοχή αρμοδιότητάς σας, σε μη νόμιμα οριοθετημένο χώρο αγκυροβολίου σύμφωνα με τους συνημμένους στο παρόν πίνακες Α, Β και Γ.».

Την 12^η Οκτωβρίου 2017 η Ο.Λ.Π. Α.Ε., σε απάντηση της προαναφερθείσας υπ' αριθ. πρωτ. 1000.0/68433/26.09.2017 επιστολής του Υ.ΝΑ.Ν.Π., με την υπ' αριθ. πρωτ. 35621/12.10.2017 επιστολή της, μετά των συνημμένων σε αυτήν εγγράφων, ανέφερε ότι «[...] η ΟΛΠ ΑΕ ουδέποτε επέδειξε αδράνεια σε ζητήματα ναυαγίων και επικινδύνων επιβλαβών πλοίων. Απόδειξη αυτού αποτελεί το γεγονός ότι [...] από το 2010 μέχρι και σήμερα έχουν απομακρυνθεί στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του Ν. 2881/2001 συνολικά ενενήντα (90) τέτοια πλοία [...]» και παρέπεμψε, προς επίρρωση των λεγομένων της, σε σχετικό συνημμένο στη παρούσα πίνακα. Εν συνεχεία προέβαλε ότι, «Η επιτυχής απομάκρυνση ενός ναυαγίου είναι αποτέλεσμα διαφόρων εξωγενών παραγόντων, εκτός του ελέγχου του ΟΛΠ, [...], αρκετά ναυάγια και επικίνδυνα-επιβλαβή πλοία δεν κατέστη δυνατόν ν' απομακρυνθούν λόγω του ότι δεν υπήρχε επιχειρηματικό και οικονομικό ενδιαφέρον από τους υποψήφιους αναδόχους και ως εκ τούτου αρκετοί διαγωνισμοί απέβησαν άγονοι.». Ακολούθως δε, εστιάζοντας στη νέα νομική κατάσταση, της υπό ιδιωτικής διαχείρισης Ο.Λ.Π. Α.Ε., υπό το πρίσμα των όρων της ΣΠ και ειδικότερα σε ότι αφορά στο καταμερισμό της ευθύνης για την ανέλκυση και απομάκρυνση των ναυαγίων μεταξύ των μερών της ΣΠ και παραθέτοντας τις διατάξεις των Άρθρων 4 παρ.2 του Ν.4404/2016, των Άρθρων 8.6 και 8.7 και του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ 8.6 της ΣΠ, έκανε την ακόλουθη ερμηνεία, «Από τον συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων προκύπτει ότι η ανέλκυση όλων των ναυαγίων που έχουν εντοπιστεί και χαρτογραφηθεί έως τις 24.6.2016. αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του Ελληνικού Δημοσίου, ενώ ο ιδιωτικός πλέον ΟΛΠ έχει συμβατικά το δικαίωμα να αποτελεί τον επισπεύδοντα της διαδικασίας ανέλκυσης των συγκεκριμένων ναυαγίων, χωρίς να μετακαλείται σε αυτόν η σχετική ευθύνη και δαπάνη.», συμπληρώνοντας δε ότι, σύμφωνα με το υπ' αριθ. πρωτ. 7044/07.03.2017 έγγραφό της προς Ρ.Α.Λ. επεσήμανε ότι «[...] σύμφωνα με το άρθρο 4.2 του Ν.4404/2016 το Ελληνικό Δημόσιο είναι αποκλειστικά υπεύθυνο για την ενεργοποίηση και ολοκλήρωση των διατάξεων του Ν.2881/2001 περί ανέλκυσης και απομάκρυνσης των προ της 24.06.2016 ναυαγίων, που ευρίσκονται στην περιοχή λιμένα Πειραιά, αιτούμενη παράλληλα την απομάκρυνση τινών εξ αυτών προκειμένου άμεσα να συντελεστεί συγκεκριμένη [...] επένδυση.», ακολούθως δε ισχυρίστηκε ότι, σε απάντηση επιστολής του Υ.ΝΑ.Ν.Π. «[...] απέστειλε επισυναπτόμενους στο α.π. 14498/09-5-2017 έγγραφό της, είκοσι έξη (26) πλήρεις φακέλους χαρτογραφημένων ναυαγίων [...] του παραρτήματος 8.6 [...] επί της οποίας έως και σήμερα ο ΟΛΠ δεν έλαβε καμία απολύτως απάντηση από το Ε.Δ. [...]». Περαιτέρω, αναφορικά με τα εγκαταλελειμμένα πλοία, σημείωσε ότι, «[...] η Γνωμοδοτική Επιτροπή της ΟΛΠ Α.Ε., για θέματα ανέλκυσης, απομάκρυνσης ή εξουδετέρωσης ναυαγίων ή πλοίων, προέβη το 2017 στον χαρακτηρισμό δεκαοκτώ (18) ακόμη πλοίων, ως “επικινδύνων και επιβλαβών” και κίνησε τις διαδικασίες προς απομάκρυνσή των [...]» και παρέπεμψε, προς επίρρωση των λεγομένων της, σε σχετικό συνημμένο στη παρούσα πίνακα.

Περαιτέρω, ήδη από τα τέλη του έτους 2017, η Δ.Α.Λ. εξέδιδε αποφάσεις ανάθεσης παροχής υπηρεσιών ανέλκυσης, απομάκρυνσης και καταστροφής ναυαγίων σε εταιρείες. Πιο συγκεκριμένα, ενδεικτικά αναφέρεται: **α)** η από 21.12.2017 υπ' αριθ. πρωτ. 6000/141/2017 Απόφαση Διοικητή Δ.Α.Λ., (αναρτηθείσα στον διαδικτυακό κόμβο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» την 27.12.2017, με ΑΔΑ: 65ΔΗ4653ΠΩ-Σ7Θ), με την οποία απεφασίσθη η «[...] απευθείας ανάθεση της παροχής υπηρεσιών ανέλκυσης, απομάκρυνσης και καταστροφής των ναυαγίων ΚΟΡΦΟΥ ΑΪΛΑΝΤ Ν.Π. 8742 και ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ Ν.Π. 2193 στην εταιρεία με την επωνυμία ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΑΤΑΔΥΣΕΩΝ ΕΠΕ αζήμια για το Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο για την εκτέλεση των ανωτέρω εργασιών δεν υποχρεούται να καταβάλει οποιοδήποτε ποσό για οποιαδήποτε αιτία. 2. [...]», **β)** η από 08.01.2018 υπ' αριθ. πρωτ. 6000/158/2018 Απόφαση Διοικητή Δ.Α.Λ., (αναρτηθείσα στον διαδικτυακό κόμβο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» την 08.01.2018, με ΑΔΑ: 7ΝΕΕ4653ΠΩ-Α0Π), με την οποία απεφασίσθη η «[...] απευθείας ανάθεση της

παροχής υπηρεσιών ανέγκυσης, απομάκρυνσης και καταστροφής του Ε/Γ - Ο/Γ ΑΛΚΥΟΝ ΣΗΜΑΙΑΣ ΒΟΛΙΒΙΑΣ στην εταιρεία με την επωνυμία ΦΑΙΔΡΑ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ αζήμια για το Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο για την εκτέλεση των ανωτέρω εργασιών δεν υποχρεούται να καταβάλει οποιοδήποτε ποσό για οποιαδήποτε αιτία. [...] 2. [...]» και η οποία ανακλήθηκε με την από 10.01.2018 υπ' αριθ. πρωτ. 6000/161/2018 Απόφαση Διοικητή Δ.Α.Λ., (αναρτηθείσα στον διαδικτυακό κόμβο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» την 10.01.2018, με ΑΔΑ: Ρ6ΚΘ4653ΠΩ-Ψ95), και απεφασίσθη η τροποποίησή της ως ακολούθως: «[...]. 2. Η πρώτη παράγραφος της ανωτέρω απόφασής μας αντικαθίσταται ως εξής: “1. Κατόπιν της με αριθμό 2131.14-1/01/2018/64 απόφασης κ. Κεντρικού Λιμενάρχη Πειραιά, η οποία περιήλθε σε γνώση μας την 9/1/2018, TAGMER LTD καλείται να προσκομίσει σε Κεντρικό Λιμεναρχείο Πειραιά έως την Παρασκευή 12/1/2018 και ώρα 12.30 πμ τα κατά νόμο απαιτούμενα δικαιολογητικά κατακύρωσης [...]” 3. Προστίθεται δεύτερη παράγραφος ως εξής: “2. Απομάκρυνση Ε/Γ-Ο/Γ ΑΛΚΥΟΝ σημαίας Βολιβίας να έχει ολοκληρωθεί έως και 25/1/2018. Εάν TAGMER LTD διακόψει άκαιρα και χωρίς συναίνεση Ελληνικού Δημοσίου την ανωτέρω απομάκρυνση, πριν την προαναφερόμενη ημερομηνία ή δεν πραγματοποιήσει την απομάκρυνση εντός αυτής να επιβληθούν κυρώσεις σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας με αριθμό 2123/35/2001 (ΦΕΚ Β' 1438).” 4. Προστίθεται τρίτη παράγραφος ως εξής: “3. Σε περίπτωση παράβασης παρ. 1 και 2 ανωτέρω, η ΔΑΛ θα προβεί στην απευθείας ανάθεση της παροχής υπηρεσιών ανέγκυσης, απομάκρυνσης και καταστροφής του Ε/Γ - Ο/Γ ΑΛΚΥΟΝ ΣΗΜΑΙΑΣ ΒΟΛΙΒΙΑΣ στην εταιρεία με την επωνυμία ΦΑΙΔΡΑ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ αζήμια για το Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο για την εκτέλεση των ανωτέρω εργασιών δεν υποχρεούται να καταβάλει οποιοδήποτε ποσό για οποιαδήποτε αιτία, η οποία και θα κληθεί εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της παρούσας, επί ποινή αποκλεισμού, να καταθέσει τα κατά νόμο δικαιολογητικά κατακύρωσης και προσέλθει στην ανωτέρω αναφερόμενη έδρα της ΔΜ για την υπογραφή της αντίστοιχης σύμβασης.”».

Την 26^η Ιανουαρίου υπεβλήθη στη Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου της Βουλής των Ελλήνων η υπ' αριθ. πρωτ. 2964/176/26.01.2018 κοινή ερώτηση, του Τομεάρχη Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής της Νέας Δημοκρατίας, βουλευτή Λασιθίου κ. Ιωάννη Πλακιωτάκη, του αναπληρωτή Τομεάρχη Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, βουλευτή Λέσβου κ. Χαράλαμπου Αθανασίου και άλλων 21 βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας, με θέμα «Απόφαση ανάθεσης, και ανάκλησης αυτής, εργασιών ανέγκυσης, απομάκρυνσης και καταστροφής του ναυαγίου “ΑΛΚΥΟΝ”», απευθυνόμενη προς τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (εφεξής: Υ.ΝΑ.Ν.Π.) κ. Παναγιώτη Κουρουμπλή. Με την προαναφερθείσα ερώτηση ετέθησαν, μεταξύ άλλων, φερόμενα ζητήματα αλληλοεπικάλυψης αρμοδιοτήτων του θέματος μεταξύ Δ.Α.Λ. και άλλων Υπηρεσιών.

Την 12^η Φεβρουαρίου 2018, ο Διοικητής της Δ.Α.Λ., με την υπ' αριθ. πρωτ. 6000/189/12.02.2018 Απόφασή του (αναρτηθείσα στον διαδικτυακό κόμβο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» την 12.02.2018, με ΑΔΑ: Ω5404653ΠΩ-1ΦΕ), εξέδωσε απόφαση, σύμφωνα με την οποία, «[...]. 1. Συστήνεται στη Δημόσια Αρχή Λιμένα του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής Γνωμοδοτική Επιτροπή σύμφωνα με το α. 9 παρ. 7 ν. 2881/2001 (Α' 16) για το λιμένα Πειραιά. 2. Πρόεδρος της ανωτέρω Γνωμοδοτικής Επιτροπής ορίζεται ο Διευθυντής Παρακολούθησης της Αρχής, με το νόμιμο αναπληρωτή του. 3. Η Γνωμοδοτική επιτροπή ασκεί τις αρμοδιότητες του α,9 παρ. 7 ν. 2881/2001 (Α' 16) και της Υπουργικής Απόφασης με αριθμό 2123/36/2001 “[...]” (ΦΕΚ Β' 1438). [...]».

Την 14^η Φεβρουαρίου 2018, δια του υπ' αριθ. πρωτ. 1500.1/12491/2018/38 εγγράφου του Υ.ΝΑ.Ν.Π., υπεβλήθη στη Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου της Βουλής των Ελλήνων, σε απάντηση της προαναφερθείσας ερωτήσεως (υπ' αριθ. πρωτ. 2964/176/26.01.2018), το υπ' αριθ. πρωτ. 6000/184/2018/07.02.2018 έγγραφο του Διοικητή της Δ.Α.Λ.

Την 22^α Φεβρουαρίου η Ο.Λ.Π. Α.Ε., με την υπ' αριθ. πρωτ. 7218/22.02.2018 επιστολή της προς Ρ.Α.Λ, υπέβαλε στην Αρχή κείμενο παρατηρήσεων «[...] επί της προτεινόμενης Τροπολογίας – Προσθήκης του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και ειδικότερα εισήγησης του κ. Διοικητή της Δ.Α.Λ., που αφορά στη “Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου ανέλκυσης ναυαγίων και απομάκρυνσης επικίνδυνων και επιβλαβών πλοίων εντός και εκτός λιμένων”, [...]», για την ενημέρωση και τις κατά λόγο αρμοδιότητας ενέργειες της (Ρ.Α.Λ.), «[...] καθώς οι προτεινόμενες διατάξεις θίγουν βασικά σημεία της Σύμβασης παραχώρησης μεταξύ του ελληνικού Δημοσίου και ΟΛΠ ΑΕ η οποία έχει κυρωθεί με τον ν.4404/2016.».

Την 6^η Μαρτίου 2018 ο Διοικητής της Δ.Α.Λ., με την υπ' αριθ. πρωτ. 6000/209/06.03.2018 Απόφασή του (αναρτηθείσα στον διαδικτυακό κόμβο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» την 06.03.2018, με ΑΔΑ: 93Β94653ΠΩ-ΘΣΖ), εξέδωσε απόφαση, σύμφωνα με την οποία, ανάρτησε τον Πίνακα ναυαγίων του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ 8.6 της ΣΠ «[...] με σκοπό τη χρηματοδότηση ή την εν γένει ενίσχυση της ανέλκυσης, απομάκρυνσης και καταστροφής τους, συνιστάμενη σε δωρεά είδους ή δωρεάν παροχή υπηρεσιών, από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, χωρίς οποιοδήποτε, άμεσο ή έμμεσο, αντάλλαγμα ή αντιστάθμισμα.» και κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να επιλέξουν από τον προαναφερθέντα Πίνακα «[...] το/-α ναυάγιο/-α που επιθυμούν να ανελκύσουν, απομακρύνουν και καταστρέψουν και γνωστοποιούν την επιλογή τους εγγράφως [...]».

Την 19^η Μαρτίου 2018 η Δ.Α.Λ., με τα υπ' αριθ. πρωτ. 6000/215/19.03.2018 και 6000/218/19.03.2018 έγγραφα του Διοικητή της Δ.Α.Λ. (αμφότερα αναρτηθέντα στον διαδικτυακό κόμβο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» την 19.05.2018, με ΑΔΑ: ΡΗ9Ο4653ΠΩ-ΜΤΔ και 64ΚΡ4653ΠΩ-ΜΒΔ, αντίστοιχα), προέβη σε διευκρινίσεις αναφορικά με την «Έκδοση διοικητικών αδειών μετά τη θέση σε ισχύ των διατάξεων του ν.4389/2016 (Α' 94) και του ν.4404/2016 (Α' 126).» και παρέθεσε «Παραδείγματα διοικητικών αδειών αρμοδιότητας Δημόσιας Αρχής Λιμένων.», αντίστοιχα. Το δε περιεχόμενο των προαναφερθέντων εγγράφων παρατίθεται ως ακολούθως, οι επισημάνσεις δικές τους,; «[...] **1. Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ Ν. 4389/2016 (Α'94) ΚΑΙ ΤΟΥ Ν. 4404/2016 (Α' 126) ΣΤΗ ΝΟΜΙΚΗ ΦΥΣΗ ΤΗΣ ΟΛΠ ΑΕ.** Η έννοια νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, που, ως προς ορισμένες δραστηριότητες τους, ενεργούν ως διοικητικές αρχές, εισήχθη στην Ελλάδα νομολογιακά με τις υπ' αρ.191/31 και υπ' αριθμ.566/1934 αποφάσεις της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας για την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος και τον Αυτόνομο Σταφιδικό Οργανισμό αντίστοιχα. Σύμφωνα με τη σχετική νομολογία για το σύνολο των δημόσιων νομικών προσώπων, γίνεται δεκτό ότι διφυή νομικά πρόσωπα καλούνται τα δημόσια νομικά πρόσωπα τα οποία έχουν ιδρυθεί ως ΝΠΙΔ και η δραστηριότητά τους διέπεται καταρχήν από ιδιωτικό δίκαιο, αλλά ως προς ορισμένες λειτουργίες τους διέπονται από το διοικητικό δίκαιο, ενεργώντας εξαιρετικά ως ΝΠΔΔ. (βλ. α.α. Κατσιαούνη Ε., Τα διφυή νομικά πρόσωπα στη νομολογία του ΣΤΕ). Σύμφωνα με την πάγια νομολογία των διοικητικών δικαστηρίων, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 26, 83 95 παρ. 1 και 103 του Συντάγματος, προκύπτει ότι η διοικητική λειτουργία ασκείται κατ' αρχήν από δημόσια όργανα ενταγμένα στις δημόσιες υπηρεσίες, επιτρεπομένης κατ' εξαίρεση της ανάθεσης άσκησης συγκεκριμένης διοικητικής αρμοδιότητας σε όργανα νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, τα οποία χαρακτηρίζονται από τη νομολογία ως νομικά πρόσωπα “διφυούς χαρακτήρα” (βλ. ΣΤΕ (ΟΛΟΜ) 2080/1987). Ωστόσο, από την επισκόπηση της σχετικής με το θέμα νομολογίας και βιβλιογραφίας, καθίσταται απολύτως σαφές ότι η άσκηση διοικητικής αρμοδιότητας από ιδιωτική κερδοσκοπική ανώνυμη εταιρεία δεν μπορεί να γίνει συνταγματικά ανεκτή. Το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς” ιδρύθηκε με το ν. 4748/1930 (Α' 166) και αναμορφώθηκε με τον α.ν. 1559/1950 (Α' 252), που κυρώθηκε με το ν. 1630/1951 (Α' 8), μετετράπη με το άρθρο πρώτο (παρ.1) του ν. 2688/1999 (Α' 40) σε ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Ανώνυμη Εταιρία” και διακριτικό τίτλο “ΟΛΠ ΑΕ”. Σύμφωνα με την ίδια διάταξη “Η ΟΛΠ ΑΕ είναι ανώνυμη εταιρία κοινής ωφέλειας με σκοπό την

εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος, λειτουργεί κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, απολαμβάνει διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας, τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας και διέπεται από τον παρόντα νόμο και τον κ. ν. 2190/1920 και συμπληρωματικά από τις διατάξεις του ν. 2414/1996 (ΦΕΚ 135Α '), καθώς και του α. ν. 1559/1950, όπως κάθε φορά ισχύουν". Με την από 13.2.2002 σύμβαση μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ΟΛΠ ΑΕ, παραχωρήθηκε στην τελευταία το αποκλειστικό δικαίωμα χρήσεως και εκμεταλλεύσεως των γηπέδων, κτιρίων και εγκαταστάσεων της χερσαίας λιμενικής ζώνης του Λιμένος Πειραιώς και προσδιορίστηκαν οι ειδικότεροι όροι της παραχώρησης αυτής και οι αντίστοιχες υποχρεώσεις των μερών. Σύμφωνα με την ανωτέρω σύμβαση (άρθρο 3), το δικαίωμα χρήσεως και εκμεταλλεύσεως περιλάμβανε την δυνατότητα αξιοποίησης των παραχωρουμένων για την παροχή με αντάλλαγμα λιμενικών υπηρεσιών και εξυπηρετήσεων σε χρήστες του λιμένα, την προσωρινή παραχώρηση επ' ανταλλάγματι της χρήσεως χώρων και την πραγματοποίηση επενδύσεων κεφαλαίου, της Ο.Λ.Π. ή τρίτων, σε κτίρια και εγκαταστάσεις πάσης φύσεως με σκοπό την υποστήριξη νέων δραστηριοτήτων ή την επέκταση υφιστάμενων υπό την προϋπόθεση ότι "εξυπηρετούν άμεσα την παροχή λιμενικών υπηρεσιών και εξυπηρετήσεων". Η ως άνω σύμβαση κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3654/2008 (Α' 57/3.4.2008). Με βάση τα παραπάνω, στον Λιμένα Πειραιώς, φορέας διοικήσεως και εκμεταλλεύσεως ήταν η ανώνυμη εταιρία υπό την επωνυμία "Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Ανώνυμη Εταιρία" και τον διακριτικό τίτλο "ΟΛΠ ΑΕ". Η εταιρία αυτή δεν διαχειριζόταν την ιδιωτική της περιουσία, αλλ' ενεργούσε ως δημόσιο όργανο, που απέβλεπε στην εξυπηρέτηση σκοπού δημοσίου συμφέροντος, συνισταμένου στην εύρυθμη διεξαγωγή των θαλασσιών συγκοινωνιών και μεταφορών και στην εν γένει εξυπηρέτηση του εμπορίου. Με το ν. 4404/2016 (Α' 126) κυρώθηκε η σύμβαση παραχώρησης ανάμεσα στο Ελληνικό Δημόσιο και στον ιδιωτικοποιημένο πλέον ΟΛΠ. Αναφορικά με το νομικό status του ιδιωτικοποιημένου πλέον ΟΛΠ, επισημαίνονται τα εξής: (α) Με τις παραγράφους 15 και 16 της αιτιολογικής έκθεσης του ν. 4404/2016 (Α' 126) έχουν καταστεί σαφή τα εξής: 1ον ότι με τη θέση σε ισχύ της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης περιέρχονται αυτοδίκαια στο Περιφερειακό Γραφείο ΔΑΛ Πειραιά όλες οι αναφερόμενες στο άρθρο 131 παρ. 4 του Νόμου 4389/2016 αρμοδιότητες. 2ον ότι η μεταβίβαση του ελέγχου της ΟΛΠ σε ιδιώτη επενδυτή είναι νοητή μόνον σε χρόνο κατά τον οποίο η ΟΛΠ έχει απολέσει το χαρακτήρα της ως νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου "διφυούς" χαρακτήρα και έχει μεταταγεί σε καθεστώς νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με αμιγή χαρακτήρα επιχειρηματικής εκμετάλλευσης. Η μετάταξη αυτή προϋποθέτει τον κατάργηση και αφαίρεση από τον ΟΛΠ αρμοδιοτήτων και εξουσιών, τις οποίες εξακολουθεί να ασκεί μέχρι σήμερα και οι οποίες ενέχουν στοιχεία ενάσκησης δημόσιας εξουσίας ή προσιδιάζουν περισσότερο στο δημόσιο πυλώνα της λειτουργίας της πολιτείας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα τέτοιων εξουσιών αποτελούν ορισμένες ρυθμίσεις, ιδίως του Α.Ν. 1559/1950, με τα οποία είχε εξουσιοδοτηθεί ο ΟΛΠ (τότε, υπό τη μορφή του ΝΠΔΔ) να εκδίδει κανονισμούς προς ρύθμιση διαφόρων ζητημάτων αρμοδιότητάς του. Δεδομένου ότι η θέση σε ισχύ του συνόλου των διατάξεων του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου αποτελεί αναβλητική αίρεση για τη θέση σε ισχύ της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης, από δε το συνδυασμό των όρων της τελευταίας και της ΣΑΜ προκύπτει ότι η θέση τους σε ισχύ τελεί υπό αμοιβαία εξάρτηση, προκύπτει ότι ο υφιστάμενος μηχανισμός διασφαλίζει τη μεταβίβαση σε ιδιώτη επενδυτή πλειοψηφικού ποσοστού συμμετοχής στον ΟΛΠ σε χρόνο, κατά τον οποίο ο ΟΛΠ έχει τραπεί σε "συνηθισμένη" ανώνυμη εταιρεία. με αμιγώς επιχειρηματικό χαρακτήρα. (β) Σύμφωνα με την προλογική σκέψη (Ζ) της Σύμβασης Παραχώρησης Ελληνικού Δημοσίου - ΟΛΠ ΑΕ, που κυρώθηκε με το ν. 4404/2016 (Α' 126) (εφεξής ΣΠ): "(Ζ) Κατά τη διαπραγμάτευση της παρούσας Σύμβασης, τα Μέρη αναγνώρισαν ότι οι διατάξεις της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης πρέπει να επικαιροποιηθούν, να διευκρινιστούν και να συμπληρωθούν, με σκοπό: (α) την ανακατανομή ρόλων, αρμοδιοτήτων και ευθυνών σε σχέση με τη λειτουργία του Λιμένα Πειραιά μεταξύ του ΟΛΠ και του Ελληνικού Δημοσίου και την κατάργηση ορισμένων προνομίων του ΟΛΠ σε σχέση με τη θέσπιση κανόνων, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση

της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης με την ανάληψη ελέγχου του ΟΛΠ από ιδιωτικό φορέα εκμετάλλευσης” (γ) Σύμφωνα με τον όρο 1.7 (β) της ΣΠ: “(β) με την επιφύλαξη του Άρθρου 1.7(γ), οποιεσδήποτε διατάξεις νόμων ή κανονισμών, που εφαρμόζονται ειδικά για τον ΟΛΠ και παρέχουν στον ΟΛΠ το δικαίωμα θέσπισης, έκδοσης, εφαρμογής ή τροποποίησης κανόνων ή κανονισμών, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των διατάξεων του Αναγκαστικού Νόμου 1559/1950, όπως εκάστοτε ισχύουν θα θεωρούνται ως ανακληθείσες, καταργηθείσες ή ακυρωθείσες, είτε η εν λόγω ακύρωση επιβεβαιώνεται ρητά από τον Κυρωτικό Νόμο που προβλέπεται στο Άρθρο 1.1(α) είτε όχι και” (δ) Σύμφωνα με τον όρο 2.1 της ΣΠ: “[...]Επιπλέον, η ψήφιση του Κυρωτικού Νόμου αναμένεται ότι θα επιφέρει την πλήρη μεταβίβαση ορισμένων προϋπαρχουσών αρμοδιοτήτων κανονιστικού και ρυθμιστικού χαρακτήρα από τον ΟΛΠ σε Κυβερνητικό Φορέα του ΕΔ (όπως ορίζεται στο Άρθρο 2.4 παρακάτω), προς εκπλήρωση των στόχων που προσδιορίζονται στο Προίμιο της παρούσας Σύμβασης.” (ε) Σύμφωνα με τον όρο 4.4 (γ) της ίδιας ανωτέρω ΣΠ: “(γ) το Δικαίωμα δεν παρέχει στον ΟΛΠ οποιεσδήποτε Ρυθμιστικές Εξουσίες, δεν καθιστά τον ΟΛΠ Λιμενική Αρχή, ούτε παρέχει οποιεσδήποτε εξουσίες, αρμοδιότητες, δικαιώματα, καθήκοντα, λειτουργίες ή προνόμια, παρόμοια ή ισοδύναμα με οποιαδήποτε από τα προαναφερθέντα, με την επιφύλαξη των εσωτερικών κανόνων και κανονισμών, που ο ΟΛΠ μπορεί να υιοθετεί κατά καιρούς και που τυχόν θεωρεί αναγκαίους αναφορικά με τη χρήση, συντήρηση και λειτουργία του Λιμένα Πειραιά, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω κανόνες και κανονισμοί θα συνάδουν πάντοτε με τις διατάξεις των εφαρμοστέων νόμων και της παρούσας Σύμβασης και θα υπόκεινται σε αυτούς” (στ) Σύμφωνα με τον όρο 29. 5 της ΣΠ: “29.5 Η παρούσα Σύμβαση δεν θα περιστέλλει ούτε θα περιορίζει με οποιονδήποτε τρόπο τις εξουσίες, τα προνόμια, τις δυνατότητες, τη διακριτική ευχέρεια ή τα δικαιώματα του Ελληνικού Δημοσίου να αποφασίζει για οποιοδήποτε ζήτημα αφορά στην προστασία της εθνικής ασφάλειας, της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας, της δημόσιας υγείας, της δημόσιας τάξης, του περιβάλλοντος, της πολιτιστικής και υποθαλάσσιας κληρονομιάς ή/και για κάθε άλλο ζήτημα από αυτά που κατοχυρώνονται στο Σύνταγμα της Ελληνικής Δημοκρατίας.”

Γίνεται μνεία των κάτωθι: (α) στις 20/5/2016 ο αρμόδιος Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθιστά ενώπιον της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής σαφή τα κάτωθι, αναφορικά με τα άρθρα 127 επ. ν. 4389/2016, με τα οποία ιδρύθηκε η Δημόσια Αρχή Λιμένων: “Η ΔΑΛ, η Δημόσια Αρχή Λιμένα, τι έρχεται να κάνει; Όπως ξέρετε, οι Οργανισμοί Λιμένα του Πειραιά, της Θεσσαλονίκης, αλλά και όλοι οι άλλοι Οργανισμοί, είναι ανώνυμες εταιρίες - δηλαδή εμπορικές επιχειρήσεις - οι δύο μάλιστα αυτές Πειραιά και Θεσσαλονίκης - είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο. Την ίδια στιγμή που ήταν εμπορικές επιχειρήσεις, με πλειοψηφία μέσω ΤΑΙΠΕΔ - τα τελευταία χρόνια - του Δημοσίου στις μετοχές τους, την ίδια στιγμή είχαν με έναν τρόπο ερμαφρόδιτο, που δεν συναντιέται επίσης σε κανένα άλλο λιμάνι της Ευρώπης, δισυπόστατο χαρακτήρα. Ήταν και εμπορικές επιχειρήσεις και Αρχές δημοσίου συμφέροντος και τήρησης, ελέγχου, εφαρμογής δημοσίων κανόνων και εποπτείας σε μια σειρά αρμοδιότητες των λιμένων, στο πεδίο των διατάξεων δημόσιας τάξης - με ό,τι σημαίνει αυτό - πολλές αρμοδιότητες δημοσίου συμφέροντος και κανονιστικού χαρακτήρα δημοσίου. Δεν τις άσκησαν τις περισσότερες φορές, γιατί ήταν αυτό το “διφυές”. Όταν κινήθηκε η διαδικασία της ιδιωτικοποίησης, ήταν αυτονόητο ότι αυτές οι αρμοδιότητες δεν μπορούσαν να είναι στον ιδιωτικοποιημένο Οργανισμό Λιμένα Πειραιά και θα δούμε στη συνέχεια - όταν ολοκληρωθεί η διαδικασία - της Θεσσαλονίκης ...”. (β) στις 22/5/2016, κατά τη συζήτηση στην Ολομέλεια της Βουλής των διατάξεων του ν. 4389/2016, ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθιστά σαφή τα εξής: “Στη δε Δημόσια Αρχή Λιμένων, που ακριβώς ιδρύεται για πρώτη φορά και αποτελεί μία κατά αναλογία εφαρμογή του ευρωπαϊκού προτύπου και μοντέλου που υπάρχει σε όλα τα λιμάνια της Ευρώπης, αναθέτουμε όλες τις δημοσίου συμφέροντος αρμοδιότητες που είχε μέχρι τώρα ο Οργανισμός Λιμένα Πειραιά και ιδιωτικοποιούμενος δεν μπορεί πλέον να τις κρατήσει, κάτι που γίνεται αποδεκτό και από την ίδια τη σύμβαση παραχώρησης, με βάση την οποία έγινε ο διαγωνισμός ...”. (γ) στις 30/6/2016 κατά τη συζήτηση στην Ολομέλεια της Βουλής των διατάξεων του ν. 4404/2016, ο Υπουργός

Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθιστά σαφή τα εξής: “Περιφρουρήθηκε ο δημοσίου συμφέροντος χαρακτήρας υπηρεσιών με την ίδρυση της ΔΑΛΠ, που μεταφέρθηκαν όλες αυτές οι δραστηριότητες που ασκούσε ο ΟΛΠ ως οργανισμός δημοσίου συμφέροντος - κατά το μέρος που ασκούσε τέτοιου είδους αρμοδιότητες, γιατί κατά το υπόλοιπο μέρος ήταν εμπορική επιχείρηση, ανώνυμη εταιρεία και μάλιστα εισηγμένη στο χρηματιστήριο - και όχι μόνο έφυγαν μέσω της σύμβασης παραχώρησης από την αρμοδιότητα του παραχωρησιούχου, αλλά οργανωμένα εντάχθηκαν στις αρμοδιότητες ενός φορέα που θα μπορεί πραγματικά να τις ασκήσει και όχι να διαχυθούν εδώ και εκεί.”. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:** Διοικητικές πράξεις, που αφορούν στην έκδοση διοικητικών αδειών εντός Λιμένα Πειραιά, σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να εκδοθούν από νομικό πρόσωπο αμιγώς ιδιωτικού δικαίου ή ιδιώτη, όπως είναι πλέον η ΟΛΠ ΑΕ. **2. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΑΡΧΗΣ** Σύμφωνα με το α. 128 παρ. 1 και 2 ν. 4389/2016 (Α' 94): “1. Σκοπός της Δ.Α.Λ. είναι να συμβάλει, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που της απονέμονται, στην επίτευξη των προγραμματικών στόχων του ελληνικού λιμενικού συστήματος, στους οποίους και περιλαμβάνονται: ... (γ) Η προστασία του περιβάλλοντος εντός των Λιμένων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. ... (ζ) Η εν γένει εφαρμογή εντός λιμενικής ζώνης της κείμενης νομοθεσίας σε συνεργασία με τη Ρ.Α.Λ. και τη ΓΓΛΠΝΕ 2.Η Δ.Α.Λ. ασκεί κάθε αρμοδιότητα, εξουσία ή ευχέρεια φορέα διοίκησης λιμένα που περιέρχεται ειδικά στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με διάταξη νόμου που κυρώνει Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του φορέα αυτού, εφόσον αυτή δεν απονέμεται με άλλη διάταξη νόμου ή απόφαση του Υπουργού αυτού σε άλλον φορέα.” Σύμφωνα με το α. 132 παρ. 1 περ. β υποπερ. ββ ν. 4389/2016 (Α'94): “1. Σε περίπτωση αμφιβολίας ως προς το φορέα της εξουσίας ή της αρμοδιότητας που σχετίζεται με διατάξεις του παρόντος νόμου και εφόσον τα σχετικά ζητήματα δεν ρυθμίζονται από άλλη ειδικότερη διάταξη, αυτή επιλύεται ως εξής: ... ββ) Πλην διαφορετικής ρύθμισης του παρόντος ή άλλου νομοθετήματος και υπό την επιφύλαξη αρμοδιότητας άλλων φορέων της Ελληνικής Δημοκρατίας, η Δ.Α.Λ. μεριμνά για την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας στη λιμενική ζώνη και για τη συμμόρφωση με υποχρεώσεις που δεν απορρέουν από τέτοια Σύμβαση Παραχώρησης.” Σύμφωνα με τον όρο 2.3 (α), (β) και (γ) της Σύμβασης Παραχώρησης Ελληνικού Δημοσίου - ΟΛΠ ΑΕ, που κυρώθηκε με το ν. 4404/2016 (Α'126) (εφεξής ΣΠ): “2.3 Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων του ΟΛΠ στο πλαίσιο της παρούσας Σύμβασης, κάθε Κυβερνητικός Φορέας του ΕΔ μπορεί οποιαδήποτε στιγμή και διατηρεί καθ' όλη τη διάρκεια της παρούσας Σύμβασης την εξουσία και τη διακριτική ευχέρεια: (α) να θέτει σε ισχύ, καταργεί ή τροποποιεί νόμους που διέπουν ή επηρεάζουν πτυχές της λειτουργίας του Λιμένα Πειραιά, συμπεριλαμβανομένης, ενδεικτικώς, της σύστασης και του ορισμού ανά πάσα στιγμή οποιουδήποτε νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, εποπτικού φορέα ή οργανωτικής δομής με σκοπό την ανάληψη του συνόλου ή μέρους των καθηκόντων λιμενικής αρχής ή/και λιμενάρχη ή/και την ευθύνη του συνόλου ή μέρους των δημόσιων διοικητικών λειτουργιών και καθηκόντων σε σχέση με τη λειτουργία του Λιμένα Πειραιά (η Αρχή του Λιμένα Πειραιώς). (β) να συστήνει οποιαδήποτε αρχή σε σχέση με τον τομέα των λιμένων, η οποία μπορεί (αλλά δεν απαιτείται) να περιλαμβάνει την Αρχή του Λιμένα Πειραιά, τη ΡΑΛ ή/και οποιονδήποτε διάδοχο αυτών (καθεμία και συλλογικά, η Λιμενική Αρχή), (γ) να εξουσιοδοτεί τη Λιμενική Αρχή να ασκεί το σύνολο ή μέρος των κρατικών ρυθμιστικών και διοικητικών εξουσιών, αρμοδιοτήτων, λειτουργιών και τα σχετικά καθήκοντα (οι Ρυθμιστικές Εξουσίες): ... Σύμφωνα με την έβδομη προλογική σκέψη του Κεφαλαίου Ζ' του ν. 4389/2016 (Α' 94): “Συγκεκριμένα για την ίδρυση της Δημόσιας Αρχής Λιμένα Πειραιά, η κυβέρνηση μερίμνησε ώστε στο Σχέδιο Σύμβασης Παραχώρησης, το οποίο έχει ήδη αποδεχτεί η COSCO, να έχει περιληφθεί σαφής και ρητή πρόβλεψη, σύμφωνα με την οποία το Ελληνικό Δημόσιο έχει το δικαίωμα να θέτει σε ισχύ, καταργεί ή τροποποιεί νόμους που διέπουν ή επηρεάζουν πτυχές της λειτουργίας του Λιμένα Πειραιά, συμπεριλαμβανομένης, ενδεικτικώς, της σύστασης και του ορισμού οποιουδήποτε νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, εποπτικού φορέα ή οργανωτικής δομής με σκοπό την ανάληψη του συνόλου ή μέρους των καθηκόντων λιμενικής αρχής ή/και λιμενάρχη ή/και την ευθύνη του

συνόλου ή μέρους των δημόσιων διοικητικών λειτουργιών και καθηκόντων σε σχέση με τη λειτουργία του Λιμένα Πειραιά ... Τέλος, η Δ.Α.Λ. αποτελεί δημόσιο φορέα με διοικητικό και οικονομικό αυτοτέλεια στον οποίο ανατίθεται η άσκηση των διοικητικής φύσης εξουσιών/αρμοδιοτήτων, οι οποίες αφαιρούνται από τους Οργανισμούς Λιμένα δυνάμει των διατάξεων των Συμβάσεων Παραχώρησης, λόγω της ιδιωτικοποίησης, σε συνεργασία με τη Ρ.Α.Λ και τη Γενική Γραμματεία Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων. Διευκρινίζεται ότι η Δ.Α.Λ. σε καμία περίπτωση δεν παρεμβαίνει στην άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας ή τη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων” Περαιτέρω, στην εικοστή πρώτη προλογική παράγραφο του ίδιου ανωτέρω Κεφαλαίου καθίστανται σαφή τα εξής: “Με τις διατάξεις των άρθρων 127 επ. ιδρύεται η Δ.Α.Λ. ως δημόσιος φορέας με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια στον οποίο ανατίθεται η άσκηση των διοικητικής φύσης εξουσιών/αρμοδιοτήτων, οι οποίες αφαιρούνται από τους Οργανισμούς Λιμένα δυνάμει των διατάξεων των Συμβάσεων Παραχώρησης, λόγω της ιδιωτικοποίησης, σε συνεργασία με τη Ρ.Α.Λ και τη Γενική Γραμματεία Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων.” Εξάλλου, στην 12η και 15η προλογική παράγραφο της αιτιολογικής έκθεσης του ν. 4404/2016 (Α' 126) καθίστανται σαφή τα εξής κατά λέξει: “12. Η ολοκλήρωση της ιδιωτικοποίησης θα έχει ως συνέπεια την περιέλευση της ΟΛΠ υπό το μετοχικό έλεγχο ιδιώτη επενδυτή και, αντίστοιχα, τη μείωση του ποσοστού συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου. ... Στην ως άνω επιστολή, σημειώθηκε ότι, η περιέλευση του ελέγχου της ΟΛΠ ΑΕ σε ιδιώτες επενδυτές καθιστά επιβεβλημένες ορισμένες προσαρμογές του κανονιστικού πλαισίου λειτουργίας της, μεταξύ άλλων: (α) Καθίσταται μη συμβατή με τον ιδιωτικό πλέον χαρακτήρα της ΟΛΠ ΑΕ η διατήρηση ορισμένων αρμοδιοτήτων που εμπεριέχουν ενάσκηση δημόσιας εξουσίας, ιδίως κανονιστικής υφής ... 15. Από την παραπάνω αλληλουχία προκύπτουν τα εξής προκαταρκτικά συμπεράσματα: ... (ε) Πέμπτον, ότι με τη θέση σε ισχύ της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης περιέρχονται αυτοδίκαια στο Περιφερειακό Γραφείο ΔΑΛ Πειραιά όλες οι αναφερόμενες στο άρθρο 131 παρ. 4 του Νόμου 4389/2016 αρμοδιότητες.” Πράγματι, σύμφωνα με το ά. 131 παρ. 4 ν. 4389/2016 (Α' 94): “4. Στο πλαίσιο της παραγράφου 2 του άρθρου 128 του παρόντος νόμου και κατόπιν απόφασης του Συμβουλίου Διοίκησης Δ.Α.Λ.”, η Δ.Α.Λ. - Π ασκεί όλες τις εξουσίες, αρμοδιότητες και ευχέρειες, που περιέρχονται ειδικά στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δυνάμει του νόμου που κυρώνει τη Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” (ΟΛΠ Α.Ε.), εφόσον αυτή δεν απονέμεται με άλλη διάταξη νόμου ή απόφαση του Υπουργού αυτού σε άλλον φορέα.” **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:** Κατόπιν των ανωτέρω, συνάγονται με απόλυτη σαφήνεια τα εξής: α. όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στο με ΑΠ 3000.0/65921/2017 έγγραφο κ. ΓΓΛΠΝΕ : “Εν κατακλείδι και επειδή η ΔΑΛ - Π συνεστήθη για να ασκεί την Δημόσια Εξουσία στο λιμάνι του Πειραιά μετά την μεταβίβαση του πλειοψηφικού πακέτου των μετοχών της ΟΛΠ ΑΕ σε ιδιώτες ...” β. με το άρθρο 132 παρ. 1 περ. β υποπερ. ββ ν. 4389/2016 (Α' 94) θεσμοθετήθηκε κανόνας επίλυσης σύγκρουσης αρμοδιοτήτων υπέρ της ΔΑΛ για κάθε θέμα που αφορά στην εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας στη λιμενική ζώνη Πειραιά και για τη συμμόρφωση με υποχρεώσεις, που δεν απορρέουν από σύμβαση παραχώρησης με φορέα ιδιωτικής οικονομίας, εξαιρουμένων προφανώς των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής και της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων γ. μετά την κύρωση της Σύμβασης Παραχώρησης Ελληνικού Δημοσίου - ΟΛΠ ΑΕ, που κυρώθηκε με το ν. 4404/2016 (Α' 126), η ΔΑΛ και η ΔΑΛ - Π αποτελούν πλέον τους φορείς άσκησης δημόσιας εξουσίας στο Λιμένα Πειραιά. δ. η ΟΛΠ ΑΕ ως αμιγώς ιδιωτική κερδοσκοπική εταιρεία δεν έχει καμία απολύτως αρμοδιότητα να εκδίδει διοικητικές πράξεις ε. μόνο αρμόδια κρατική αρχή για τον έκδοση οποιασδήποτε διοικητικής πράξης και ιδίως για τον έκδοση οποιασδήποτε διοικητικής άδειας εντός Λιμένα Πειραιά, η οποία πριν την ιδιωτικοποίηση εκδιδόταν από την ΟΛΠ ΑΕ, είναι η ΔΑΛ και η ΔΑΛ - Π.” [...]» (βλ. το υπ' αριθ. πρωτ. 6000/215/19.03.2018 έγγραφο Δ.Α.Λ.) και «[...] ότι, με την με αριθμό πρωτοκόλλου 6000/215/2018 εγκύκλιο της Δημόσιας Αρχής Λιμένων (ΑΔΑ: ΡΗ904653ΠΩ-ΜΤΔ), κατέστη σαφές ότι πλέον: (α) η

ΟΛΠ ΑΕ ως ιδιωτική κερδοσκοπική ανώνυμη εταιρεία δε δικαιούται να προβαίνει στην έκδοση διοικητικών αδειών (β) μόνη αρμόδια κρατική αρχή για την έκδοση οποιασδήποτε διοικητικής άδειας εντός Λιμένα Πειραιά, η οποία πριν την ιδιωτικοποίηση εκδιδόταν από την ΟΛΠ ΑΕ, είναι η Δημόσια Αρχή Λιμένων (ΔΑΛ) και ειδικότερα η Δημόσια Αρχή Λιμένων Πειραιά (ΔΑΛ - Π). Περαιτέρω, με την με αριθμό πρωτοκόλλου 6000/216/2018 απόφασή μας (ΑΔΑ:ΡΟΧΘ4653ΠΩ-223), συγκροτήθηκε Ομάδα Εργασίας για την κατάρτιση οριστικού καταλόγου των ανωτέρω διοικητικών αδειών, η οποία θα έχει ολοκληρώσει το έργο της μέχρι 19/4/2018. Προς αποφυγή δυσμενών συνεπειών για τους διοικούμενους, μέχρι την κατάρτιση του ανωτέρω καταλόγου, δίδονται τα κάτωθι παραδείγματα διοικητικών αδειών αρμοδιότητας ΔΑΛ και ΔΑΛΠ: **1. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΔΕΙΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ [...]. 2. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ [...]. 3. ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ [...]. 4. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ [...]**» (βλ. το υπ' αριθ. πρωτ. 6000/218/19.03.2018 έγγραφο Δ.Α.Λ.).

Την 2^α Απριλίου 2018 η Ο.Λ.Π. Α.Ε., δια του υπ' αριθ. πρωτ. 13815/29.03.2018 εγγράφου του Προέδρου της Γνωμοδοτικής Επιτροπής του Ν.2881/2001 της Ο.Λ.Π. Α.Ε., κοινοποίησε στη Ρ.Α.Λ. τα υποβληθέντα στη Δ.Α.Λ. πρακτικά της Γνωμοδοτικής Επιτροπής του Ν.2881/2001 της Ο.Λ.Π. Α.Ε. που αφορούν στα Ε/Γ – Ο/Γ «ΘΕΟΦΙΛΟΣ» Ν. ΜΥΤ. 35 και «ΑΛΚΥΩΝ» Σημ. Βολιβίας και Μ/Τα «ΑΓΙΑ ΖΩΝΗ Ι» Ν.Π. 11765, κατόπιν της από 08.03.2018 ηλεκτρονικής αλληλογραφίας Δ.Α.Λ. προς Ανώτερο Σύμβουλο Διοίκησης Ο.Λ.Π. Α.Ε.

Την 30^η Απριλίου 2018 η Ο.Λ.Π. Α.Ε., με το υπ' αριθ. πρωτ. 17600/30.04.2018 έγγραφό της – το οποίο αναφέρει ως αποδέκτες, μεταξύ άλλων, και όλες τις Ανεξάρτητες Αρχές –, εξέθεσε τις θέσεις της επί των διαλαμβανόμενων στα προαναφερθέντα έγγραφα του Διοικητή της Δ.Α.Λ. (βλ. έγγραφα υπ' αριθ. πρωτ. 6000/215/19.03.2018 (ΑΔΑ: ΡΗ9Ο4653ΠΩ-ΜΤΔ), με θέμα «Έκδοση διοικητικών αδειών μετά τη θέση σε ισχύ των διατάξεων του ν.4389/2016 (Α' 94) και του ν.4404/2016 (Α' 126)» και 6000/218/19.03.2018 (ΑΔΑ: 64ΚΡ4653ΠΩ-ΜΒΔ), με θέμα «Παραδείγματα διοικητικών αδειών αρμοδιότητας Δημόσιας Αρχής Λιμένων.»). Το δε περιεχόμενο του προαναφερθέντος εγγράφου παρατίθεται ως ακολούθως, οι επισημάνσεις δικές τους: «[...] Στα ως άνω αναφερόμενα έγγραφα του διοικητή της Δ.Α.Λ. γίνεται αβάσιμη, στρεβλή και αυθαίρετη ερμηνεία διατάξεων νόμων και αιτιολογικών εκθέσεων σχεδίων νόμων και πρακτικών της Βουλής, υπό μορφή γνωμοδότησης, προσδιορίζοντας υποτιθέμενη αρμοδιότητα της Δ.Α.Λ. στην έκδοση μεταξύ άλλων και των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας -επιχειρήσεων εμπορικής φύσεως εντός της χερσαίας λιμενικής ζώνης αποκλειστικής διαχείρισης της εταιρίας μας. Επί των θεωρητικών απόψεων του διοικητή της ΔΑΛ, όπως διατυπώνονται στα συγκεκριμένα έγγραφα επισημαίνουμε τα ακόλουθα: 1. Από καμία ισχύουσα νομοθετικό διάταξη, ούτε από αυτή του ν. 4389/2016 (ΦΕΚ Α 94) : “Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις”, ούτε του ν. 4404/2016 (ΦΕΚ Α 126) : “Για την κύρωση της από 24 Ιουνίου 2016 τροποποίησης και κωδικοποίησης σε ενιαίο κείμενο της από 13 Φεβρουαρίου 2002 Σύμβασης Παραχώρησης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και της Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς ΑΕ και άλλες διατάξεις”, δεν προκύπτει η αρμοδιότητα της Δ.Α.Λ. “για την έκδοση οποιασδήποτε διοικητικής άδειας εντός Λιμένα Πειραιά, η οποία πριν την ιδιωτικοποίηση εκδιδόταν από την Ο.Λ.Π. Α.Ε.”, όπως εσφαλμένα υπολαμβάνεται στο συγκεκριμένο έγγραφο. 2. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 128 παρ. 2 του ν. 4389/2016 προβλέπεται, ρητά, ότι : “Η Δ.Α.Λ. ασκεί κάθε αρμοδιότητα, εξουσία ή ευχέρεια φορέα διοίκησης λιμένα που περιέρχεται ειδικά στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, με διάταξη νόμου που κυρώνει Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του φορέα αυτού, εφόσον αυτή δεν απονέμεται με άλλη διάταξη νόμου ή απόφαση του Υπουργού αυτού σε άλλον φορέα.”. 3. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 131 παρ. 4 του ν. 4389/2016 προβλέπεται ότι: “4. Στο πλαίσιο της παραγράφου 2 του άρθρου 128 του παρόντος νόμου και κατόπιν απόφασης του Συμβουλίου Διοίκησης Δ.Α.Λ.” , η Δ.Α.Λ. - Π ασκεί όλες τις

εξουσίες, αρμοδιότητες και ευχέρειες, που περιέρχονται ειδικά στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δυνάμει του νόμου που κυρώνει τη Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” (ΟΛΠ Α.Ε.). εφόσον αυτή δεν απονέμεται με άλλη διάταξη νόμου ή απόφαση του Υπουργού αυτού σε άλλον φορέα.” 4. Επειδή ουδεμία αντίστοιχη αρμοδιότητα, από αυτές που αυθαίρετα διατυπώνονται στο έγγραφο του διοικητή της ΔΑΛ (χωρίς να αναφέρεται η ύπαρξη προηγούμενης τυπικής απόφασης του Συμβουλίου Διοίκησης) έχει περιέλθει στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής από τον κυρωτικό νόμο 4404/2016 της ΣΠ μεταξύ ΟΛΠ και Ελληνικού Δημοσίου (ΕΔ) αλλά ούτε προβλέπεται η από το ισχύον Σύνταγμα αναγκαία, *ad hoc*, νομοθετική εξουσιοδότηση για την εκ νόμου τυχόν ανάληψη της αρμοδιότητας αυτής από την Δ.Α.Λ. 5. Επειδή πέραν του ν. 4404/2016, ούτε στο από 5-4-2017 με αρ. πρωτ. 1100/25810/2017 κοινό έγγραφο των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δεν προσδιορίζεται η Δ.Α.Λ. ως φορέας με αρμοδιότητα την έκδοση οποιασδήποτε διοικητικής αδειάς εντός λιμενικής έκτασης Πειραιά. 6. Επειδή η έκδοση αδειών εντός της λιμενικής Ζώνης Πειραιά από αναρμόδιο όργανο της δημόσιας διοίκησης θα δημιουργήσει σοβαρότατες διοικητικές και δικαστικές εμπλοκές οι οποίες θα επιδράσουν στην ομαλή λειτουργία του λιμένα και θα προκαλέσουν οικονομική ζημία στην εταιρία μας αλλά και στον μέτοχό μας Ελληνικό Δημόσιο. **Γνωστοποιείται στις κατά νόμον και κατά περίπτωση αρμόδιες Αρχές η θέση της ΟΛΠ ΑΕ**, ότι η ως άνω αυθαίρετη ερμηνεία και παραδείγματα, που περιλαμβάνονται στα αναρμόδιως εκδοθέντα έγγραφα του διοικητή της ΔΑΛ, είναι απολύτως εσφαλμένη και στρεβλή, καθισταμένων ως ακυρώσιμων των διοικητικών αδειών που θα εκδοθούν από την τελευταία ως αναρμόδιο όργανο κατά παράβαση της ισχύουσας νομοθεσίας, δυνάμενων να προκαλέσουν σοβαρή οικονομική ζημία στην εταιρία μας, η οποία επιφυλάσσεται παντός νομίμου δικαιώματός της.».

Την 2^α Μαΐου 2018 η Δ.Α.Λ., με το υπ’ αριθ. πρωτ. 6000/266/02.05.2018 έγγραφο του Διοικητή της (αναρτηθέν στο διαδικτυακό κόμβο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» την 02.05.2018, με ΑΔΑ: 75ΑΦ4653ΠΩ-ΨΤ6), προέβη σε «Πρόσκληση σε διαβούλευση για τη συμμετοχή ναυτικών εταιριών ν.959/1979 σε αγωνιστικές διαδικασίες ανέλκυσης ναυαγίων και απομάκρυνσης επικίνδυνων και επιβλαβών πλοίων του ν.2881/2001, καθώς και σε λοιπές διαδικασίες επιλογής αναδόχων παροχής λιμενικών υπηρεσιών στο Λιμένα Πειραιά».

Την 9^η Μαΐου 2018 η Ο.Λ.Π. Α.Ε., με το υπ’ αριθ. πρωτ. 18732/09.05.2018 έγγραφό της, απέστειλε στη Ρ.Α.Λ. το προαναφερθέν έγγραφο του Διοικητή της Δ.Α.Λ. (βλ. έγγραφο υπ’ αριθ. πρωτ. 6000/266/02.05.2018, με ΑΔΑ: 75ΑΦ4653ΠΩ-ΨΤ6), προς ενημέρωση και τυχόν ενέργειες της Αρχής.

Την 24^η Μαΐου 2018 η Ρ.Α.Λ., με την υπ’ αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 252/23.05.18 επιστολή της και σε συνέχεια του υπ’ αριθ. πρωτ. 17600/30.04.2018 εγγράφου της Ο.Λ.Π. Α.Ε., ενημέρωσε την εταιρία ότι λόγω της ιδιάζουσας φύσης του αντικείμενου, αφορώντος στην εποπτεία και διασφάλιση της νομιμότητας των σχέσεων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων του εθνικού λιμενικού συστήματος, η Αρχή έχει ήδη επιληφθεί και προβαίνει στην ενδελεχή έρευνα της υποθέσεως, κατά προτεραιότητα.

Την 24^η Μαΐου 2018 η Ρ.Α.Λ., με την υπ’ αριθ. πρωτ. 253/24.05.2018 επιστολή της, απέστειλε στη Δ.Α.Λ. επιστολή, αναφορικά με το από 19^{ης} Μαρτίου 2018 εκδοθέν και αναρτηθέν στο διαδικτυακό κόμβο «Διαύγεια» έγγραφο του Διοικητή της Δ.Α.Λ. (βλ. υπ’ αριθ. πρωτ. 6000/215/19.03.2018 έγγραφο Δ.Α.Λ., με ΑΔΑ: ΡΗ9Ο4653ΠΩ-ΜΤΔ), με την οποία καλεί τη Δ.Α.Λ. για την προσήκουσα ενημέρωση της Αρχής (Ρ.Α.Λ.) καθ’ ότι, καίτοι σύμφωνα με τον σχετικό πίνακα διανομής στο σώμα του εγγράφου επρόκειτο να γνωστοποιηθεί στο σύνολο των Ανεξαρτήτων Αρχών, το εν λόγω έγγραφο ουδέποτε κοινοποιήθηκε στην Αρχή.

Την 14^η Ιουνίου 2018 το Υ.ΝΑ.Ν.Π. ανήρτησε στο διαδικτυακό κόμβο «Διαύγεια» την υπ' αριθ. πρωτ. 1000.0/44654/14.06.2018 (με ΑΔΑ: ΨΤΚΦ4653ΠΩ-0ΔΧ) Απόφαση του Υ.ΝΑ.Ν.Π., με θέμα «Συγκρότηση Ομάδας Εργασίας για τη νομοθετική επεξεργασία τροποποιήσεων του ν.2881/2001 (Α' 16), όπως ισχύει».

Την 9^η Ιουλίου 2018 η Ο.Λ.Π. Α.Ε., με το υπ' αριθ. πρωτ. 28646/09.07.2018 έγγραφο του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου της Ο.Λ.Π. Α.Ε. – το οποίο απευθύνεται στους Υ.ΝΑ.Ν.Π. και ΥΠ.ΟΙΚ. και κοινοποιείται στην Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. (εφεξής: Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. Α.Ε.) και στη Ρ.Α.Λ. –, εξέθεσε τις θέσεις της εταιρίας επί της προαναφερθείσας Αποφάσεως του Υ.ΝΑ.Ν.Π. (βλ. έγγραφο υπ' αριθ. πρωτ. 1000.0/44654/14.06.2018 (με ΑΔΑ: ΨΤΚΦ4653ΠΩ-0ΔΧ, με θέμα «Συγκρότηση Ομάδας Εργασίας για τη νομοθετική επεξεργασία τροποποιήσεων του ν.2881/2001 (Α' 16), όπως ισχύει»). Το δε περιεχόμενο του προαναφερθέντος εγγράφου παρατίθεται ως ακολούθως: «[...]. 1. Με την ρύθμιση της παραρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4404/2016 που κύρωσε τη Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ του ΟΛΠ και του Ελληνικού Δημοσίου (ΣΠ), ο Έλληνας νομοθέτης προχώρησε στην εκχώρηση προς τον ΟΛΠ της αρμοδιότητας αλλά και του καθήκοντος για την εκτέλεση των υποχρεώσεων του ν. 2881/2001 (Α' 16) αναφορικά (α) με τα μη χαρτογραφημένα ναυάγια, (β) με τα χαρτογραφημένα μετά τις 24.6.2016 ναυάγια και (γ) με το σύνολο των επικινδύνων και επιβλαβών πλοίων που βρίσκονται εντός της Λιμενικής Ζώνης της αρμοδιότητάς του. 2. Παράλληλα με την ανωτέρω ρύθμιση το ΕΔ, συμφώνησε με την ΟΛΠ ΑΕ στα πλαίσια της ΣΠ, ότι αρμόδιος Κυβερνητικός Φορέας του ΕΔ θα συναινεί χωρίς υπαίτια καθυστέρηση στην έναρξη και συνέχιση διαδικασιών ναυαγιαίρεσης (πλην των ναυαγίων αρχαιολογικής σημασίας) των ναυαγίων που χαρτογραφήθηκαν πριν τις 24.6.2016 και βρίσκονται εντός του Λιμένα Πειραιά, σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους: (α) εφόσον ζητηθεί εγγράφως από τον ΟΛΠ·(β) υπό τον όρο ότι ο ΟΛΠ θα συμφωνήσει να προκαταβάλει τα σχετικά αρχικά έξοδα και (γ) υπό τον όρο ότι πληρούνται όλοι οι όροι και προϋποθέσεις που ισχύουν σχετικά με τα ναυάγια, καθώς και οποιοδήποτε εφαρμοστέοι νόμοι που εκάστοτε ισχύουν. 3. Από το συνδυασμό των πιο πάνω διατάξεων προέκυψε σαφώς η βούληση του ΕΔ να περιχαρακώσει τόσο νομοθετικά όσο και θεσμικά το δικαίωμα και συγχρόνως την υποχρέωση της ΟΛΠ ΑΕ να αντιμετωπίζει το ζήτημα της απομάκρυνσης των επιβλαβών πλοίων και των νέων ναυαγίων, στα πλαίσια του ρόλου της ως διαχειριστή του Λιμένα Πειραιά και ως εκ τούτου ως μοναδικού γνώστη των ειδικών συνθηκών, των περιβαλλοντικών κινδύνων και των δεδομένων που επικρατούν στο λιμάνι του Πειραιά. Επιπλέον, είναι σαφές πως καθυστερήσεις στην ανέλκυση των παλαιών ναυαγίων θα μπορούσε να επιδράσουν ανασταλτικά, ακόμη και να ματαιώσουν μέρος των Υποχρεωτικών Επενδύσεων της ΟΛΠ ΑΕ, για λόγους εκτός της σφαίρας ευθύνης της εταιρίας που θα συνδέονταν με πιθανές καθυστερήσεις στην ανέλκυση των ναυαγίων από την πλευρά του ΕΔ. Αυτός είναι και ο λόγος που τα μέρη συμφώνησαν με την παραρ. 8.7 της ΣΠ να καταστεί η ΟΛΠ ΑΕ επισπεύδων της ανέλκυσης ναυαγίων εντός της ζώνης αρμοδιότητάς της, ακόμη και για την περίπτωση των ναυαγίων προ της 24.06.2016. Λαμβάνοντας υπόψιν τα παραπάνω θεωρούμε πως μια τροποποίηση του ν. 2881/2001 και μάλιστα ερήμην του αρμόδιου Φορέα Διοίκησης του Λιμένα Πειραιά, αποτελεί καταρχήν ανατροπή των συμφωνηθέντων μεταξύ της ΟΛΠ ΑΕ και του ΕΔ, ελλοχεύει κινδύνους τόσο για την περιβαλλοντική διαχείριση των ναυαγίων αλλά και των επιβλαβών πλοίων και τέλος δύναται να επιδράσει ανασταλτικά στην υλοποίηση των υποχρεωτικών επενδύσεων, τις οποίες ο ιδιώτης επενδυτής ανέλαβε με συγκεκριμένες εξασφαλίσεις, όπως εν προκειμένω τη δυνατότητα να καθίσταται ο επισπεύδων, των νόμιμων διαδικασιών ανέλκυσης ναυαγίων, την οποία προφανώς και δεν μπορεί να απωλέσει. Αξιότιμοι κ. Υπουργοί, Θεωρούμε πως στα δύο αυτά χρόνια που η ΟΛΠ ΑΕ λειτουργεί υπό την διοίκηση της COSCO SHIPPING HK έχουν γίνει σημαντικότερα βήματα για την εκκαθάριση του λιμένα Πειραιά από τα ναυάγια και τα εγκαταλειμμένα πλοία, ενώ η προσπάθεια αυτή συνεχίζεται με αμείωτους ρυθμούς. Σας ζητάμε να μην υπάρξει μονομερής τροποποίηση της ΣΠ και του κυρωτικού της νόμου, δια μέσω της τροποποίησης του ν. 2881/2001, γεγονός που θα

διαταράξει την ισορροπία της συμβατικής μας σχέσης, θα εκθέσει την ΟΛΠ ΑΕ σε περιβαλλοντικού κινδύνους (που θα αποτελούν ευθύνη της αλλά δεν θα έχει το δικαίωμα της διαχείρισής τους), και θα θέσει τις βάσεις για την διακινδύνευση της υλοποίησης του Υποχρεωτικού μας Προγράμματος. [...]».

Την 12^η Ιουλίου 2018 η Ρ.Α.Λ., με την υπ' αριθ. πρωτ. 316/12.07.2018 επιστολή της, εξήτησε από τη Δ.Α.Λ. την παροχή απόψεων, στο πλαίσιο ερεύνης την οποία διενεργεί η Αρχή (Ρ.Α.Λ.), αναφορικά με ζητήματα άσκησης δημόσιας εξουσίας εντός λιμενικής ζώνης από τις Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς και Θεσσαλονίκης Α.Ε., καθώς και την εκ του σύνεγγυς συζήτηση επί των προαναφερθέντων ζητημάτων.

Την 12^η Ιουλίου 2018 η Δ.Α.Λ., με το από 12^{ης} Ιουλίου 2018 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Διοικητή της και σε απάντηση του δευτέρου σκέλους της προαναφερθείσας με αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 316/12.07.2018 επιστολής, εξήτησε από τη Ρ.Α.Λ. τον ορισμό ημερομηνίας για τη διεξαγωγή της εν λόγω συζήτησεως.

Την 17^η Ιουλίου 2018 η Ρ.Α.Λ., με την υπ' αριθ. πρωτ. 329/17.07.2018 επιστολή της, εξήτησε από την Ο.Λ.Π. Α.Ε. την παροχή απόψεων, στο πλαίσιο ερεύνης την οποία διενεργεί η Αρχή (Ρ.Α.Λ.), αναφορικά με ζητήματα άσκησης δημόσιας εξουσίας εντός λιμενικής ζώνης αρμοδιότητάς της.

Την 3^η Σεπτεμβρίου 2018 η Ο.Λ.Π. Α.Ε., με το υπ' αριθ. πρωτ. 35458/03.09.2018 έγγραφο του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου της και σε απάντηση της υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 329/17.07.2018 επιστολής, υπέβαλε στη Ρ.Α.Λ. τις επί του αντικειμένου του θέματος απόψεις της εταιρείας. Το δε περιεχόμενο του προαναφερθέντος εγγράφου παρατίθεται ως ακολούθως, οι επισημάνσεις δικές τους: «[...] **4) Ναυάγια και επικίνδυνα πλοία μετά το Ν. 4404/2016** Η ρητή και κατηγορηματική *ratio* του νομοθέτη, διαχρονικά, είναι ο εξοπλισμός της Ο.Λ.Π. Α.Ε., ανεξαρτήτως του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της, με νομικά όπλα, για την ταχεία και αποτελεσματική προστασία της θαλάσσιας, αλλά και χερσαίας λιμενικής ζώνης, η οποία εξακολουθεί κατά το Σύνταγμα και τον ΑΚ να διατηρεί τον κοινόχρηστο χαρακτήρα της και μετά την ιδιωτικοποίηση του Ο.Λ.Π. Α.Ε. (βλ. τις *ad hoc* 1211/2010 και 1212/2010 αποφάσεις της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας). Ειδικότερα, στη Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και Ο.Λ.Π. Α.Ε. του Ν. 4404/2016, αναφέρεται ρητά ότι η ΟΛΠ ΑΕ και το Ελληνικό Δημόσιο αναγνωρίζουν και αποδέχονται το θεμελιώδη στόχο του Ελληνικού Δημοσίου αναφορικά με την ανάπτυξη και λειτουργία του Λιμένα Πειραιά, όπως επισυνάπτεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (Ι) υπό τον τίτλο "Προγραμματικοί Στόχοι", οι οποίοι αναφέρονται στην υγιή ανάπτυξη του Λιμένα Πειραιά και την ικανότητα των κοινοτήτων που εξυπηρετούνται από αυτόν να ευημερήσουν (Προοίμιο ΣΠ στ. Θ'). Σύμφωνα, μάλιστα, με το άρθρο 9.1 της Σύμβασης Παραχώρησης: "9.1 Ο ΟΑΠ αναγνωρίζει και αποδέχεται ότι, λόγω του της θεμελιώδους νομικής φύσης της Ζώνης Λιμένα ως κοινόχρηστου δημόσιου πράγματος, θα πρέπει καθ' όλη τη διάρκεια της παρούσας Σύμβασης: (α) να διαχειρίζεται τον Λιμένα Πειραιά και τους τερματικούς σταθμούς του ως δημόσιο λιμένα, (β) να παρέχει στους χρήστες του λιμένα πρόσβαση σε όλες τις εγκαταστάσεις, τις υποδομές, τις ανωδομές και υπηρεσίες του Λιμένα Πειραιά, σύμφωνα με τις αρχές της ισότιμης πρόσβασης, της αντικειμενικότητας και της μη διάκρισης". Σύμφωνα, περαιτέρω, με το άρθρο 4 παρ. 2 του ν. 4404/2016: "§2. Το Ελληνικό Δημόσιο αναλαμβάνει πλήρως και αποκλειστικά τις ευθύνες, τις υποχρεώσεις και τη δαπάνη συμμόρφωσης με τις διατάξεις του Νόμου 2881/2001 (ΦΕΚ Α' 16/2001) αναφορικά με τον Λιμένα Πειραιά, στο μέτρο που σχετίζονται με τα ναυάγια που έχουν εντοπιστεί και χαρτογραφηθεί έως και τις 24.06.2016. Όπου ο όρος αυτός απαντά, οποιαδήποτε αναφορά στον "Οργανισμό" στο κείμενο του προαναφερθέντος νόμου θα θεωρείται ως αναφορά στο Ελληνικό Δημόσιο, εκπροσωπούμενο από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Από τη γραμματική και τελεολογική ερμηνεία της ανωτέρω διατάξεως καθίσταται σαφές ότι αναφέρεται σε

ναυάγια όπως αυτά ορίζονται στο αρ.1 παρ. 1 Ν. 2881/2001, αφού στον ίδιο Νόμο, υπάρχει ξεχωριστή πρόβλεψη για επικίνδυνα και επιβλαβή ναυάγια εκτός λιμένων, διαύλων, κλπ. (άρθρο 4 ν. 2881/2001) καθώς και ξεχωριστή, ιδιαίτερη μνεία σε πλοία χαρακτηριζόμενα ως επικίνδυνα και επιβλαβή σε λιμένες, διώρυγες και διαύλους (άρθρο 3 ν. 2881/01) και ξεχωριστή μνεία για πλοία επιβλαβή λόγω ακινησίας (άρθρο 5 ν. 2881/01). Επομένως, από τα ανωτέρω συνάγεται, ότι η ευθύνη του Ελληνικού Δημοσίου για τη συμμόρφωσή του με τις διατάξεις του Ν.2881/01 αναφορικά με τον Λιμένα Πειραιά, αφορά αποκλειστικά και μόνο σε ναυάγια και μάλιστα σε αυτά που έχουν εντοπιστεί και χαρτογραφηθεί μέχρι τις 24-6-2016. Ακολούθως, στο άρθρο 4 παρ. 3 Ν. 4404/2016 ορίζεται ότι: "§3. Με την επιφύλαξη της παραπάνω παραγράφου 2, η "Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε." αναλαμβάνει πλήρως την ευθύνη, τις υποχρεώσεις και το κόστος συμμόρφωσης με τις διατάξεις του Νόμου 2881/2001 (ΦΕΚ Ά 16/2001) αναφορικά με τον Λιμένα Πειραιά.". Από την ανωτέρω διάταξη καθίσταται σαφές ότι, με εξαίρεση τα ναυάγια που έχουν εντοπιστεί και χαρτογραφηθεί μέχρι τις 24-6-2016, για τα οποία έχει την ευθύνη το Ελληνικό Δημόσιο για την εφαρμογή του Ν.2881/01, η ΟΛΠ Α.Ε. μετά την 24-6-2016 (δηλ. μετά την πλήρη ιδιωτικοποίηση της) είναι αποκλειστικά υπεύθυνη για την εφαρμογή του προαναφερθέντος νόμου, όχι μόνο για τα ναυάγια που έχουν εντοπιστεί και χαρτογραφηθεί από τις 24.6.2016 και εντεύθεν, αλλά και για τη συνολική εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 2881/2001. Αναφορικά με την επικαλούμενη αρμοδιότητα της ΔΑΛ σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του Ν.2881/2001, στο άρθρο 131 παρ. 3 Ν. 4389/2016 ορίζεται ότι "Η ΔΑΛ αναλαμβάνει πλήρως την ευθύνη, τα καθήκοντα και το κόστος συμμόρφωσης με τις διατάξεις του Ν. 2881/2001 (Α' 16) αναφορικά με τον Λιμένα Πειραιά, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 της Σύμβασης Παραχώρησης και την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία". Όμως, όπως προαναφέρθηκε, το άρθρο 4.2 Ν.4404/2016 αναφέρεται αποκλειστικά σε ναυάγια που έχουν εντοπιστεί και χαρτογραφηθεί έως και τις 24.6.2016 και όχι σε όλα ανεξαιρέτως τα ναυάγια, ή σε πλοία που έχουν χαρακτηριστεί επιβλαβή ή επικίνδυνα! Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 131 παρ.4 Ν.4389/2016, "Στο πλαίσιο της παραγράφου 2 του άρθρου 128 του παρόντος νόμου και κατόπιν απόφασης του Συμβουλίου Διοίκησης Δ.Α.Λ.", η Δ.Α.Λ.-Π ασκεί όλες τις εξουσίες, αρμοδιότητες και ευχέρειες, που περιέρχονται ειδικά στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δυνάμει του νόμου που κυρώνει τη Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία "Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε." (ΟΛΠ Α.Ε.), εφόσον αυτή δεν απονέμεται με άλλη διάταξη νόμου ή απόφαση του Υπουργού αυτού σε άλλον φορέα ... ". Στην προκειμένη όμως περίπτωση, αναφορικά δηλ. με τις διατάξεις του Ν. 2881/2001, η ΣΠ και ο κυρωτικός αυτής νόμος 4406/2016 είναι σαφής και επαναλαμβάνεται και στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου 131 Ν. 4389/2016, αναφορικά με την αρμοδιότητα της ΟΛΠ ΑΕ., αρμοδιότητα, η οποία όχι μόνο δεν απονεμήθηκε στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με την Σύμβαση Παραχώρησης, αλλά, πολύ περισσότερο, ουδέποτε του είχε απονεμηθεί με κάποιο νόμο. Ακόμη όμως, και σε περίπτωση αμφιβολίας ως προς το φορέα της εξουσίας ή της αρμοδιότητας, το άρθρο 132 παρ. 1α Ν. 4389/2016 ορίζει ότι "Όταν η αμφιβολία αφορά στην ανάθεση της εξουσίας ή αρμοδιότητας στο φορέα εκμετάλλευσης με βάση τη Σύμβαση Παραχώρησης, πρέπει να θεωρηθεί ότι ο παραχωρησιούχος έχει από τη Σύμβαση τη σχετική εξουσία ή αρμοδιότητα". Ακολούθως στο άρθρο 132 παρ. 1β Ν. 4389/2016 ορίζεται ότι " ... η ΔΑΛ μεριμνά για την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας στη λιμενική ζώνη και για τη συμμόρφωση με υποχρεώσεις που δεν απορρέουν από τέτοια Σύμβαση Παραχώρησης". Επομένως, και από τα ανωτέρω συνάγεται πέραν πάσης αμφιβολίας ότι η ΔΑΛ, νοούμενη εν προκειμένω ως ο φορέας ο εκπροσωπών το Ελληνικό Δημόσιο, δεν έχει καμία αρμοδιότητα για την WRECK REMOVAL CONVENTION- του 2007 στο Nairobi) διάταξη του άρθρου 9 παρ. 2 του Ν. 2881/2001 προβλέπεται ότι: "Κατάσχεση, δήμευση, πλειστηριασμός, μεσεγγύηση, διαταγή μη μεταβολής της κατάστασης, υποθήκη, ενέχυρο, προνόμιο ή άλλο δικαίωμα δεν εμποδίζει τον κύριο ή άλλο κατά περίπτωση υπόχρεο να εκτελέσει τις υποχρεώσεις, που προβλέπονται στο νόμο αυτόν, ούτε τον Οργανισμό να ενεργήσει ό,τι προβλέπεται στο νόμο

αυτόν." Εν κατακλείδι, κατά την γνώμη μας, η, κατ' εξαίρεση, διατήρηση της δημόσιας εξουσίας της Ο.Λ.Π. Α.Ε. στα ζητήματα των ναυαγίων/επικινδύνων πλοίων ως, ex lege, σύμφωνα με τον Ν. 4404/2016 και το άρθρο 24 του Συντάγματος, φορέας προστασίας του θαλασσίου περιβάλλοντος στον Λιμένα Πειραιά, αποτελεί έκφανση του διαχρονικά, κατ' εξοχήν, στρατηγικού ρόλου του πρώτου Λιμένα της Ελλάδας για την Εθνική Οικονομία, ρόλο, τον οποίο, επιμένει, δικαιολογημένα, να αναγνωρίζει και να προστατεύει, τόσο, η νομοθεσία, όσο και η νομολογία της Χώρας μας. [...]».

Την 20^η Σεπτεμβρίου 2018 η Ρ.Α.Λ., με την υπ' αριθ. πρωτ. 412/20.09.2018 επιστολή της και σε συνέχεια της υπ' αριθ. πρωτ. 316/12.07.2018 ομοίας της, απέστειλε στη Δ.Α.Λ. υπενθυμιστική επιστολή παροχής απόψεων, αναφορικά με ζητήματα άσκησης δημόσιας εξουσίας εντός λιμενικής ζώνης από τις Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς και Θεσσαλονίκης Α.Ε.

Την 28^η Αυγούστου 2018 η Δ.Α.Λ., με το υπ' αριθ. πρωτ. 6000/415/28.08.2018 έγγραφο του Διοικητή της (αναρτηθέν στον διαδικτυακό κόμβο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» την 28.08.2018, με ΑΔΑ: ΨΛ1Π4653ΠΩ-ΟΙΜ), προέβη σε έκδοση Εγκυκλίου «[...] αναφορικά με τις αρμοδιότητες της Δημόσιας Αρχής Λιμένων σε θέματα ναυαγίων και επικινδύνων και επιβλαβών πλοίων, καθώς και αδειών ΚΥΕ.». Το δε περιεχόμενο του προαναφερθέντος εγγράφου παρατίθεται ως ακολούθως, οι επισημάνσεις δικές τους,; «[...] **ΜΕΡΟΣ Α': Οι αρμοδιότητες της Δημόσιας Αρχής Λιμένων α. Γενικά** [...] Λαμβάνοντας υπόψιν ότι, σύμφωνα με τα ά. 127 επ. ν. 4389/2016 (Α'94), η Δημόσια Αρχή Λιμένων έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, ενώ κατ' άρθρο 2 παρ. 2 πδ 13/2018 (Α' 26) υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, υπό την εποπτεία του οποίου και τελεί, [...], διευκρινίζονται αρμοδίως τα εξής: **β. Η νομική Φύση της ΟΛΠ ΑΕ πριν την ιδιωτικοποίηση** 1. Η έννοια νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, που, ως προς ορισμένες δραστηριότητες τους, ενεργούν ως διοικητικές αρχές, εισήχθη στην Ελλάδα νομολογιακά με τις υπ' αρ.191/31 και υπ' αριθμ.566/1934 αποφάσεις της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας για την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος και τον Αυτόνομο Σταφιδικό Οργανισμό αντίστοιχα. Σύμφωνα με τη σχετική νομολογία για το σύνολο των δημόσιων νομικών προσώπων, γίνεται δεκτό ότι διφυή νομικά πρόσωπα καλούνται τα δημόσια νομικά πρόσωπα τα οποία έχουν ιδρυθεί ως ΝΠΙΔ και η δραστηριότητά τους διέπεται καταρχήν από ιδιωτικό δίκαιο, αλλά ως προς ορισμένες λειτουργίες τους διέπονται από το διοικητικό δίκαιο, ενεργώντας εξαιρετικά ως ΝΠΔΔ. (βλ. α.α. Κατσιαούνη Ε., Τα διφυή νομικά πρόσωπα στη νομολογία του ΣΤΕ). Σύμφωνα με την πάγια νομολογία των διοικητικών δικαστηρίων, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 26, 83 95 παρ. 1 και 103 του Συντάγματος, προκύπτει ότι η διοικητική λειτουργία ασκείται κατ' αρχήν από δημόσια όργανα ενταγμένα στις δημόσιες υπηρεσίες, επιτρεπομένης κατ' εξαίρεση της ανάθεσης άσκησης συγκεκριμένης διοικητικής αρμοδιότητας σε όργανα δημόσιων νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, τα οποία χαρακτηρίζονται από τη νομολογία ως νομικά πρόσωπα "διφυούς χαρακτήρα" (βλ. ΣΤΕ (ΟΛΟΜ) 2080/1987). **Ωστόσο, από την επισκόπηση της σχετικής με το θέμα νομολογίας και βιβλιογραφίας, καθίσταται απολύτως σαφές ότι η άσκηση διοικητικής αρμοδιότητας από ιδιωτική κερδοσκοπική ανώνυμη εταιρεία δεν γίνεται ανεκτή από την ισχύουσα συνταγματική τάξη.** 2. Το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία "Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς" ιδρύθηκε με το ν. 4748/1930 (Α' 166) και αναμορφώθηκε με τον α.ν. 1559/1950 (Α' 252), που κυρώθηκε με το ν. 1630/1951 (Α' 8), μετετράπη με το άρθρο πρώτο (παρ.1) του ν. 2688/1999 (Α' 40) σε ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία "Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Ανώνυμη Εταιρία" και διακριτικό τίτλο "ΟΛΠ ΑΕ". Σύμφωνα με την ίδια διάταξη "Η ΟΛΠ ΑΕ είναι ανώνυμη εταιρία κοινής ωφέλειας με σκοπό την εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος, λειτουργεί κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, απολαμβάνει διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας, τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας και διέπεται από τον παρόντα νόμο και τον κ. ν. 2190/1920 και συμπληρωματικά από τις διατάξεις του ν. 2414/1996 (ΦΕΚ 135 Α'), καθώς και του α. ν. 1559/1950, όπως κάθε φορά ισχύουν". Με την από 13.2.2002 σύμβαση μεταξύ του Ελληνικού

Δημοσίου και της ΟΛΠ ΑΕ, παραχωρήθηκε στην τελευταία το αποκλειστικό δικαίωμα χρήσεως και εκμεταλλεύσεως των γηπέδων, κτιρίων και εγκαταστάσεων της χερσαίας λιμενικής ζώνης του Λιμένος Πειραιώς και προσδιορίστηκαν οι ειδικότεροι όροι της παραχωρήσεως αυτής και οι αντίστοιχες υποχρεώσεις των μερών. Σύμφωνα με την ανωτέρω σύμβαση (άρθρο 3), το δικαίωμα χρήσεως και εκμεταλλεύσεως περιλάμβανε την δυνατότητα αξιοποίησης των παραχωρουμένων για την παροχή με αντάλλαγμα λιμενικών υπηρεσιών και εξυπηρέτησεων σε χρήστες του λιμένα, την προσωρινή παραχώρηση επ' ανταλλάγματι της χρήσεως χώρων και την πραγματοποίηση επενδύσεων κεφαλαίου, της Ο.Λ.Π. ή τρίτων, σε κτίρια και εγκαταστάσεις πάσης φύσεως με σκοπό την υποστήριξη νέων δραστηριοτήτων ή την επέκταση υφισταμένων υπό την προϋπόθεση ότι "εξυπηρετούν άμεσα την παροχή λιμενικών υπηρεσιών και εξυπηρέτησεων". Η ως άνω σύμβαση κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3654/2008 (Α' 57 /3.4.2008). Με βάση τα παραπάνω, στον Λιμένα Πειραιώς, φορέας διοικήσεως και εκμεταλλεύσεως ήταν η ανώνυμη εταιρία υπό την επωνυμία "Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Ανώνυμη Εταιρία" και τον διακριτικό τίτλο "ΟΛΠ ΑΕ". Η εταιρία αυτή δεν διαχειριζόταν την ιδιωτική της περιουσία, αλλ' ενεργούσε ως δημόσιο όργανο, που απέβλεπε στην εξυπηρέτηση σκοπού δημοσίου συμφέροντος, συνισταμένου στην εύρυθμη διεξαγωγή των θαλασσιών συγκοινωνιών και μεταφορών και στην εν γένει εξυπηρέτηση του εμπορίου. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Η ΟΛΠ ΑΕ είναι πλέον αποκλειστικά και μόνο κερδοσκοπική ανώνυμη εταιρεία και δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση δημόσιο όργανο ή δημόσια αρχή. γ. Η νομική Φύση της ΟΛΠ ΑΕ μετά την ιδιωτικοποίηση** Με το ν. 4404/2016 (Α' 126) κυρώθηκε η σύμβαση παραχώρησης ανάμεσα στο Ελληνικό Δημόσιο και στον ιδιωτικοποιημένο πλέον ΟΛΠ. Αναφορικά με το νομικό status του ιδιωτικοποιημένου πλέον ΟΛΠ, επισημαίνονται τα εξής: (α) Με τις παραγράφους 15 και 16 της αιτιολογικής έκθεσης του ν. 4404/2016 (Α' 126) έχουν καταστεί σαφή τα εξής: 1ον ότι με τη θέση σε ισχύ της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης περιέρχονται αυτοδίκαια στο Περιφερειακό Γραφείο ΔΑΛ Πειραιά όλες οι αναφερόμενες στο άρθρο 131 παρ. 4 του Νόμου 4389/2016 αρμοδιότητες. 2ον ότι η μεταβίβαση του ελέγχου της ΟΛΠ σε ιδιώτη επενδυτή είναι νοητή μόνον σε χρόνο κατά τον οποίο η ΟΛΠ έχει απολέσει το χαρακτήρα της ως νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου «διφυούς» χαρακτήρα και έχει μεταταγεί σε καθεστώς νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με αμιγή χαρακτήρα επιχειρηματικής εκμετάλλευσης. Η μετάταξη αυτή προϋποθέτει την κατάργηση και αφαίρεση από την ΟΛΠ αρμοδιοτήτων και εξουσιών, τις οποίες εξακολουθεί να ασκεί μέχρι σήμερα και οι οποίες ενέχουν στοιχεία ενάσκησης δημόσιας εξουσίας ή προσιδιάζουν περισσότερο στο δημόσιο πυλώνα της λειτουργίας της πολιτείας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα τέτοιων εξουσιών αποτελούν ορισμένες ρυθμίσεις, ιδίως του Α.Ν. 1559/1950, με τα οποία είχε εξουσιοδοτηθεί ο ΟΛΠ (τότε, υπό τη μορφή του ΝΠΔΔ) να εκδίδει κανονισμούς προς ρύθμιση διαφόρων ζητημάτων αρμοδιότητάς του. Δεδομένου ότι η θέση σε ισχύ του συνόλου των διατάξεων του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου αποτελεί αναβλητική αίρεση για τη θέση σε ισχύ της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης, από δε το συνδυασμό των όρων της τελευταίας και της ΣΑΜ προκύπτει ότι η θέση τους σε ισχύ τελεί υπό αμοιβαία εξάρτηση, προκύπτει ότι ο υφιστάμενος μηχανισμός διασφαλίζει τη μεταβίβαση σε ιδιώτη επενδυτή πλειοψηφικού ποσοστού συμμετοχής στον ΟΛΠ σε χρόνο, κατά τον οποίο η ΟΛΠ έχει τραπεί σε "συνηθισμένη" ανώνυμη εταιρεία, με αμιγώς επιχειρηματικό χαρακτήρα. (β) Σύμφωνα με την προλογική σκέψη (Ζ) της Σύμβασης Παραχώρησης Ελληνικού Δημοσίου - ΟΛΠ ΑΕ, που κυρώθηκε με το ν. 4404/2016 (Α' 126) (εφεξής ΣΠ): "(Ζ) Κατά τη διαπραγμάτευση της παρούσας Σύμβασης, τα Μέρη αναγνώρισαν ότι οι διατάξεις της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης πρέπει να επικαιροποιηθούν, να διευκρινιστούν και να συμπληρωθούν, με σκοπό: (α) την ανακατανομή ρόλων, αρμοδιοτήτων και ευθυνών σε σχέση με τη λειτουργία του Λιμένα Πειραιά μεταξύ του ΟΛΠ και του Ελληνικού Δημοσίου και την κατάργηση ορισμένων προνομίων του ΟΛΠ σε σχέση με τη θέσπιση κανόνων, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης με την ανάληψη ελέγχου του ΟΛΠ από ιδιωτικό φορέα εκμετάλλευσης" (γ) Σύμφωνα με τον όρο 1.7 (β) της ΣΠ: "(β) με την επιφύλαξη του Άρθρου 1.7(γ), οποιεσδήποτε διατάξεις νόμων ή κανονισμών,

που εφαρμόζονται ειδικά για τον ΟΛΠ και παρέχουν στον ΟΛΠ το δικαίωμα θέσπισης, έκδοσης, εφαρμογής ή τροποποίησης κανόνων ή κανονισμών, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των διατάξεων του Αναγκαστικού Νόμου 1559/1950, όπως εκάστοτε ισχύουν θα θεωρούνται ως ανακληθείσες, καταργηθείσες ή ακυρωθείσες, είτε η εν λόγω ακύρωση επιβεβαιώνεται ρητά από τον Κυρωτικό Νόμο που προβλέπεται στο Άρθρο 1.1(α) είτε όχι και” (δ) Σύμφωνα με τον όρο 2.1 της ΣΠ: “Επιπλέον, η ψήφιση του Κυρωτικού Νόμου αναμένεται ότι θα επιφέρει την πλήρη μεταβίβαση ορισμένων προϋπαρχουσών αρμοδιοτήτων κανονιστικού και ρυθμιστικού χαρακτήρα από τον ΟΛΠ σε Κυβερνητικό Φορέα του ΕΔ (όπως ορίζεται στο Άρθρο 2.4 παρακάτω), προς εκπλήρωση των στόχων που προσδιορίζονται στο Προοίμιο της παρούσας Σύμβασης.” (ε) Σύμφωνα με τον όρο 4.4 (γ) της ίδιας ανωτέρω ΣΠ: “(γ) το Δικαίωμα δεν παρέχει στον ΟΛΠ οποιοσδήποτε Ρυθμιστικές Εξουσίες, δεν καθιστά τον ΟΛΠ Λιμενική Αρχή, ούτε παρέχει οποιοσδήποτε εξουσίες, αρμοδιότητες, δικαιώματα, καθήκοντα, λειτουργίες ή προνόμια, παρόμοια ή ισοδύναμα με οποιαδήποτε από τα προαναφερθέντα, με την επιφύλαξη των εσωτερικών κανόνων και κανονισμών, που ο ΟΛΠ μπορεί να υιοθετεί κατά καιρούς και που τυχόν θεωρεί αναγκαίους αναφορικά με τη χρήση, συντήρηση και λειτουργία του Λιμένα Πειραιά, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω κανόνες και κανονισμοί θα συνάδουν πάντοτε με τις διατάξεις των εφαρμοστέων νόμων και της παρούσας Σύμβασης και θα υπόκεινται σε αυτούς” (στ) Σύμφωνα με τον όρο 29. 5 της ΣΠ: “29.5 Η παρούσα Σύμβαση δεν θα περιostέλλει ούτε θα περιορίζει με οποιονδήποτε τρόπο τις εξουσίες, τα προνόμια, τις δυνατότητες, τη διακριτική ευχέρεια ή τα δικαιώματα του Ελληνικού Δημοσίου να αποφασίζει για οποιοδήποτε ζήτημα αφορά στην προστασία της εθνικής ασφάλειας, της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας, της δημόσιας υγείας, της δημόσιας τάξης, του περιβάλλοντος, της πολιτιστικής και υποθαλάσσιας κληρονομιάς ή/και για κάθε άλλο ζήτημα από αυτά που κατοχυρώνονται στο Σύνταγμα της Ελληνικής Δημοκρατίας.”. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων συνάγεται ότι η ΟΛΠ ΑΕ αποτελεί ΝΠΙΔ και συγκεκριμένα ιδιωτική κερδοσκοπική ανώνυμη εταιρεία. Για το λόγο αυτό, δεν είναι πλέον συνταγματικά ανεκτή η άσκηση από την ΟΛΠ ΑΕ οποιασδήποτε διοικητικής αρμοδιότητας. δ. Οι αρμοδιότητες της Δημόσιας Αρχής Λιμένων σύμφωνα με το ν. 4389/2016 (Α' 94) για την προστασία του περιβάλλοντος των λιμένων και την άσκηση δημόσιας εξουσίας** 1. Σύμφωνα με το α. 128 παρ.1 ν.4389/2016 (Α'94): "1. Σκοπός της Δ.Α.Λ. είναι να συμβάλει, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που της απονέμονται, στην επίτευξη των προγραμματικών στόχων του ελληνικού λιμενικού συστήματος, στους οποίους και περιλαμβάνονται: ... (γ) Η προστασία του περιβάλλοντος εντός των Λιμένων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία." 2. Σύμφωνα με το α. 128 παρ. 2 ν. 4389/2016 (Α' 94): "2. Η Δ.Α.Λ. ασκεί κάθε αρμοδιότητα, εξουσία ή ευχέρεια φορέα διοίκησης λιμένα που περιέρχεται ειδικά στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με διάταξη νόμου που κυρώνει Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του φορέα αυτού, εφόσον αυτή δεν απονέμεται με άλλη διάταξη νόμου ή απόφαση του Υπουργού αυτού σε άλλον φορέα." Αναφορικά με το αληθές νόημα της ανωτέρω διάταξης, επισημαίνονται τα εξής: *Σύμφωνα με την έβδομη προλογική σκέψη του Κεφαλαίου Ζ' της αιτιολογικής έκθεσης του ν. 4389/2016 (Α' 94): “Συγκεκριμένα για την ίδρυση της Δημόσιας Αρχής Λιμένα Πειραιά, η κυβέρνηση μερίμνησε ώστε στο Σχέδιο Σύμβασης Παραχώρησης, το οποίο έχει ήδη αποδεχτεί η COSCO, να έχει περιληφθεί σαφής και ρητή πρόβλεψη, σύμφωνα με την οποία το Ελληνικό Δημόσιο έχει το δικαίωμα να θέτει σε ισχύ, καταργεί ή τροποποιεί νόμους που διέπουν ή επηρεάζουν πτυχές της λειτουργίας του Λιμένα Πειραιά, συμπεριλαμβανομένης, ενδεικτικώς, της σύστασης και του ορισμού οποιουδήποτε νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, εποπτικού φορέα ή οργανωτικής δομής με σκοπό την ανάληψη του συνόλου ή μέρους των καθηκόντων λιμενικής αρχής ή/και λιμενάρχη ή/και την ευθύνη του συνόλου ή μέρους των δημόσιων διοικητικών λειτουργιών και καθηκόντων σε σχέση με τη λειτουργία του Λιμένα Πειραιά ... Τέλος, η Δ.Α.Λ. αποτελεί δημόσιο φορέα με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια στον οποίο ανατίθεται η άσκηση των διοικητικής φύσης εξουσιών/αρμοδιοτήτων, οι οποίες αφαιρούνται από τους Οργανισμούς Λιμένα δυνάμει των

διατάξεων των Συμβάσεων Παραχώρησης, λόγω της ιδιωτικοποίησης, σε συνεργασία με τη Ρ.Α.Λ και τη Γενική Γραμματεία Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων. Διευκρινίζεται ότι η Δ.Α.Λ. σε καμία περίπτωση δεν παρεμβαίνει στην άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας ή τη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων” *Περαιτέρω, στην εικοστή πρώτη προλογική παράγραφο του ίδιου ανωτέρω Κεφαλαίου καθίστανται σαφή τα εξής: “Με τις διατάξεις των άρθρων 127 επ. ιδρύεται η Δ.Α.Λ. ως δημόσιος φορέας με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια στον οποίο ανατίθεται η άσκηση των διοικητικής φύσης εξουσιών/αρμοδιοτήτων, οι οποίες αφαιρούνται από τους Οργανισμούς Λιμένα δυνάμει των διατάξεων των Συμβάσεων Παραχώρησης, λόγω της ιδιωτικοποίησης, σε συνεργασία με τη Ρ.Α.Λ και τη Γενική Γραμματεία Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων.” *στις 20/5/2016 ο αρμόδιος Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθιστά ενώπιον της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής σαφή τα κάτωθι, αναφορικά με τα άρθρα 127 επ. ν. 4389/2016, με τα οποία ιδρύθηκε η Δημόσια Αρχή Λιμένων: “Η ΔΑΛ, η Δημόσια Αρχή Λιμένα, τι έρχεται να κάνει; Όπως ξέρετε, οι Οργανισμοί Λιμένα του Πειραιά, της Θεσσαλονίκης, αλλά και όλοι οι άλλοι Οργανισμοί, είναι ανώνυμες εταιρίες- δηλαδή εμπορικές επιχειρήσεις - οι δύο μάλιστα αυτές- Πειραιά και Θεσσαλονίκης- είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο. Την ίδια στιγμή που ήταν εμπορικές επιχειρήσεις, με πλειοψηφία μέσω ΤΑΙΠΕΔ- τα τελευταία χρόνια -του Δημοσίου στις μετοχές τους, την ίδια στιγμή είχαν με έναν τρόπο ερμαφρόδιτο, που δεν συναντιέται επίσης σε κανένα άλλο λιμάνι της Ευρώπης, δισυπόστατο χαρακτήρα. Ήταν και εμπορικές επιχειρήσεις και Αρχές δημοσίου συμφέροντος και τήρησης, ελέγχου, εφαρμογής δημοσίων κανόνων και εποπτείας σε μια σειρά αρμοδιότητες των λιμένων, στο πεδίο των διατάξεων δημόσιας τάξης- με ό,τι σημαίνει αυτό - πολλές αρμοδιότητες δημοσίου συμφέροντος και κανονιστικού χαρακτήρα δημοσίου. Δεν τις άσκησαν τις περισσότερες φορές, γιατί ήταν αυτό το “διφυές”. Όταν κινήθηκε η διαδικασία της ιδιωτικοποίησης, ήταν αυτονόητο ότι αυτές οι αρμοδιότητες δεν μπορούσαν να είναι στον ιδιωτικοποιημένο Οργανισμό Λιμένα Πειραιά και θα δούμε στη συνέχεια- όταν ολοκληρωθεί η διαδικασία- της Θεσσαλονίκης ...”. *στις 22/5/2016, κατά τη συζήτηση στην Ολομέλεια της Βουλής των διατάξεων του ν. 4389/2016, ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθιστά σαφή τα εξής: “Στη δε Δημόσια Αρχή Λιμένων, που ακριβώς ιδρύεται για πρώτη φορά και αποτελεί μία κατά αναλογία εφαρμογή του ευρωπαϊκού προτύπου και μοντέλου που υπάρχει σε όλα τα λιμάνια της Ευρώπης, αναθέτουμε όλες τις δημοσίου συμφέροντος αρμοδιότητες που είχε μέχρι τώρα ο Οργανισμός Λιμένα Πειραιά και ιδιωτικοποιούμενος δεν μπορεί πλέον να τις κρατήσει, κάτι που γίνεται αποδεκτό και από την ίδια τη σύμβαση παραχώρησης, με βάση την οποία έγινε ο διαγωνισμός ... Καταθέτω στα Πρακτικά δύο ακόμα πίνακες που έχουν σημασία: Ποιες αρμοδιότητες κρατάει το Υπουργείο και η Γενικά Γραμματεία Λιμένων, για να αποδειχθεί ότι δεν χάνει ούτε μία αρμοδιότητα το Υπουργείο και η Γενική Γραμματεία Λιμένων. Δεν πρέπει να ανησυχεί κανείς προς αυτήν την κατεύθυνση. Από την άλλη, καταθέτω ποιες αρμοδιότητες αναλαμβάνει η Δημόσια Αρχή Λιμένων ...”. Οι πίνακες επισυνάπτονται και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος. ε. Οι αρμοδιότητες της ΔΑΛ-Π. Σύμφωνα με το ά. 131 παρ. 4 ν. 4389/2016 (Α'94): “4. Στο πλαίσιο της παραγράφου 2 του άρθρου 128 του παρόντος νόμου και κατόπιν απόφασης του Συμβουλίου Διοίκησης Δ.Α.Λ.”, η Δ.Α.Λ.-Π ασκεί όλες τις εξουσίες, αρμοδιότητες και ευχέρειες, που περιέρχονται ειδικά στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δυνάμει του νόμου που κυρώνει τη Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” (ΟΛΠ Α.Ε.), εφόσον αυτή δεν απονέμεται με άλλη διάταξη νόμου ή απόφαση του Υπουργού αυτού σε άλλον φορέα.” Η προαναφερόμενη ρύθμιση εναρμονίζεται πλήρως με τους όρους 2.3 (α), (β) της ΣΠ, όπου σαφώς ορίζονται τα εξής: “2.3 Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων του ΟΛΠ στο πλαίσιο της παρούσας Σύμβασης, κάθε Κυβερνητικός Φορέας του ΕΔ μπορεί οποιαδήποτε στιγμή και διατηρεί καθ' όλη τη διάρκεια της παρούσας Σύμβασης την εξουσία και τη διακριτική ευχέρεια: (α) να θέτει σε ισχύ, καταργεί ή τροποποιεί νόμους που διέπουν ή επηρεάζουν πτυχές της λειτουργίας

του Λιμένα Πειραιά, συμπεριλαμβανομένης, ενδεικτικώς, της σύστασης και του ορισμού ανά πάσα στιγμή οποιουδήποτε νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, εποπτικού φορέα ή οργανωτικής δομής με σκοπό την ανάληψη του συνόλου ή μέρους των καθηκόντων λιμενικής αρχής ή/και λιμενάρχη ή/και την ευθύνη του συνόλου ή μέρους των δημόσιων διοικητικών λειτουργιών και καθηκόντων σε σχέση με τη λειτουργία του Λιμένα Πειραιά (η Αρχή του Λιμένα Πειραιώς)· (β) να συστήνει οποιαδήποτε αρχή σε σχέση με τον τομέα των λιμένων, η οποία μπορεί (αλλά δεν απαιτείται) να περιλαμβάνει την Αρχή του Λιμένα Πειραιά, τη ΡΑΛ ή/και οποιονδήποτε διάδοχο αυτών (καθεμία και συλλογικά, η Λιμενική Αρχή)", **Πράγματι, με το ν. 4389/2016 (Α' 94) ιδρύθηκε Αρχή Λιμένα Πειραιά, στην οποία περιήλθε το σύνολο των δημόσιων διοικητικών λειτουργιών και καθηκόντων σε σχέση με τη λειτουργία του Λιμένα Πειραιά (και σε καμία περίπτωση πανελλαδικά), κατά τα αναλυτικά ανωτέρω αναφερόμενα.** Εξάλλου, σύμφωνα με τον όρο 2.3 (γ) της ίδιας ανωτέρω ΣΠ το Ελληνικό Δημόσιο διατήρησε το δικαίωμα να αναθέσει σε οποιαδήποτε "Λιμενική Αρχή", νοουμένης ως τέτοιας, σύμφωνα με τα αμέσως ανωτέρω αναφερόμενα και της "Αρχής του Λιμένα" τις εξουσίες, αρμοδιότητες και λειτουργίες, "που παρατίθενται στο άρθρο 2 ή/και το άρθρο 6 του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου που επισυνάπτεται ως ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.1(α)". **Είναι πρόδηλο ότι στην προκειμένη περίπτωση η ανάθεση των εν λόγω αρμοδιοτήτων έγινε με τυπικό νόμο και συγκεκριμένα με το α. 131 παρ. 4 ν. 4389/2016 (Α' 94).** Στην 12η και 15η προλογική παράγραφο της αιτιολογικής έκθεσης του ν. 4404/2016 (Α' 126) καθίστανται σαφή τα εξής κατά λέξει: "12. Η ολοκλήρωση της ιδιωτικοποίησης θα έχει ως συνέπεια την περιέλευση της ΟΛΠ υπό το μετοχικό έλεγχο ιδιώτη επενδυτή και, αντίστοιχα, τη μείωση του ποσοστού συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου ... Στην ως άνω επιστολή, σημειώθηκε ότι, η περιέλευση του ελέγχου της ΟΛΠ ΑΕ σε ιδιώτες επενδυτές καθιστά επιβεβλημένες ορισμένες προσαρμογές του κανονιστικού πλαισίου λειτουργίας της, μεταξύ άλλων: (α) Καθίσταται μη συμβατή με τον ιδιωτικό πλέον χαρακτήρα της ΟΛΠ ΑΕ η διατήρηση ορισμένων αρμοδιοτήτων που εμπεριέχουν ενάσκηση δημόσιας εξουσίας, ιδίως κανονιστικής υφής ... 15. Από την παραπάνω αλληλουχία προκύπτουν τα εξής προκαταρκτικά συμπεράσματα: ... (ε) **Πέμπτον, ότι με τη θέση σε ισχύ της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης περιέρχονται αυτοδίκαια στο Περιφερειακό Γραφείο ΔΑΛ Πειραιά όλες οι αναφερόμενες στο άρθρο 131 παρ. 4 του Νόμου 4389/2016 αρμοδιότητες.**". Στις 30/6/2016 κατά τη συζήτηση στην Ολομέλεια της Βουλής των διατάξεων του ν. 4404/2016, ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθιστά σαφή τα εξής: "Περιφρουρήθηκε ο δημοσίου συμφέροντος χαρακτήρας υπηρεσιών με την ίδρυση της ΔΑΛΠ, που μεταφέρθηκαν όλες αυτές οι δραστηριότητες που ασκούσε ο ΟΛΠ ως οργανισμός δημοσίου συμφέροντος - κατά το μέρος που ασκούσε τέτοιου είδους αρμοδιότητες, γιατί κατά το υπόλοιπο μέρος ήταν εμπορική επιχείρηση, ανώνυμη εταιρεία και μάλιστα εισηγμένη στο χρηματιστήριο - και όχι μόνο έφυγαν μέσω της σύμβασης παραχώρησης από την αρμοδιότητα του παραχωρησιούχου, αλλά οργανωμένα εντάχθηκαν στις αρμοδιότητες ενός φορέα που θα μπορεί πραγματικά να τις ασκήσει και όχι να διαχυθούν εδώ και εκεί. Θα ήθελα επίσης, επειδή πολλές φορές έχουμε αναφερθεί στα νέα δεδομένα, για τη ΔΑΛ, τη Δημόσια Αρχή Λιμένα ... Θα καταθέσω στα Πρακτικά τον πίνακα των αρμοδιοτήτων. Το έχω κάνει στην προηγούμενη διαδικασία, αλλά το κάνω και τώρα με ακόμα πληρέστερο πίνακα.". **Η πρώτη αρμοδιότητα του εν λόγω πίνακα, ο οποίος και επισυνάπτεται ως αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος, αφορά στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του ν. 2881/2001 από τη ΔΑΛ-Π, αναφορικά με το Λιμένα Πειραιά (και όχι πανελλαδικά). στ. Οι "εξουσίες, αρμοδιότητες και ευχέρειες, που περιέρχονται ειδικά στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δυνάμει του νόμου που κυρώνει τη Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία "Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε." (ΟΛΠ Α.Ε.)" σε σχέση με την προστασία του περιβάλλοντος των λιμένων** 1. Σύμφωνα με τον όρο 1.7 (α) της Σύμβασης Παραχώρησης Ελληνικού Δημοσίου - ΟΛΠ ΑΕ, που κυρώθηκε με το ν. 4404/2016 (Α'126) (εφεξής ΣΠ): "(β) με την επιφύλαξη του Άρθρου 1.7(γ), οποιεσδήποτε διατάξεις νόμων ή κανονισμών, που εφαρμόζονται ειδικά για τον ΟΛΠ και παρέχουν στον ΟΛΠ το δικαίωμα

θέσπισης, έκδοσης, εφαρμογής ή τροποποίησης κανόνων ή κανονισμών, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των διατάξεων του Αναγκαστικού Νόμου 1559/1950, όπως εκάστοτε ισχύει, θα θεωρούνται ως ανακληθείσες, καταργηθείσες ή ακυρωθείσες, είτε η εν λόγω ακύρωση επιβεβαιώνεται ρητά από τον Κυρωτικό Νόμο που προβλέπεται στο Άρθρο 1.1(α) είτε όχι· και" 2. Σύμφωνα με τον όρο 1.1 (α) της ίδιας ανωτέρω ΣΠ: "1.1 Η παρούσα Σύμβαση θα τεθεί σε ισχύ την ημερομηνία πλήρωσης όλων των ακόλουθων αναβλητικών αιρέσεων (οι Αναβλητικές Αιρέσεις): (α) της ψήφισης από τη Βουλή ενός ή περισσοτέρων νόμων (συνολικά, ο Κυρωτικός Νόμος), με τον οποίο θα κυρώνονται οι διατάξεις της παρούσας Σύμβασης και θα τίθενται σε ισχύ όλες (ή ουσιαστικά όλες) οι διατάξεις του σχεδίου κυρωτικού νόμου, ουσιαστώδης στη μορφή που επισυνάπτεται στην παρούσα ως ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.1(α) (το Σχέδιο Κυρωτικού Νόμου)." 3. Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Παραρτήματος 1.1 (α) της ίδιας ανωτέρω ΣΠ, το οποίο φέρει τον τίτλο "Διοικητικές και Κανονιστικές Λειτουργίες": "§1. Από την έκδοση του παρόντος νόμου και με την επιφύλαξη διαφορετικής ειδικής ρύθμισής του, ανακαλούνται, καταργούνται ή στερούνται ισχύος: (α) διατάξεις νόμων με ειδική εφαρμογή στην «Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.» και/ή στον Οργανισμό Λιμένος Πειραιώς, υπό τη μορφή της προκατόχου νομικής οντότητας δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ), στο Βαθμό που απονέμουν αρμοδιότητα στο Διοικητικό Συμβούλιο του της «Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς» να υιοθετεί, να εισάγει, να θεσπίζει, να εκδίδει, να καθιερώνει ή να τροποποιεί κανονιστικές διατάξεις και κανονισμούς λειτουργίας, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των διατάξεων του Άρθρου 4 και του Άρθρου 21, παράγραφος 2 του Αναγκαστικού Νόμου 1559/1950, όπως ισχύει, (β) διατάξεις νόμων, στο μέτρο που είναι ασυμβίβαστες με τις διατάξεις της Σύμβασης Παραχώρησης (συμπεριλαμβανομένης, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, της κατανομής λειτουργιών και ευθυνών που προβλέπεται στο άρθρο 11 αυτής) και/ή στον παρόντα νόμο, (γ) διατάξεις νόμων (είτε αυτές εισάγουν προϋποθέσεις είτε καθιερώνουν εξαιρέσεις από εφαρμοστέες προϋποθέσεις}, στο μέτρο που εφαρμόζονται στην "Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε." ή/και στο Λιμένα Πειραιά, αλλά όχι σε μία ή περισσότερες συγκρίσιμες επιχειρήσεις ή/και συγκρίσιμους λιμένες, εκτός κι αν οι διατάξεις αυτές, όπως εφαρμόζονται στο Λιμένα Πειραιά, δεν είναι αντίθετες με συγκεκριμένη διάταξη της Σύμβασης Παραχώρησης, (δ) διατάξεις νόμων, στο μέτρο που είναι ασύμβατες με τον έλεγχο της "Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε." από ιδιωτικό οικονομικό φορέα, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, των διατάξεων της ισχύουσας νομοθεσίας σχετικά με τον "δημόσιο τομέα", τις "επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας" ή/και εκείνα τα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται έμμεσα ή άμεσα από το Ελληνικό Δημόσιο (εφόσον δεν εφαρμόζονται και σε άλλα νομικά πρόσωπα), (ε) διατάξεις νόμων που απονέμουν στην "Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε." οποιαδήποτε από τις αρμοδιότητες που απαριθμούνται στο Άρθρο 6 του παρόντος νόμου, ή/και (στ) εκτελεστικοί κανόνες ή κανονισμοί λειτουργίας που έχουν εκδοθεί από τα αρμόδια όργανα της "Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε." και/ή τον Οργανισμό Λιμένος Πειραιώς, στο μέτρο που έλκουν την ισχύ τους από οποιαδήποτε από τις προαναφερθείσες διατάξεις." 4. Αναφορικά με την ισχύ του προαναφερόμενου Παραρτήματος 1.1 (α) επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τον όρο 29 της προαναφερόμενης ΣΠ: "29.10 Τα ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ της παρούσας Σύμβασης αποτελούν τμήμα της και θα ισχύουν πλήρως, όπως εάν είχαν οριστεί ρητά στο κύριο σώμα της παρούσας Σύμβασης. 29.11 Οι αναφορές στη λέξη "Άρθρο" στην παρούσα Σύμβαση αφορούν το αντίστοιχο άρθρο και, ανάλογα με την περίπτωση, την αντίστοιχη παράγραφο ή υποπαράγραφο της παρούσας Σύμβασης. 29.12 Η παρούσα Σύμβαση και τα ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ αποτελούν την πλήρη σύμβαση." 5. Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Παραρτήματος 1.1 (α) της ίδιας ανωτέρω ΣΠ, οι αρμοδιότητες, που δεν επιτρέπεται πλέον να ασκούνται από την ΟΛΠ ΑΕ, αφορούν σε "κάθε διοικητικό θέμα σχετικό με την ασφαλή και περιβαλλοντικά υπεύθυνη λειτουργία του Λιμένα Πειραιά, καθώς και τον χειρισμό της κίνησης των πλοίων εντός αυτού" και περιλαμβάνουν ενδεικτικά και τα εξής: "(ε) τους κανόνες και τις διαδικασίες αναφορικά με ναυάγια πλοίων ή άλλα αντικείμενα στα ύδατα του Λιμένα Πειραιά, τα οποία παρεμποδίζουν ή θέτουν σε κίνδυνο την πλεύση," Οι ανωτέρω διοικητικές και κανονιστικές αρμοδιότητες ασκούνταν ΑΡΧΙΚΑ από το

ΝΠΔΔ ΟΛΠ, στη συνέχεια από το διφυές νομικό πρόσωπο ΟΛΠ ΑΕ και ΜΕΤΑ την ρητή κατάργησή τους με τον όρο 1.7 (α) της ΣΠ, σε συνδυασμό με το Παράρτημα 1.1 (α) αυτής, περιήλθαν στον εποπτεύοντα την ΟΛΠ ΑΕ Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (βλ. α. 15 ν. 1559/1950, α. 3 νδ 856/1971, α. 6 παρ. 2 Παραρτήματος 1.1. (α) της ΣΠ, α. 5 ν. 4404/2016) και επομένως δυνάμει του άρθρου 131 παρ. 4 ν. 4389/2016 (Α' 94) στην ΔΑΛ-Π. Ωστόσο, το άρθρο 5 ν. 4404/2016 (Α' 1 '26) διασφαλίζει ότι ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, υπό την εποπτεία του οποίου τελεί η ΔΑΛ, σε καμία περίπτωση δεν κωλύεται να τις ασκήσει δια των υπαγόμενων σε ή εποπτευόμενων από αυτόν οργανικών μονάδων. ζ. Το τεκμήριο αρμοδιότητας υπέρ της Δημόσιας Αρχής Λιμένων Σύμφωνα με το ά. 132 παρ. 1 περ. β' υποπερ. ββ ν. 4389/2016 (Α' 94): "ββ) Πλην διαφορετικής ρύθμισης του παρόντος ή άλλου νομοθετήματος και υπό την επιφύλαξη αρμοδιότητας άλλων φορέων της Ελληνικής Δημοκρατίας, η Δ.Α.Λ. μεριμνά για την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας στη λιμενική ζώνη και για τη συμμόρφωση με υποχρεώσεις που δεν απορρέουν από τέτοια Σύμβαση Παραχώρησης." **η. Η ρητή κατάργηση Κανονισμών της ΟΛΠ ΑΕ** Σύμφωνα με τον όρο 1.7 (γ) της ανωτέρω ΣΠ: "(γ) έως ότου εκδοθούν αναθεωρημένοι κανονισμοί (συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, κανονισμών τιμολογιακής πολιτικής) σε σχέση με τον Λιμένα Πειραιά σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση, μόνο οι ειδικοί κανονισμοί λιμένων, οι κανονισμοί λειτουργίας και οι κανονισμοί τιμολογιακής πολιτικής που ισχύουν επί του παρόντος και παρατίθενται στο Μέρος ΙΙ (Διατηρούμενοι Κανονισμοί) του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ 1.7 (οι Υφιστάμενοι Κανονισμοί ΟΛΠ) θα συνεχίσουν να ισχύουν και θα παραμείνουν σε πλήρη και απόλυτη ισχύ." Σύμφωνα με το Μέρος ΙΙ του Παραρτήματος 1.7 της ΣΠ: "Μόνον όσοι εκ των Κανονισμών Λιμένος που Βρίσκονται σε ισχύ (ή, κατά περίπτωση, τα μέρη αυτών}, και ορίζουν τα επίπεδα, τον τρόπο υπολογισμού και/ή όρους πληρωμής τιμολογίων που επιβάλλονται από την ΟΛΠ Α.Ε., στο μέτρο που δεν είναι αντίθετοι με τις διατάξεις της Σύμβασης Παραχώρησης και/ή τις διατάξεις του Κυρωτικού Νόμου." Επομένως, μεταξύ άλλων, από τη θέση σε ισχύ της ΣΠ καταργήθηκαν: α) Η με αριθμό 45057 /11/72 Υπουργική Απόφαση "Περί εγκρίσεως Κανονισμού Οικονομικής Διαχείρισης του Ο.Λ.Π και ελέγχου αυτής" (Β' 57/1973), όπως ίσχυε κατά το χρόνο της κατάργησής της, ιδίως αναφορικά με διατάξεις, που αναγνώριζαν υπέρ της ΟΛΠ ΑΕ τα προνόμια του Ελληνικού Δημοσίου β) Η με αριθμό 47325/1983 Υπουργική Απόφαση "Εγκριση κανονισμού ανέλκυσης ναυαγίων ΟΛΠ" (Β' 278). **ΜΕΡΟΣ Β': Ζητήματα σχετικά με τον. 2881/2001 (Α' 16) α. Η νομική Φύση των αρμοδιοτήτων του ν. 2881/2001 (Α'16)** 1. Στο άρθρο 2 του ν. 2881/2001 ορίζονται τα εξής : "1. Ο κύριος ναυαγίου, το οποίο αποτελεί κίνδυνο για τη ναυσιπλοΐα σε περιοχή λιμένα, σε διώρυγα ή σε δίαυλο ή παρεμποδίζει την προσόρμιση, την αγκυροβολία, την παραβολή, τη χρήση των κρηπιδωμάτων και γενικά τη λειτουργία τους ή προσβάλλει ή απειλεί να προσβάλλει το περιβάλλον, υποχρεούται να το ανελκύσει και απομακρύνει εκτός λιμένα, διώρυγας ή διαύλου, όπως έχει ή κατά τμήματα ή, αν επιβάλλεται από τις περιστάσεις, να το μετατοπίσει ή καταστρέψει ή με οποιονδήποτε τρόπο εξουδετερώσει, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. 2. Ο Οργανισμός προσκαλεί εγγράφως τον κύριο να προβεί στις αναγκαίες κατά την προηγούμενη παράγραφο ενέργειες, για να εξαλειφθεί κάθε κίνδυνος και να αποτραπεί κάθε δυσμενής συνέπεια - από την ύπαρξη του ναυαγίου, ορίζοντας εύλογη κατά περίπτωση προθεσμία που δεν μπορεί να υπερβεί τους τρεις (3) μήνες και δηλώνοντας συγχρόνως ότι σε διαφορετική περίπτωση θα προβεί στις ενέργειες αυτές-με ευθύνη και με δαπάνες του κυρίου, οι οποίες σε περίπτωση μη άμεσης καταβολής, καταλογίζονται σε Βάρος του και εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις περί είσπραξης δημοσίων εσόδων. Η προθεσμία μπορεί να παραταθεί μέχρι δύο (2) μήνες ακόμα. Όταν ο κύριος έχει ήδη αρχίσει να προβαίνει σε εμφανείς πράξεις για την απομάκρυνση του ναυαγίου και συντρέχουν εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορεί να χορηγηθεί επιπλέον παράταση από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας. Οι προθεσμίες δεσμεύουν και κάθε διάδοχο του κυρίου μετά την επίδοση ή δημοσίευση της πρόσκλησης. 3. Η πρόσκληση επιδίδεται από δικαστικό επιμελητή, στον κύριο ή στον αντιπρόσωπο του, στους δανειστές, που αναγράφονται στο ναυτικό υποθηκολόγιο ή στο Βιβλίο κατασχέσεων του λιμένα νηολόγησης και, αν πρόκειται για ναυάγιο αλλοδαπού πλοίου,

στους δανειστές, που αναγράφονται στο Βιβλίο της Λιμενικής Αρχής του λιμένα, όπου Βρίσκεται το ναυάγιο. Αν ο κύριος και ο αντιπρόσωπος του, διαμένουν έχουν την έδρα τους στο εξωτερικό, η πρόσκληση επιδίδεται στον Υπουργό Εξωτερικών-και, αν είναι αλλοδαποί, στην Προξενική Αρχή του κράτους της ιθαγένειάς τους ή στην Προξενική Αρχή άλλου κράτους, που αντιπροσωπεύει τα συμφέροντα του κράτους της ιθαγένειάς τους στην Ελλάδα. Αν ο κύριος και ο αντιπρόσωπος του δεν είναι δυνατό να προσδιοριστούν ή είναι άγνωστης διαμονής, η πρόσκληση επιδίδεται στον εισαγγελέα του πρωτοδικείου, στην περιφέρεια του οποίου Βρίσκεται το ναυάγιο και συγχρόνως δημοσιεύεται σε δύο ημερήσιες εφημερίδες της Αθήνας, ευρείας κυκλοφορίας, κατά προτίμηση ναυτιλιακού περιεχομένου. Η επίδοση γίνεται κατά τα λοιπά και συντελείται όπως ορίζουν οι σχετικές διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. 4. Αν ο κύριος δεν εκπληρώσει την υποχρέωσή του, ο Οργανισμός μπορεί, ως νόμιμος εντολοδόχος του, να εκτελέσει τις πράξεις που αναγράφονται στην πρόσκληση είτε με ίδια αυτού μέσα και προσωπικό είτε με ανάθεση των σχετικών εργασιών σε τρίτο. 5. Αν η εκτέλεση των πράξεων αυτών από τον Οργανισμό κρίνεται, λόγω των ειδικών συνθηκών της συγκεκριμένης περίπτωσης, αδύνατη ή απρόσφορη ή ασύμφορη, ο Οργανισμός μπορεί να εκποιήσει το ναυάγιο ή τμήματα αυτού, με ανοικτό πλειοδοτικό διαγωνισμό. Ο πλειοδοτείς υποχρεούται να ανελκύσει και απομακρύνει το ναυάγιο μέσα στην οριζόμενη στη διακήρυξη προθεσμία. Από την κατακύρωση και την καταβολή του τιμήματος, ο πλειοδότης θεωρείται ότι παραλαμβάνει το ναυάγιο, αποκτά την κυριότητά του ελεύθερη από κάθε δικαίωμα τρίτου και μπορεί, αν συντρέχει λόγος, να ζητήσει την καταχώριση περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης ή τη διαγραφή από το νηολόγιο. Για την καταχώριση ή τη διαγραφή δεν απαιτείται Βεβαίωση του άρθρου 19 § 1 του Ν. 27 /1975 (ΦΕΚ 77 Α') και το πιστοποιητικό του άρθρου 88 § 5 του Κ.Ν. 792/1978 (ΦΕΚ 220 Α'), όπως ερμηνεύτηκε αυθεντικά από το άρθρο 1 παρ. 6 του Ν. 1711/1987 (ΦΕΚ 109 Α'). Η κυριότητα του πλειοδότη τελεί υπό τη διαλυτική αίρεση της μη εμπρόθεσμης ανέλκυσης και απομάκρυνσης του ναυαγίου. Η ανέλκυση και απομάκρυνση του ναυαγίου πιστοποιείται από τον Οργανισμό. Ο οργανισμός αφαιρεί από το τίμημα τις δαπάνες εκποίησης, αυξημένες κατά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) και καταθέτει το υπόλοιπο στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων υπέρ του κυρίου, ο οποίος και καλείται να παραλάβει το οικείο γραμμάτιο παρακαταθήκης. Για την κατάθεση ειδοποιείται η αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία, το Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο, οι δανειστές που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 και, αν είχε επιβληθεί αναγκαστική κατάσχεση στο ναυάγιο, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού. Στην τελευταία περίπτωση η κατάθεση γίνεται με τον όρο να αποδοθεί το τίμημα ύστερα από εντολή του υπαλλήλου του πλειστηριασμού. Με την επιφύλαξη της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου, το τίμημα αποδίδεται στον κύριο μετά παρέλευση έξι (6) μηνών από την ημέρα που ο Οργανισμός θα δηλώσει ότι έγινε η ανέλκυση και απομάκρυνση του ναυαγίου. Μετά την παρέλευση έτους από την ημέρα αυτήν, ο Οργανισμός δικαιούται να αναλάβει το τίμημα, αν δεν ζητηθεί αυτό από τον κύριο ή δεν ασκήσουν δικαιώματα δανειστές." 2. Αντίστοιχες διατάξεις περιέχονται και για τα επικίνδυνα και επιβλαβή πλοία εντός και εκτός λιμένων (α. 3, 4 ν. 2881/2001), καθώς και για τα επιβλαβή πλοία λόγω ακινησίας (α. 5 ν. 2881/2001). 3. Τα κοινόχρηστα πράγματα, στα οποία, σύμφωνα με το άρθρο 967 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α 164) και το άρθρο 22 του ν. 2971/2001 "Αιγιαλός, παραλία και άλλες διατάξεις" (Α' 285), περιλαμβάνονται οι λιμένες, ανήκουν στη δημόσια κτήση και προορίζονται για την άμεση εξυπηρέτηση δημοσίου σκοπού, ο οποίος συνίσταται στην κοινοχρησία τους, η διαχείρισή τους δε αντιδιαστέλλεται προς την διαχείριση της ιδιωτικής περιουσίας του Δημοσίου και συνιστά άσκηση δημόσιας εξουσίας. Η αρμοδιότητα αναγκαστικής εκποίησης και απομάκρυνσης ναυαγίων, επιβλαβών και επικινδύνων πλοίων, καθώς και άλλων πλωτών μέσων, από την περιοχή του Λιμένος Πειραιώς, προκειμένου, αφενός, να εξασφαλισθεί, ακώλυτα, η ελεύθερη ναυσιπλοΐα και η εύρυθμη λειτουργία του λιμένα και αφετέρου να αποσοβηθεί ο κίνδυνος ρύπανσης του θαλάσσιου χώρου, λόγω της παρουσίας των ανωτέρω (ναυαγίων και άλλων επικινδύνων πλοίων) εντός των χώρων αυτού συνάπτεται με τον έλεγχο της προστασίας, εν γένει, του φυσικού περιβάλλοντος, που,

κατά το άρθρο 24 του Συντάγματος, υπάγεται και πρέπει να ασκείται από δημόσια αρχή. (βλ. *ad hoc* ΑΠ 2029/2014) 4. Πράγματι, σε απόλυτη αρμονία με το άρθρο 24 του Συντάγματος, στο α. 1 παρ. 2 ν. 2881/2001 (Α' 16) ορίζονται τα εξής: "Με τον όρο "Όργανισμός" στις επόμενες διατάξεις νοείται το κατά περίπτωση αρμόδιο νομικό πρόσωπο του δημόσιου τομέα ή η δημόσια υπηρεσία, που ασκεί τη διοίκηση και διαχείριση λιμένα, διώρυγας ή διαύλου." 5. Σύμφωνα με την πάγια άποψη της νομολογίας των διοικητικών Δικαστηρίων, κατά την άσκηση των οριζόμενων στο ν. 2881/2001 η ΟΛΠ ΑΕ δεν ενεργούσε ως εμπορική εταιρεία, αλλά ως δημόσιο όργανο, που απέβλεπε στην εξυπηρέτηση σκοπού δημοσίου συμφέροντος, συνισταμένου στην εύρυθμη διεξαγωγή των θαλασσιών συγκοινωνιών και μεταφορών και στην εν γένει εξυπηρέτηση του εμπορίου. Συνεπώς, οι σχετικώς με την παραχώρηση κοινοχρήστου πράγματος εκδιδόμενες πράξεις της εν λόγω εταιρίας συνιστούσαν εκτελεστές διοικητικές πράξεις, οι οποίες παραδεκτώς, από της απόψεως αυτής, προσβάλλονταν με αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Η δε Ο.Λ.Π. Α.Ε., στην οποία είχε ανατεθεί η αρμοδιότητα για την έκδοση των πράξεων αυτών, εντός του πλαισίου της ασκουμένης από την ίδια διοικήσεως του Λιμένος Πειραιώς, ενεργούσε εν προκειμένω ως διοικητική αρχή (πρβλ. ΣτΕ Ολομ. 1211/2010). Ενδεικτικά επισημαίνονται τα εξής: (α) Οι εμπειριστατωμένες αποφάσεις 140/2011, 141/2011, 142/2011, 143/2011, 144/2011, 145/2011 της Επιτροπής Αναστολών (Τμήμα Δ) του Συμβουλίου της Επικρατείας, αλλά και αντίστοιχες αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας (Τμήμα Δ), κατέστησαν απόλυτα σαφές ότι πράξεις, που αφορούν στην αναγκαστική εκποίηση και απομάκρυνση από τη λιμενική περιοχή του Λιμένος Πειραιώς πλοίου, θεωρηθέντος, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 3 του ν. 2881/2001, ως επικινδύνου και επιβλαβούς, προς αποτροπή κινδύνου βυθισεώς του, καθώς και κινδύνων για τη ναυσιπλοΐα και το περιβάλλον, επιδιώκουν να εξασφαλισθεί η νόμιμη και ασφαλής χρήση των λιμενικών εγκαταστάσεων ως πραγμάτων, που έχουν ταχθεί στην εξυπηρέτηση σκοπών δημοσίου συμφέροντος. Εν όψει του ανωτέρω περιεχομένου και σκοπού τους, οι πράξεις αυτές αποτελούν πράξη ασκήσεως δημοσίας εξουσίας. Η δε Ο.Λ.Π. Α.Ε., στην οποία είχε ανατεθεί η αρμοδιότητα για την έκδοσή τους ενεργούσε εν προκειμένω ως διοικητική αρχή (β) Με την απόφαση 171/2006 της Επιτροπής Αναστολών του Συμβουλίου της Επικρατείας εκρίθη ότι η άσκηση των αρμοδιοτήτων του ν. 2881/2001 (Α'16) αποτελεί άσκηση δημοσίας εξουσίας για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος, στο θαλάσσιο, λιμενικό χώρο. Συγκεκριμένα, έγινε δεκτό ότι "... η μονομερής πράξη για την ανέλκυση, απομάκρυνση και διάθεση του εν λόγω πλοίου, ... συνιστά άσκηση δημοσίας εξουσίας ... ". (γ) Στην εμπειριστατωμένη και με ημερομηνία 16 Απριλίου 2014 αίτηση ακύρωσης του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας αναφέρονται τα εξής ακριβή: "... η ΟΛΠ ΑΕ έχει και αρμοδιότητες που ανάγονται στον πυρήνα της κρατικής εξουσίας και δη τον έλεγχο και την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας, καθώς και την προάσπιση της εθνικής ασφάλειας και δημοσίας τάξης στον λιμένα (Απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 18.12.09). Οι αρμοδιότητες αυτές δεν μπορούν να ασκηθούν από ιδιώτες ή αμιγώς ιδιωτικού δικαίου νομικό πρόσωπο ... η πράξη, με την οποία, στα πλαίσια της διαχείρισεως των κοινοχρήστων πραγμάτων, παραχωρούνται ιδιαίτερα δικαιώματα επ' αυτών, ανήκει στον πυρήνα της κρατικής εξουσίας, αφού η παραχώρηση αυτή έχει ως άμεση και αναγκαία συνέπεια την ευθεία επέμβαση στο δικαίωμα των τρίτων προς ακώλυτη χρήση του κοινοχρήστου πράγματος, σύμφωνα με τον προορισμό του. Κατ' ακολουθίαν, η εν λόγω κρατικά αρμοδιότητα δεν είναι δυνατόν να ασκείται, υφ' οιανδήποτε νομική μορφή, από νομικό πρόσωπο αμιγώς ιδιωτικού δικαίου ή ιδιώτη. (Ολ.ΣτΕ 891/2008: ΝΟΜΟΣ)». **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:** **Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι, κατά την εφαρμογή του ν. 2881/2001 (Α' 16), εκδίδονται διοικητικές πράξεις, οι οποίες σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να εκδοθούν από νομικό πρόσωπο αμιγώς ιδιωτικού δικαίου ή ιδιώτη.** Ωστόσο, οι διατάξεις του ν. 2881/2001 δεν αφορούν αποκλειστικά στην έκδοση διοικητικών πράξεων. Συγκεκριμένα: (α) οι προαναφερθείσες διατάξεις του α. 2 παρ. 1 και 3 (αναφορικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις κυρίου / δανειστή) δύνανται να υλοποιηθούν και από ιδιώτες. Το ίδιο ισχύει και για τις αντίστοιχου περιεχομένου διατάξεις των α. 3 παρ. 1, 4 παρ. 1 και 2 (β) η διάταξη του α. 5 παρ. 1 αφορά στην υλική πράξη της

απομάκρυνσης πλοίων, τα οποία κατέστησαν επικίνδυνα λόγω ακινησίας και δύναται να ασκηθεί και από ιδιώτες (γ) το α. 7 (εξαιρουμένων των παρ. 4 και 8) αφορά στην υλική πράξη του ελέγχου της υποχρεωτικής ασφάλισης των πλοίων, που ελλιμενίζονται στο Λιμένα Πειραιά, και προδήλως δύναται να ασκηθεί και από ιδιώτες (δ) το α. 9 παρ. 1 αφορά στην ευθύνη κάθε υπαιτίου για την πρόκληση ζημίας από ναυάγιο ή πλοίο και προφανώς αφορά και σε ιδιώτες. **Κατά συνέπεια, για τις προαναφερόμενες διατάξεις, οι οποίες δεν αφορούν στην έκδοση διοικητικών πράξεων δε γεννάται αμφιβολία αναφορικά με τη δυνατότητα εφαρμογής τους και από ιδιώτες.** 6. Σύμφωνα με το α. 4 παρ. 2 ν. 4404/2016 (Α' 126): "Το Ελληνικό Δημόσιο αναλαμβάνει πλήρως και αποκλειστικά τις ευθύνες, τις υποχρεώσεις και τη δαπάνη συμμόρφωσης με τις διατάξεις του ν. 2881/2001 (Α' 16) αναφορικά με τον Λιμένα Πειραιά, στο μέτρο που σχετίζονται με τα ναυάγια που έχουν εντοπιστεί και χαρτογραφηθεί έως και τις 24.6.2016. Όπου ο όρος αυτός απαντά, οποιαδήποτε αναφορά στον "Όργανισμό" στο κείμενο του προαναφερθέντος νόμου θα θεωρείται ως αναφορά στο Ελληνικό Δημόσιο, εκπροσωπούμενο από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής." **Η παραπάνω διάταξη, σε συνδυασμό με τα οριζόμενα στο α. 127 επ. ν. 4389/2016 (Α'94), καθιστά σαφή και αδιαμφισβήτητη την αρμοδιότητα της Δημόσιας Αρχής Λιμένων για την υλοποίηση του ν. 2881/2001 (Α' 16), αναφορικά με ναυάγια που έχουν εντοπιστεί και χαρτογραφηθεί έως και τις 24.6.2016. Ταυτόχρονα, σύμφωνα με το ά. 4 παρ.3 ν. 4404/2016 (Α' 126):** "3. Με την επιφύλαξη της παραπάνω παραγράφου 2, η "Όργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε." αναλαμβάνει πλήρως την ευθύνη, τις υποχρεώσεις και το κόστος συμμόρφωσης με τις διατάξεις του ν. 2881/2001 (Α' 16) αναφορικά με τον Λιμένα Πειραιά." Αναφορικά με την υλοποίηση των υποχρεώσεων της ΟΛΠ ΑΕ, που απορρέουν από το προαναφερόμενο άρθρο, διευκρινίζονται τα εξής: α) το α. 4 παρ. 3 ν. 4404/2016 (Α' 126) αφορά σε ναυάγια, που έχουν εντοπιστεί και χαρτογραφηθεί μετά τις 24.6.2016, καθώς και σε πλοία, τα οποία χαρακτηρίστηκαν επικίνδυνα και επιβλαβή από την αρμόδια Γνωμοδοτική Επιτροπή, τόσο πριν, όσο και μετά τις 24.6.2016 β) η εφαρμογή του α. 4 παρ. 3 ν. 4404/2016 (Α' 126) τελεί υπό τους κάτωθι περιορισμούς: β1) σύμφωνα με το άρθρο 5 του Παραρτήματος 1.1 (α) η ΟΛΠ ΑΕ σε καμία περίπτωση δε δικαιούται να ενεργεί ως "δημόσιος τομέας", "επιχείρηση κοινής ωφέλειας" ή/και νομικό πρόσωπο που ελέγχεται έμμεσα ή άμεσα από το Ελληνικό Δημόσιο. Επομένως, δε δικαιούται να προβαίνει στην έκδοση των διοικητικών πράξεων, που ορίζονται στο ν. 2881/2001 (Α' 16) β2) σύμφωνα με το άρθρο 5 του Παραρτήματος 1.1 (α) η ΟΛΠ ΑΕ δεν έχει καμία αρμοδιότητα σε διοικητικά θέματα, που αφορούν στους κανόνες και στις διαδικασίες αναφορικά με ναυάγια πλοίων ή άλλα αντικείμενα στα ύδατα του Λιμένα Πειραιά, τα οποία παρεμποδίζουν ή θέτουν σε κίνδυνο την πλεύση. Επομένως, δε δικαιούται να ασκεί διοικητικές αρμοδιότητες, όπως αυτές που προβλέπονται στο ν. 2881/2001 (Α' 16), αναφορικά με την ανέλκυση ναυαγίων και την απομάκρυνση επικινδύνων και επιβλαβών πλοίων β3) καμία από τις ανωτέρω διατάξεις δεν κωλύει την ΟΛΠ ΑΕ, να προβεί σε υλικές ενέργειες: β3.1) ανέλκυσης ναυαγίων, που έχουν χαρτογραφηθεί και εντοπιστεί μετά τις 24.6.2016 β3.2) απομάκρυνσης πλοίων, που έχουν χαρακτηριστεί επικίνδυνα και επιβλαβή από την αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή είτε με ίδια μέσα, είτε αναθέτοντας τις σχετικές ενέργειες σε τρίτο, σύμφωνα με τα άρθρα 713 επ. και 730 επ. ΑΚ, σε συνδυασμό με το α. 8 ν. 4404/2016 (Α' 126) β4) καμία από τις ανωτέρω διατάξεις δεν κωλύει την ΟΛΠ ΑΕ να εφαρμόσει το άρθρο 5 του Κανονισμού Τιμολογίων στη Λιμενική Ζώνη Ο.Λ.Π (Μάιος 2018), αναφορικά με την ανέλκυση ναυαγίων, που έχουν εντοπιστεί και χαρτογραφηθεί μετά τις 24.6.2016, όπου ορίζονται τα εξής: "Οι πλοιοκτήτες των πλοίων / πλωτών ναυπηγημάτων που έχουν Βυθιστεί ολικώς ή μερικώς στην κατά νόμο θαλάσσια περιοχή του Ο.Λ.Π. ή οι τρίτοι προς τους οποίους έγινε παραχώρηση ή εγκατάλειψη της κυριότητας αυτών, υποχρεούνται -μετά από έγγραφη ειδοποίησή τους, μέσα σε εύλογη προθεσμία- να προβούν στην ανέλκυση και την απομάκρυνσή τους εκτός λιμένα. Εάν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, ο Ο.Λ.Π. μπορεί να προβεί - με ίδιες δαπάνες και με ευθύνη του κυρίου - στην ανέλκυση ή διάλυση του ναυαγίου και να αξιώσει την καταβολή ανάλογης αποζημίωσης. Η διαδικασία της ανέλκυσης ή διάλυσης ναυαγίων διέπεται από τις διατάξεις των Άρθρων 1, 2 και 9

του Ν. 2881/2001." Β5) καμία από τις ανωτέρω διατάξεις δεν κωλύει την ΟΛΠ ΑΕ να ενεργήσει ως δανειστής ναυαγίου (μετά τις 24.6.2016) ή επικινδύνου και επιβλαβούς πλοίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο α. 2 παρ. 8 ν. 2881/2001 (Α' 16), το οποίο εφαρμόζεται και στις διαδικασίες των άρθρων 3 - 5 ν. 2881/2001 β6) καμία από τις ανωτέρω διατάξεις δεν κωλύει την ΟΛΠ ΑΕ να επισπεύσει αναγκαστική εκτέλεση ως δανειστής ναυαγίου ή επικινδύνου και επιβλαβούς πλοίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας β7) σύμφωνα με τον όρο 4.3 (α) και (δ) της ΣΠ: "(α) το Δικαίωμα δεν θα αντιτάσσεται στο Ελληνικό Δημόσιο, ούτε θα επιτρέπει τον περιορισμό οποιωνδήποτε κυριαρχικών δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου ή οποιουδήποτε άλλου Κυβερνητικού Φορέα του ΕΔ ... (δ) ο ΟΛΠ δεν θα διατηρεί ούτε θα αναλαμβάνει, ούτε θα θεωρείται ότι έχει διατηρήσει ή αναλάβει οποιοδήποτε δημόσιο διοικητικό δικαίωμα λόγω της χορήγησης του Δικαιώματος σε σχέση με τη Θαλάσσια Λιμενική Ζώνη.". Εξάλλου, σύμφωνα με τον όρο 4.4 (γ) της ΣΠ: "το Δικαίωμα δεν παρέχει στον ΟΛΠ οποιεσδήποτε Ρυθμιστικές Εξουσίες, δεν καθιστά τον ΟΛΠ Λιμενική Αρχή, ούτε παρέχει οποιεσδήποτε εξουσίες, αρμοδιότητες, δικαιώματα, καθήκοντα, λειτουργίες ή προνόμια, παρόμοια ή ισοδύναμα με οποιαδήποτε από τα προαναφερθέντα ... " **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Επομένως, το α. 4 παρ. 3 ν. 4404/2016 (Α' 126): ΔΕΝ αποκλείει την άσκηση δημόσιας εξουσίας από τη ΔΑΛ και οποιαδήποτε άλλη κρατική Αρχή. Σε περίπτωση συντρέχουσας αρμοδιότητας, εφαρμόζεται το α. 132 παρ. 1 περ. β' υποπερ. ββ' ν. 4389/2016 (Α' 94), με το οποίο καθιερώνεται τεκμήριο αρμοδιότητας της ΔΑΛ για την εντός λιμενικής ζώνης εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας ΔΕΝ χορηγεί στην ΟΛΠ ΑΕ οποιαδήποτε διοικητική εξουσία αναφορικά με ναυάγια και επικίνδυνα και επιβλαβή πλοία, τα οποία βρίσκονται στη Θαλάσσια Ζώνη Λιμένα Πειραιά ΔΕΝ χορηγεί στην ΟΛΠ ΑΕ δικαίωμα συγκρότησης και λειτουργίας της κρατικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής α. 9 παρ. 7 ν. 2881/2001 (Α' 16), η οποία αποτελεί διοικητικό όργανο με τη στενή έννοια, αφενός διότι δικαιούται να γνωμοδοτεί μονομερώς σχετικά με το χαρακτηρισμό πλοίων ως ναυαγίων ή επικινδύνων και επιβλαβών, ανεξάρτητα ή και αντίθετα με τη βούληση του πλοιοκτήτη (βλ. Σπηλιωτόπουλου Ε., Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου 1, 1996, σελ. 11 επ.) και η λειτουργία της ρυθμίζεται με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (Παπαχατζή Γ., Σύστημα του εν Ελλάδι ισχύοντος διοικητικού δικαίου, σελ. 174), αφετέρου διότι η γνωμοδότησή της αποτελεί ουσιώδη τύπο της διοικητικής διαδικασίας του ν. 2881/2001 (Α' 16) και όχι των υλικών πράξεων, που αναφέρονται σε αυτόν (ΣΤΕ (ΑΝΑΣΤ) 143/2013). Η αρμοδιότητα σύστασης, συγκρότησης και λειτουργίας της στην Αρχή, αναφορικά με το Λιμένα Πειραιά (και σε καμία περίπτωση πανελλαδικά), εξαιρουμένων περιοχών αρμοδιότητας Κεντρικού Λιμεναρχείου Πειραιά, αποτελεί διοικητική αρμοδιότητα, η οποία περιήλθε στη Δημόσια Αρχή Λιμένα, κατά τα αναφερόμενα σε ενότητες (ε) και (στ) Μέρους Α' παρόντος. ΔΕΝ κωλύει την εκτέλεση από την ΟΛΠ ΑΕ των υλικών πράξεων, που περιγράφονται στις υποπεριπτώσεις (β3) - (β6) παρούσας ενότητας, για τη νομιμότητα των οποίων φέρει την πλήρη ευθύνη σε περίπτωση τυχόν επέλευσης παράνομης ζημίας στο Ελληνικό Δημόσιο, σε πλοιοκτήτες/εφοπλιστές και λοιπούς έχοντες έννομο συμφέρον. β, Άδειες ναυαγιαίρεσης** Σύμφωνα με τον όρο 8.7 της ΣΠ: "8.7 Ο αρμόδιος Κυβερνητικός Φορέας του ΕΔ θα συναινεί χωρίς υπαίτια καθυστέρηση στην έναρξη και συνέχιση διαδικασιών ναυαγιαίρεσης (πλην των ναυαγίων αρχαιολογικής σημασίας) εντός του Λιμένα Πειραιά, σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους: (α) εφόσον ζητηθεί εγγράφως από τον ΟΛΠ· (β) υπό τον όρο ότι ο ΟΛΠ θα συμφωνήσει να προκαταβάλει τα σχετικά αρχικά έξοδα· και (γ) υπό τον όρο ότι πληρούνται όλοι οι όροι και προϋποθέσεις που ισχύουν σχετικά με τα ναυάγια, καθώς και οποιοδήποτε εφαρμοστέοι νόμοι που εκάστοτε ισχύουν." Σύμφωνα με την από 30-3-2017 πράξη κ. Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, αρμόδιος Κυβερνητικός Φορέας του ΕΔ για την υλοποίηση του ανωτέρω όρου ορίστηκε η ΔΑΛ, η οποία με εκτελεστές διοικητικές πράξεις και εγκυκλίους της έχει τυποποιήσει ως πράξη χορήγησης της ανωτέρω συναίνεσης την έκδοση από την Αρχή άδειας ναυαγιαίρεσης. Η χορήγηση της συναίνεσης της Δημόσιας Αρχής Λιμένων με τη μορφή άδειας ναυαγιαίρεσης είναι υποχρεωτική για κάθε περίπτωση ναυαγίου,

περιλαμβανομένων ναυαγίων, τόσο πριν, όσο και μετά τις 24.6.2016, δεδομένου ότι στον όρο 8.7 της ΣΠ δεν τίθεται κανένας απολύτως χρονικός περιορισμός. Αντίθετα, ο όρος 8.7 της ΣΠ δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση επικινδύνων και επιβλαβών πλοίων. Η υποχρέωση έκδοσης άδειας ναυαγιαίρεσης σε καμία περίπτωση δεν αποστερεί την ΟΛΠ ΑΕ από το δικαίωμα να υλοποιεί τα αναφερόμενα στις υποπεριπτώσεις (β3) - (β6) της προηγούμενης ενότητας. **γ. Η εφαρμογή του α. 9 παρ.2 ν. 2881/2001 (Α'16)** Με την με αριθμό 460/2012 απόφαση ΣΤΕ (ΑΝΑΣΤ) έγιναν δεκτά τα εξής κατά λέξει: "Επειδή, με το ν. 2881/2001 «Ρύθμιση θεμάτων ανέλκυσης ναυαγίων και άλλες διατάξεις» (Α 16) όπως ερμηνεύεται σε συμφωνία με την εισηγητική έκθεση αυτού, τίθεται ένα πλαίσιο διατάξεων που επιτρέπουν στο Διοίκηση να εκκαθαρίζει τους λιμένας, διώρυγες, διαύλους, ακτές και αγκυροβόλια των χωρικών υδάτων, από ναυάγια ή επικίνδυνα για Βύθιση ή προσβολή του περιβάλλοντος (άρθρα 2 και 3 του ν. 2881/2001) και από επιβλαβή πλοία που βρίσκονται σε ακινησία (συνήθως ενόψει της επιβολής απαγόρευσης απόπλου λόγω κατασχέσεως κατά το άρθρο 48 παρ. 2 δεύτερο εδάφιο του ΚΕΔΕ - ν.δ. 356/1974, Α' 90) και είναι εμπόδια για τον κίνηση και λειτουργία του λιμένα, και γενικότερα για το ναυσιπλοΐα ή τον προσέγγισα στον ακτή ή για τον άσκηση ναυτικών ή υποθαλάσσιων δραστηριοτήτων (άρθρο 5 του ν. 2881/2001), ώστε να εξαλείφονται όλοι οι σχετικοί με τον παρουσία τους κίνδυνοι και οι επιβλαβείς από αυτά συνέπειες, ακόμη και αν αυτές δημιουργούνται σε μέρος των χωρικών υδάτων που είναι έξω από το θαλάσσια ζώνη ευθύνης του Οργανισμού διοίκησης και διαχείρισης του οικείου λιμένα (άρθρο 4 του ν. 2881/2001). Οι ενέργειες για τη διατήρηση της εύρυθμης λειτουργίας του λιμένα γίνονται μετά από άδεια της Λιμενικής Αρχής και αποτελούν νόμιμη υποχρέωση που Βαρύνει τον κύριο ή εφοπλιστή του πλοίου, ή ακόμα και το δανειστή που έχει εγγραφεί στο ναυτικό υποθηκολόγιο ή στο βιβλίο κατασχέσεων του λιμένα νηολόγησης, εφόσον τα παραπάνω πρόσωπα προσκληθούν προς τούτο από τον Οργανισμό του λιμένα, οι ίδιοι δε ευθύνονται για κάθε ζημία ή βλάβη που προκαλείται από το πλοίο (άρθρο 9 παρ. 1 του ν. 2881/2001). Όταν όμως τα πρόσωπα αυτά αδρανούν, ο ν. 2881/2001 παρέχει την εξουσία στη Διοίκηση, ήτοι στη Λιμενική Αρχή ή τον Οργανισμό διοίκησης και διαχείρισης του λιμένα, που ενεργεί στην περίπτωση αυτή, μετά από γνώμη ειδικής επιτροπής, ως δημόσιο όργανο που αποβλέπει στην εξυπηρέτηση σκοπού δημοσίου συμφέροντος (πρβλ. ΣΤΕ Ολομ. 1211/2010, ΕΑ 140/2011 σκ. 2, ΣΤΕ 1345/2012, σκ. 7 και άρθρο 9 παρ. 7 του ν. 2881/2001) να ενεργήσει αντί αυτών για την απομάκρυνση του πλοίου, είτε με ίδια μέσα, είτε με ανάθεση έργου, είτε με δημόσιο διαγωνισμό για την απόκτηση του πλοίου, καταλογίζοντάς τους τις σχετικές δαπάνες, οι οποίες εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων και ικανοποιούνται προνομιακά, πριν από κάθε άλλη απαίτηση από την αξία του πλοίου (άρθρα 2 παρ. 3 και 8, 3 παρ. 2-6, 5 παρ. 1-4, 9 παρ. 3 του ν. 2881/2001). Προς διασφάλιση των σκοπών του νόμου επιβάλλεται υποχρεωτική ασφάλιση της αστικής ευθύνης του πλοιοκτήτη ή εφοπλιστή, έναντι του Δημοσίου ή του Οργανισμού, για τα έξοδα απομάκρυνσης, όταν επιβαρύνονται με αυτά η Αρχή ή ο Οργανισμός, αφήνεται όμως στον υπόχρεο δικαίωμα επιλογής να δίνει χρηματική εγγύηση υπό τη μορφή εγγυητικής επιστολής πιστωτικού ιδρύματος για την κάλυψη της ευθύνης τους έναντι του Δημοσίου ή Οργανισμού, που απορρέει από το νόμο αυτό (άρθρο 7 του ν. 2881/2001). Κατά την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπονται από το ν. 2881/2001 για την εξάλειψη των κινδύνων και την αποτροπή των δυσμενών συνεπειών από επιβλαβές και επικίνδυνο πλοίο, είτε εκ μέρους του κυρίου του πλοίου είτε εκ μέρους του Οργανισμού Λιμένος, αποκλείονται νομικά κωλύματα απομακρύνσεως του πλοίου από το λιμένα λόγω επιβολής κατάσχεσης, δήμευσης, πλειστηριασμού, μεσεγγύησης, διαταγής μη μεταβολής της κατάστασης, υποθήκης, ενεχύρου, προνομίου ή άλλου δικαιώματος επί του πλοίου (άρθρο 9 παρ. 2 του ν. 2881/2001, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 30 παρ. 2 του ν. 3153/2003, ΦΕΚ 153 Α). Τέλος, παρέχεται ευχέρεια στον Οργανισμό και τη Λιμενική Αρχή να εκτιμήσουν την εγγραφή δήλωση του υπόχρεου για τη μετακίνηση πλοίου για επισκευή σε ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη ή επιχείρηση και υπό εγγυήσεις να επιτρέψουν την παραμονή του πλοίου στο λιμένα για εύλογο χρονικό διάστημα (άρθρο 9 παρ. 6 του ν. 2881/2001)". Με την με αριθμό 693/2018 απόφαση Μονομελούς

Πρωτοδικείου Πειραιά (Διαδικασία Ασφαλιστικών Μέτρων) έγιναν δεκτά τα εξής κατά λέξει: διαδικασίας που προβλέπεται στο ν. 2881/2001. Ωστόσο, η αιτούσα, με την αίτησή της, διατείνεται ότι η απομάκρυνση του πλοίου από την καθ' ης αντιβαίνει στη διάταξη του άρθρου 1011 παρ.2 ΚΠολΔ, δυνάμει της οποίας η επιβολή κατάσχεσης εμποδίζει τον απόπλου του πλοίου. Πλην, όμως στην προκειμένη περίπτωση ο εν λόγω ισχυρισμός αλυσιτελώς προβάλλεται δεδομένου ότι η επικαλούμενη από την αιτούσα απαγόρευση που καθιερώνεται στη προρρηθείσα διάταξη του ΚΠολΔ, δεν αποτελεί λόγο ανάσχεσης της διαδικασίας που καθιερώνεται στο ν. 2881/2001 που αφορά τη ρύθμιση θεμάτων ανέλκυσης ναυαγίων και άλλες διατάξεις, καθώς στη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 9 του ανωτέρω νόμου προβλέπεται ότι κατάσχεση, δήμευση, πλειστηριασμός, μεσεγγύηση, διαταγή μη μεταβολής της κατάσχεσης, υποθήκη ενέχυρο, προνόμιο ή άλλο δικαίωμα δεν εμποδίζει τον κύριο ή άλλο κατά περίπτωση υπόχρεο να εκτελέσει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο νόμο αυτό, ούτε τον Οργανισμό να ενεργήσει ό,τι προβλέπεται στο νόμο αυτό. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, εφόσον η μεθόρμιση του ένδικου πλοίου προς έτερο λιμένα από αυτόν της κατασχέσεως, μετά από άδεια της Λιμενικής Αρχής, δοθείσα στο πλαίσιο του ν. 2881/2001, δεν συνιστά παράνομη πράξη της καθ' ης, αφού η τεθείσα στη διάταξη του άρθρου 1011 παρ. 2 ΚΠολΔ απαγόρευση κάμπτεται, με ρητή διάταξη νόμου, ενόψει των υπέρτερων δημοσίου συμφέροντος σκοπών του ν. 2881/2001. Πρέπει, επομένως, η υπό κρίση αίτηση να απορριφθεί στο σύνολό της και να επιβληθεί σε βάρος της αιτούσας η δικαστική δαπάνη της καθ' ης (αρ. 176 ΚΠολΔ). **δ. Το Παράρτημα 8.6 της ΣΠ** Σύμφωνα με το Παράρτημα 8.6 της ΣΠ: "Το Ελληνικό Δημόσιο θα βαρύνεται με το κόστος των ακόλουθων μέτρων συντήρησης: ... Κόστος ανέλκυσης και απομάκρυνσης υφιστάμενων ναυαγίων (χαρτογραφημένων)" Ωστόσο, σύμφωνα με τον όρο 5.2 της ίδιας ΣΠ: "Στο Βαθμό που, αμέσως πριν από την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος, ο ΟΛΠ δεν έχει συμμορφωθεί από κάθε ουσιώδη άποψη με όλους του ισχύοντες νόμους, τότε, με την επιφύλαξη των συνεπειών που τυχόν προβλέπονται ή επιβάλλονται σύμφωνα με τους εν λόγω ισχύοντες νόμους, ο ΟΛΠ δεν θα παραβιάζει τις υποχρεώσεις από το Άρθρο 5.2 κατά τη διάρκεια περιόδου θεραπείας έως δώδεκα (12) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος, αλλά μόνο εφόσον: (α) ο ΟΛΠ έχει ειδοποιήσει εγγράφως και αμελλητί το Ελληνικό Δημόσιο, μόλις λάβει γνώση οποιασδήποτε εν λόγω μη συμμόρφωσης και έχει δηλώσει με κάθε εύλογη λεπτομέρεια τους τομείς μη συμμόρφωσης, σε κάθε περίπτωση όχι αργότερα από τέσσερις (4) μήνες μετά από την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος (β) ο ΟΛΠ έχει εκκινήσει πάραυτα και καταβάλλει σταθερά επιμελείς προσπάθειες, προκειμένου να αποκαταστήσει οποιαδήποτε μη συμμόρφωση, με αναφορά σε τεκμηριωμένο σχέδιο αποκατάστασης και (γ) ο ΟΛΠ έχει συμμορφωθεί πλήρως με οποιεσδήποτε υποχρεώσεις απορρέουν από τους ισχύοντες νόμους για την αναφορά οποιοσδήποτε μη συμμόρφωσης στις αρμόδιες δικαστικές αρχές ή/και αστυνομικές / διωκτικές αρχές και έχει διευκολύνει και συνεργαστεί στη διενέργεια οποιοσδήποτε σχετικής διερεύνησης." **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Κατόπιν των ανωτέρω η Δημόσια Αρχή Λιμένων δικαιούται, αλλά και υποχρεούται, κατά την εξέταση κάθε αιτήματος, που υποβάλλεται σύμφωνα με το Παράρτημα 8.6 της ΣΠ, να ελέγχει την προσήκουσα υλοποίηση των οριζόμενων στον όρο 5.2 αυτής. Μέρος Γ': Άδεια ίδρυσης και λειτουργίας Κ.Υ.Ε [...]. Μέρος Δ': Αρμοδιότητα απάντησης ερωτημάτων αναφορικά με διοικητικές πράξεις της Δημόσιας Αρχής Λιμένων** Σύμφωνα με τα ά. 127 επ. ν. 4389/2016 (Α'94), η Δημόσια Αρχή Λιμένων έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, ενώ κατ' άρθρο 2 παρ. 2 πδ 13/2018 (Α' 26) υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, υπό την εποπτεία του οποίου και τελεί. Η Δημόσια Αρχή Λιμένων εκδίδει εκτελεστές διοικητικές πράξεις, η εκτέλεση των οποίων είναι υποχρεωτική για όλους. Διευκρινίζεται, προς αποφυγή συγχύσεων, ότι, σύμφωνα με το ά. 16 πδ 13/2018, η Διεύθυνση Λιμενικής Αστυνομίας προγραμματίζει, σχεδιάζει, συντονίζει και παρακολουθεί την άσκηση των καθηκόντων αστυνόμευσης, τροχονομίας και τάξης από τις Λιμενικές Αρχές και σε καμία περίπτωση την άσκηση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων της Δημόσιας Αρχής Λιμένων. Επιπρόσθετα, η Διεύθυνση Λιμενικής Αστυνομίας έχει την αρμοδιότητα σχεδιασμού, εποπτείας, συντονισμού και διοικητικού ελέγχου εφαρμογής του ν. 2881/2001 στους

χώρους ευθύνης ΛΣ-ΕΛΑΚΤ και όχι στην περιοχή αρμοδιότητας ΔΑΛ. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Μόνη αρμόδια αρχή για την παροχή διευκρινήσεων επί διοικητικών πράξεων της ΔΑΛ δεν μπορεί παρά να είναι η ίδια η Αρχή. Σχετικά ερωτήματα μπορούν να αποστέλλονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση dal.gram@vna.gov.gr. Ομοίως, στην ίδια ανωτέρω ηλεκτρονική διεύθυνση παρακαλούμε να αποστέλλονται αμελλητί ερωτήματα αναφορικά με διοικητικές πράξεις της ΔΑΛ, τα οποία έχουν υποβληθεί αναρμοδίως σε οποιαδήποτε άλλη δημόσια Αρχή. Μέρος Ε': Ποινικές κυρώσεις σε περίπτωση μη εφαρμογής διοικητικών πράξεων της ΔΑΛ** Σε περίπτωση μη προσήκουσας εκτέλεσης διοικητικών πράξεων της ΔΑΛ, εφαρμοστέες τυγχάνουν κατά περίπτωση και κατά τα ειδικότερα σε αυτές αναφερόμενα τουλάχιστον οι διατάξεις των άρθρων 169, 175, 183, 259, 261, 421, 458 ΠΚ. [...].».

Την 24^η Σεπτεμβρίου 2018 η Ο.Λ.Π. Α.Ε., με το υπ' αριθ. πρωτ. 926/24.09.2018 έγγραφο του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου της και σε συνέχεια των υπ' αριθ. πρωτ. 35459/03.09.2018 υποβληθέντων απόψεων της, υπέβαλε στην Αρχή τις πρόσθετες απόψεις της.

Την 31^η Οκτωβρίου 2018 η Δ.Α.Λ., σε απάντηση της υπ' αριθ. πρωτ. 412/20.09.2018 υπενθυμιστικής επιστολής της Ρ.Α.Λ., υπέβαλε στην Αρχή τις επί του αντικειμένου του θέματος απόψεις της, με το από 31^{ης} Οκτωβρίου 2018 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Διοικητή της, και στοιχεία, με τα ακόλουθα έγγραφα: α) υπ' αριθ. πρωτ. 6000/215/19.03.2018 (ΑΔΑ: ΡΗ9Ο4653ΠΩ-ΜΤΔ), β) υπ' αριθ. πρωτ. 6000/218/19.03.2018 (ΑΔΑ: 64ΚΡ4653ΠΩ-ΜΒΔ), γ) υπ' αριθ. πρωτ. 6130/13/07.05.2018 (ΑΔΑ: ΩΥΨΣ4653ΠΩ-ΜΩΤ), δ) υπ' αριθ. πρωτ. 6000/268/07.05.2018 (ΑΔΑ: 6ΖΜΟ4653ΠΩ-Ρ3Σ), ε) υπ' αριθ. πρωτ. 6000/279/14.05.2018 (ΑΔΑ: Ω9ΦΒ4653ΠΩ-85Φ), στ) υπ' αριθ. πρωτ. 6000/15/23.07.2018 (ΑΔΑ: Ψ9ΑΧ4653ΠΩ-ΔΔΘ), ζ) υπ' αριθ. πρωτ. 6000/415/28.08.2018 (ΑΔΑ: ΨΛ1Π4653ΠΩ-ΟΙΜ), η) υπ' αριθ. πρωτ. 6000/532/29.10.2018 (ΑΔΑ: 66ΧΦ4653ΠΩ-ΞΜΜ). Το δε περιεχόμενο του προαναφερθέντος μηνύματος παρατίθεται ως ακολούθως: «[...] 1. Αναφορικά με τις αρμοδιότητες της Δημόσιας Αρχής Λιμένων, οι οποίες αφορούν στην άσκηση δημόσιας εξουσίας στους λιμένες Πειραιά και Θεσσαλονίκης, αποστέλλουμε συνημμένα την από 28/8/2018 εγκύκλιο της Αρχής, στην οποία αναλύονται διεξοδικά θέματα σχετικά με την εφαρμογή του ν. 2881/2001 και των αδειών καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται στους συνημμένους στην ανωτέρω εγκύκλιο πίνακες αρμοδιοτήτων της Αρχής, οι οποίοι κατατέθηκαν από τον επισπεύδοντα Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, κατά τη συζήτηση στην Ολομέλεια της Βουλής του ν. 4389/2016 και του ν. 4404/2016. Οι αρμοδιότητες της Αρχής σε θέματα εφαρμογής του ν. 2881/2001 έχουν επιβεβαιωθεί αφενός σε παρεμπόπτουσα κρίση του Συμβουλίου της Επικρατείας επί αίτησης αναστολής, αφετέρου σε πράξη κ. Προϊσταμένου Εισαγγελίας Πρωτοδικών Πειραιά. [...].».

Την 25^η Οκτωβρίου 2018 η Γ.Γ.Λ.Λ.Π.Ν.Ε., με το υπ' αριθ. πρωτ. 3000.0/79196/25.10.2018 έγγραφο του ΓΓΛΠΝΕ, απαντά σε ζητήματα αναφορικά με τις αρμοδιότητες της Δ.Α.Λ. σε σχέση με τις Οργανισμός Λιμένος Α.Ε. Το δε περιεχόμενο του προαναφερθέντος εγγράφου παρατίθεται ως ακολούθως, οι επισημάνσεις δικές τους,: «[...] Σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην αιτιολογική έκθεση του νόμου 4404/2016 (Α' 126) με τον οποίο κυρώθηκε η Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και ΟΛΠ ΑΕ, αλλά και στην αιτιολογική έκθεση του ν.4522/2018(Α' 39) με τον οποίο κυρώθηκε η Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και ΟΛΘ Α.Ε ,η ολοκλήρωση της διαδικασίας ιδιωτικοποίησης έχει ως συνέπεια την περιέλευση των ΟΛΠ και ΟΛΘ ΑΕ υπό τον μετοχικό έλεγχο ιδιώτη επενδυτή και, αντίστοιχα, τη μείωση του ποσοστού συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου στους Οργανισμούς αυτούς, σε ποσοστό κάτω του 51%. Για το λόγο αυτό ο οποίος συνιστούσε και την αφορμή για την αναπροσαρμογή των Υφισταμένων Συμβάσεων Παραχώρησης των ΟΛΠ και ΟΛΘ , στην από 25 Ιουλίου 2014 επιστολή του Ελληνικού Δημοσίου που

υπογράφεται από τους συναρμόδιους Υπουργούς Οικονομικών και- τότε- Ναυτιλίας και Αιγαίου, με την οποία ξεκίνησε η σχετική διαδικασία αναθεώρησης του περιεχομένου της Υφισταμένης Σύμβασης Παραχώρησης με τον ΟΛΠ αλλά και στην αντίστοιχη από 15 Οκτωβρίου 2015 επιστολή με την οποία εκκίνησε η διαδικασία αναθεώρησης του περιεχομένου της Υφισταμένης Σύμβασης Παραχώρησης με τον ΟΛΘ ΑΕ, μεταξύ άλλων, αναφέρεται **ότι καθίσταται μη συμβατή με τον ιδιωτικό πλέον, χαρακτήρα της ΟΛΠ Α.Ε. και της ΟΛΘ Α.Ε η διατήρηση ορισμένων αρμοδιοτήτων που εμπεριέχουν ενάσκηση δημόσιας εξουσίας, ιδίως κανονιστικής υφής.** Επιπλέον κατά τα αναφερόμενα στις ανωτέρω αιτιολογικές εκθέσεις των νόμων που κύρωσαν τις Συμβάσεις Παραχώρησης των Οργανισμών Λιμένων που ιδιωτικοποιήθηκαν, η μεταβίβαση του ελέγχου των εταιρειών σε ιδιώτη επενδυτή δεν θα ήταν νοητή, ούτε και εφικτή, παρά μόνον εάν συντελεσθεί σε χρόνο, κατά τον οποίο οι ΟΛΠ και ΟΛΘ, έχουν απολέσει το χαρακτήρα τους ως νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου <<διφυούς>> χαρακτήρα και έχουν μεταταγεί σε καθεστώς νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με αμιγή χαρακτήρα επιχειρηματικής εκμετάλλευσης. Η μετάταξη αυτή προϋποθέτει την αφαίρεση και αποστέρηση από τους Οργανισμούς αυτούς, αρμοδιοτήτων και εξουσιών, τις οποίες διατηρούσαν πριν την ιδιωτικοποίηση, οι οποίες ενέχουν στοιχεία ενάσκησης δημόσιας εξουσίας ή προσιδιάζουν περισσότερο στο δημόσιο πυλώνα της λειτουργίας της πολιτείας. Για το λόγο αυτό, με τις διατάξεις των άρθρων 127 έως 132 του νόμου 4389/2016 (Α' 94), ιδρύθηκε η Δημόσια Αρχή Λιμένων. Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην αιτιολογική έκθεση του ίδιου νόμου, η Δ.Α.Λ. αποτελεί δημόσιο φορέα με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια **στον οποίο ανατίθεται η άσκηση των διοικητικής φύσης εξουσιών και αρμοδιοτήτων, οι οποίες αφαιρούνται από τους Οργανισμούς Λιμένα δυνάμει των διατάξεων των Συμβάσεων Παραχώρησης, λόγω της ιδιωτικοποίησης,** σε συνεργασία με τη Ρ.Α.Λ και τη Γενική Γραμματεία Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων. Στην ίδια αιτιολογική έκθεση διευκρινίζεται ότι η Δ.Α.Λ. σε καμία περίπτωση δεν παρεμβαίνει στην άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας ή τη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων. **Εκ των ανωτέρω αναφερομένων συνάγεται ότι η αρμοδιότητα της Δ.Α.Λ εκτείνεται μόνον επί των ΟΛΠ και ΟΛΘ ΑΕ που έχουν περιέλθει υπό τον μετοχικό έλεγχο ιδιώτη επενδυτή, και όχι επί των λοιπών Οργανισμών Λιμένων των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο έχει παραμείνει στον έλεγχο του Ελληνικού Δημοσίου και οι οποίοι εξακολουθούν να διατηρούν τον <<διφυή>> χαρακτήρα τους και τις αρμοδιότητες που εμπεριέχουν ενάσκηση δημόσιας εξουσίας.** Η δε αναφορά της παραγράφου 1 του άρθρου 131 του ν.4389/2016 ότι η αρμοδιότητα της ΔΑΛ εκτείνεται σε όλη την επικράτεια, αφορά σε κάθε περίπτωση, τους λιμένες όλης της επικράτειας, των οποίων οι φορείς διαχείρισης παύσουν να έχουν << διφυή>> χαρακτήρα, με την περιέλευσή τους υπό τον μετοχικό έλεγχο ιδιώτη επενδυτή. Με την έννοια αυτή η αρμοδιότητα της ΔΑΛ δεν εκτείνεται ούτε επί των Δημοτικών η Κρατικών Λιμενικών Ταμείων. Άλλωστε η απόφαση της Κυβέρνησης για την μέθοδο αξιοποίησης των δέκα περιφερειακών λιμένων που ανήκουν στο ΤΑΙΠΕΔ, με την μέθοδο της υποπαραχώρησης συγκεκριμένων η και συνδυασμένων λιμενικών δραστηριοτήτων και όχι με την μέθοδο της μεταβίβασης του πλειοψηφικού πακέτου των μετοχών τους σε ιδιώτη επενδυτή, αποσκοπούσε ακριβώς στην παραδοχή ότι τα λιμάνια παραμένουν υπό Δημόσιο έλεγχο και οι Οργανισμοί Λιμένων εξακολουθούν να διατηρούν τον <<διφυή>> χαρακτήρα τους και τις αρμοδιότητες τους που εμπεριέχουν ενάσκηση δημόσιας εξουσίας.».

Την 26^η Οκτωβρίου 2018 η Δ.Α.Λ., με το υπ' αριθ. πρωτ. 6000/526/26.10.2018 έγγραφο του Διοικητή της (αναρτηθέν στον διαδικτυακό κόμβο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» την 26.10.2018, με ΑΔΑ: Ω11Ζ4653ΠΩ-82Β), ανέφερε συμπερασματικά τα εξής: «α. όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στο με ΑΠ 3000.0/65921/2017 έγγραφο κ. ΓΓΛΠΝΕ : “Εν κατακλείδι και επειδή η ΔΑΛ-Π συνεστήθη για να ασκεί την Δημόσια Εξουσία στο λιμάνι του Πειραιά μετά την μεταβίβαση του πλειοψηφικού πακέτου των μετοχών της ΟΛΠ ΑΕ σε ιδιώτες...” β. ωστόσο, όπως συνάγεται ευχερώς από τα προαναφερόμενα άρθρα, οι αρμοδιότητες της ΔΑΛ δεν περιορίζονται στους λιμένες Πειραιά και Θεσσαλονίκης, δεδομένου ότι εκ του νόμου σκοπό της αποτελεί η συμβολή στους στόχους του

ελληνικού λιμενικού συστήματος, όπως αυτοί αναφέρονται στο ν. 4389/2016 (Α'94) γ. η κατά τόπο αρμοδιότητα της Αρχής εκτείνεται ρητά στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας. Ειδικά για τους λιμένες Πειραιά και Θεσσαλονίκης έχουν ιδρυθεί αντίστοιχα περιφερειακά γραφεία (ΔΑΛ-Π και ΔΑΛ-Θ) με σαφείς αρμοδιότητες άσκησης δημόσιας εξουσίας εντός αυτών. δ. όργανα διοίκησης της Αρχής αποτελούν το Συμβούλιο Διοίκησης και ο Διοικητής, ο οποίος καταλαμβάνει οργανική θέση κατηγορίας ΕΘ 1 ε. η διοικητική διάρθρωση της Δημόσιας Αρχής Λιμένων επιτρέπει την διαρκή παρακολούθηση και καταγραφή συγκεκριμένων παραμέτρων λειτουργίας του ελληνικού λιμενικού συστήματος, τις οποίες η Αρχή αξιοποιεί σε συνεργασία με τις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες στ. κανένα από τα παραπάνω συμπεράσματα δεν επιτρέπεται να ερμηνευθεί με τρόπο, που να θίγει τις αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ζ. με το άρθρο 132 παρ. 1 περ. β υποπερ. ββ ν. 4389/2016 (Α'94) θεσμοθετήθηκε κανόνας επίλυσης σύγκρουσης αρμοδιοτήτων υπέρ της ΔΑΛ για κάθε θέμα που αφορά στην εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας στη λιμενική ζώνη Πειραιά - Θεσσαλονίκης και για τη συμμόρφωση με υποχρεώσεις, που δεν απορρέουν από σύμβαση παραχώρησης με φορέα ιδιωτικής οικονομίας, εξαιρουμένων προφανώς των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής και της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων η. η Αρχή αποτελεί αποκεντρωμένη υπηρεσία του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, υπάγεται απευθείας σε και εποπτεύεται από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.».

Την 23^η Νοεμβρίου 2018 η Δ.Α.Λ., με το υπ' αριθ. πρωτ. 6000/577/23.11.2018 έγγραφο του Διοικητή της (αναρτηθέν στον διαδικτυακό κόμβο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» την 23.11.2018, με ΑΔΑ: 6ΩΑΟ4653ΠΩ-ΟΧΚ), ανέφερε συμπερασματικά τα εξής: «α. η Δημόσια Αρχή Λιμένων, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην αιτιολογική έκθεση του ιδρυτικού της νόμου (4389/2016) συνεστήθη ως Δημόσιος Φορέας για να ασκεί τις αρμοδιότητες και εξουσίες που ενέχουν στοιχεία ενάσκησης δημόσιας εξουσίας ή προσιδιάζουν περισσότερο στο δημόσιο πυλώνα της λειτουργίας της πολιτείας, οι οποίες αφαιρέθηκαν από τους Οργανισμούς Λιμένων δυνάμει των διατάξεων των Συμβάσεων Παραχώρησης, λόγω της ιδιωτικοποίησης. Ωστόσο, οι λοιποί Οργανισμοί Λιμένων των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο έχει παραμείνει στον έλεγχο του Ελληνικού Δημοσίου, εξακολουθούν να διατηρούν τον “διφυή” χαρακτήρα τους και τις αρμοδιότητες που εμπεριέχουν ενάσκηση δημόσιας εξουσίας και ασκούν οι ίδιοι στις περιοχές δικαιοδοσίας τους και όχι άλλος δημόσιος φορέας τις αρμοδιότητες αυτές. Εξ αυτού του λόγου δεν είναι νοητή, ούτε και εφικτή η άσκηση των ίδιων αρμοδιοτήτων από την ΔΑΛ στους λιμένες που βρίσκονται υπό τον μετοχικό έλεγχο του Ελληνικού Δημοσίου. β. η Δημόσια Αρχή Λιμένων δυνάμει του α. 105 ν. 4504/2017 έχει σαφείς αρμοδιότητες σε θέματα αποβλήτων, που παράγονται στα πλοία, επί όλων των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων διαχείρισης λιμένων του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών, όπως απαριθμούνται στο Παράρτημα ΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013, ήτοι στους λιμένες Πειραιά, Βόλου, Ελευσίνας, Ηγουμενίτσας, Ηράκλειου, Θεσσαλονίκης, Καβάλας, Καλαμάτας, Κατάκολου, Κέρκυρας, Κυλλήνης, Λαύριου, Μυκόνου, Μυτιλήνης, Νάξου, Πάρου, Πάτρας, Ραφήνας, Ρόδου, Σαντορίνης, Σκιάθου, Σύρου, Χαλκίδας, Χανίων, Χίου. γ. όργανα διοίκησης της Αρχής αποτελούν το Συμβούλιο Διοίκησης και ο Διοικητής, ο οποίος καταλαμβάνει οργανική θέση κατηγορίας ΕΘ 1 δ. η διοικητική διάρθρωση της Δημόσιας Αρχής Λιμένων σε συνδυασμό με τα α. 128 παρ. 1,3,4 και 131 παρ. 1 ν. 4389/2016 καθιστούν δυνατή την διαρκή παρακολούθηση και καταγραφή συγκεκριμένων παραμέτρων λειτουργίας του ελληνικού λιμενικού συστήματος, τις οποίες η Αρχή αξιοποιεί σε συνεργασία με τις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες. Ωστόσο, σε καμία περίπτωση τα ανωτέρω άρθρα δεν επιτρέπεται να ερμηνευτούν με τρόπο, που να θίγει τις αρμοδιότητες των Οργανισμών Λιμένων των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο έχει παραμείνει στον έλεγχο του Ελληνικού Δημοσίου και εξακολουθούν να διατηρούν τον “διφυή” χαρακτήρα τους και τις αρμοδιότητες που εμπεριέχουν ενάσκηση δημόσιας εξουσίας, κατά τα αναλυτικά ανωτέρω

αναφερόμενα ε. κανένα από τα παραπάνω συμπεράσματα δεν επιτρέπεται να ερμηνευθεί με τρόπο, που να θίγει τις αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής στ. με το άρθρο 132 παρ. 1 περ. β υποπερ. ββ ν. 4389/2016 (Α'94) θεσμοθετήθηκε κανόνας επίλυσης σύγκρουσης αρμοδιοτήτων υπέρ της ΔΑΛ για κάθε θέμα που αφορά στην εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας στη λιμενική ζώνη Πειραιά - Θεσσαλονίκης και για τη συμμόρφωση με υποχρεώσεις, που δεν απορρέουν από σύμβαση παραχώρησης με φορέα ιδιωτικής οικονομίας, εξαιρουμένων προφανώς των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής και της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων ζ. η Αρχή αποτελεί αποκεντρωμένη υπηρεσία του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, υπάγεται απευθείας σε και εποπτεύεται από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.».

Ενόψει των ανωτέρω πραγματικών περιστατικών γεννάται το ερώτημα: Ποιες συγκεκριμένες αρμοδιότητες επί του θέματος της ανελκύσεως ναυαγίων, απομακρύνσεως επικινδύνων και επιβλαβών πλοίων, απομακρύνσεως επιβλαβών λόγω ακινησίας πλοίων και εν γένει πλωτών ναυπηγημάτων έχουν, και ποιας φύσεως, η Ο.Λ.Π. Α.Ε., η Ρ.Α.Λ. και το Ελληνικό Δημόσιο, εκπροσωπούμενο από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

Δ. Υπαγωγή – Ερμηνεία στο πλαίσιο Γνωμοδότησης

Ι. Ο διαχρονικά δημόσιος χαρακτήρας της ανέλκυσης ναυαγίων από τον Φορέα Διοίκησης και Διαχείρισης Λιμένος.

Ζητήματα **α)** ανέλκυσης και απομάκρυνσης ναυαγίων ή, αν επιβάλλεται από τις περιστάσεις, εξουδετέρωσής τους, **β)** απομάκρυνσης επικινδύνων και επιβλαβών πλοίων ή, αν επιβάλλεται από τις περιστάσεις, εξουδετέρωσής τους και **γ)** απομάκρυνσης επιβλαβών λόγω ακινησίας πλοίων και εξάλειψης επιβλαβών συνεπειών τους κλπ ρύθμισε ο Ν.2881/2001 (ΦΕΚ Α' 16). Πιο συγκεκριμένα, ο προαναφερθείς Νόμος διακρίνει τα προς: **α)** ανέλκυση και απομάκρυνση ναυαγία (Άρθρο 2 Ν.2881/2001), **β)** απομάκρυνση επικίνδυνα και επιβλαβή πλοία (Άρθρο 3 του Ν.2881/2001), και **γ)** απομάκρυνση επιβλαβή λόγω ακινησίας πλοία (Άρθρο 5 του Ν.2881/2001).

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου αυτού, ο βασικός υπόχρεος, ο οποίος μάλιστα υπέχει αντικειμενική ευθύνη για να μεριμνήσει προς τις κατά περίπτωση **α), β)** και **γ)** ενέργειες καθώς και για την εν γένει εξουδετέρωση των βλαπτικών συνεπειών που μπορεί να επιφέρουν στο θαλάσσιο περιβάλλον και στην εύρυθμη λειτουργία του λιμένος, είναι, κατ' αντιστοιχία των εν λόγω περιπτώσεων, ο κύριος του ναυαγίου ή ο εκμεταλλεόμενος το πλοίο, πλοιοκτήτης ή εφοπλιστής (παρ. 1 των Άρθρων 2, 3, 5 και 9 του Ν.2881/2001).

Ο Οργανισμός, ο οποίος σύμφωνα με την παρ. 2 του Άρθρου 1 του ίδιου Νόμου νοείται «[...] το κατά περίπτωση αρμόδιο νομικό πρόσωπο του δημόσιου τομέα ή η δημόσια υπηρεσία, που ασκεί τη διοίκηση και διαχείριση λιμένα, διώρυγας ή διαύλου.», με έγγραφό του, το οποίο σύμφωνα με την παρ. 3 του Άρθρου 2 του ίδιου Νόμου «[...] επιδίδεται από δικαστικό επιμελητή, [...]», προσκαλεί τον κατά περίπτωση υπόχρεο για να προβεί στις αναγκαίες κατά την προηγούμενη παράγραφο ενέργειες, εντός ευλόγου προθεσμίας που δεν μπορεί να υπερβεί τους κατά περίπτωση προβλεπόμενους χρόνους των παρ. 2 των Άρθρων 2, 3 και 5 του Ν.2881/2001, δηλώνοντάς του ότι σε περίπτωση παρόδου απράκτου της ταχθείσης προθεσμίας θα προβεί στις ενέργειες αυτές με ευθύνη και με δαπάνες αυτού (του υπόχρεου), «[...] οι οποίες σε περίπτωση μη άμεσης καταβολής, καταλογίζονται σε βάρος του και εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις περί

είσπραξης δημοσίων εσόδων.» (παρ. 3 των Άρθρων 2 και 3 και παρ.6 του Άρθρου 5 του Ν.2881/2001).

Εφόσον ο υπόχρεος δεν εκπληρώσει τις αναγραφόμενες στη πρόσκληση υποχρεώσεις του, εντός της ταχθείσης προθεσμίας, ο Οργανισμός, ως νόμιμος εντολοδόχος του, προβαίνει στην εκτέλεσή τους «[...] είτε με ίδια αυτού μέσα και προσωπικό είτε με ανάθεση των σχετικών εργασιών σε τρίτο.» (παρ. 4 του Άρθρου 2, παρ. 5 του Άρθρου 3 και παρ. 6 του Άρθρου 5 του Ν.2881/2001), ακολούθως δε, στρέφεται κατά του υπόχρεου για την ικανοποίηση των πάσης φύσεως οικονομικών αξιώσεών του, σύμφωνα με τις κατά περίπτωση προβλεπόμενες διαδικασίες των Άρθρων 2, 3 και 5 του Ν.2881/2001, (βλ. ΣτΕ 112/2013, 714/2019). Οι κατά τα προαναφερθέντα διαδικασίες, επί τη βάσει των οποίων ενεργεί ο Οργανισμός, καθορίζονται από τον Υπουργό Ναυτιλίας, σύμφωνα με το Άρθρο 6 του Ν.2881/2001, όπου προβλέπεται ότι: «**1. Με απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας καθορίζονται: α) η διαδικασία και το περιεχόμενο της σύμβασης ανάθεσης έργου, που προβλέπεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 2, β) η διαδικασία και οι όροι, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των διαγωνιζομένων, οι συνέπειες σε περίπτωση μη συμμόρφωσής τους με αυτές, τα θέματα κατάθεσης και απόδοσης του τιμήματος, των εγγυήσεων, της επανάληψης του διαγωνισμού και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη διενέργεια του διαγωνισμού, που προβλέπεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 2, γ) η διαδικασία και οι όροι, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των διαγωνιζομένων, οι συνέπειες σε περίπτωση μη συμμόρφωσής τους με αυτές, τα θέματα αναδείξεως μειοδότη, υπολογισμού της χαμηλότερης προσφοράς, καταβολής αμοιβής, κατάθεσης, απόδοσης και κατάπτωσης της εγγυήσεως, επανάληψης του διαγωνισμού και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη διενέργεια του διαγωνισμού, που προβλέπεται στην παράγραφο 7 του άρθρου 2, δ) ο προσδιορισμός του ποσού, τα θέματα κατάθεσης, απόδοσης και κατάπτωσης, τυχόν εξαιρετικές περιπτώσεις περιορισμού ή απαλλαγής από την υποχρέωση και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εγγύηση, που προβλέπεται στην παράγραφο 8 του άρθρου 2. 2. Οι αποφάσεις, που εκδίδονται με την εξουσιοδότηση της παραγράφου 1, εφαρμόζονται και από κάθε Οργανισμό, εκτός αν το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού αποφασίσει να καθορίσει κάθε θέμα της προηγούμενης παραγράφου με Κανονισμό, που εκδίδεται σύμφωνα με τις οργανικές του διατάξεις και εγκρίνεται από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας.»**

Το όλο πλέγμα των διατάξεων του Ν.2881/2001 (ΦΕΚ Α' 16), που αφορούν τα ναυάγια, τα επιβλαβή και επικίνδυνα πλοία και τα επιβλαβή και επικίνδυνα λόγω ακινησίας πλοία, αποβλέπει στην ασφαλή χρήση των λιμενικών εγκαταστάσεων και των συναφών υποδομών. Ενόψει, δε και του ότι πρόκειται για πράγματα κοινόχρηστα που ανήκουν στην δημόσια κτήση, σύμφωνα με το Άρθρο 967 του Αστικού Κώδικα – Π.Δ.456/1984 – (ΦΕΚ Α' 164) και το Άρθρο 22 του Ν.2971/2001 (ΦΕΚ Α' 285), και εξυπηρετούν δημόσιο συμφέρον, δηλαδή την παροχή υπηρεσιών ελλιμενισμού των πλοίων και διακινήσεως φορτίων και επιβατών, οι πράξεις του Οργανισμού, που αποβλέπουν στην επίτευξη των πιο πάνω σκοπών, συνιστούν πράξεις «διοικήσεως λιμένα ως κοινοχρήστου πράγματος» (βλ. ΣτΕ 112/2013) και ενέχουν άσκηση δημόσιας εξουσίας (βλ. ΣτΕ Αναστ. 143/2013), κατά τούτο δε, ο αρμόδιος φορέας, έχει γίνει δεκτό ότι, ενεργεί ως διοικητική αρχή (βλ. ΣτΕ Αναστ. 140/2011).

Το γεγονός δε ότι ο φορέας διαχείρισης του λιμένος συνήθως είναι ανώνυμη εταιρεία, δηλαδή νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, όταν λαμβάνει μονομερώς μέτρα αναφορικά με τα ναυάγια, τα επικίνδυνα και επιβλαβή πλοία και ενεργεί με εξουσία που πηγάζει από το νόμο, σύμφωνα με διαδικασία που καθορίζεται από υπουργική απόφαση, οι σχετικές πράξεις, σύμφωνα με την ίδια νομολογία, αποτελούν για τον εκμεταλλευόμενο το πλοίο εκτελεστές ατομικές διοικητικές πράξεις (βλ. ΣτΕ Αναστ. 459/2012).

Άλλωστε, το γεγονός πως στην παρ. 2 του Άρθρου 1 του Ν.2881/2001 (ΦΕΚ Α' 16) αναφέρεται ότι ο Οργανισμός διοίκησης και διαχείρισης λιμένα, ο οποίος δύναται υπό προϋποθέσεις να προβαίνει ο ίδιος στην εκτέλεση των ανεκπλήρωτων εκ μέρους του υπόχρεου αναγραφομένων στην πρόσκληση ενεργειών, είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή δημόσια υπηρεσία, παρόλον ότι κατά το χρόνο εισαγωγής του Νόμου τούτου, ο ΟΛΠ και ο ΟΛΘ είχαν ήδη μετατραπεί σε ανώνυμες εταιρείες ελεγχόμενες από το δημόσιο, σύμφωνα με το Ν.2688/1999, αποτελεί ασφαλή και σαφή ένδειξη ότι ο εν λόγω Νόμος αντιμετωπίζει τη σχετική δραστηριότητα ως έχουσα έντονο δημόσιο χαρακτήρα, ανεξάρτητα από τη φύση του φορέα διοίκησης και διαχείρισης του λιμένα.

Ο προεξάρχων σκοπός της όλης διαδικασίας ανέλκυσης είναι η προστασία του θαλασσιού περιβάλλοντος, πράγμα που καθιστά έντονο τον δημόσιο χαρακτήρα αυτής, ο οποίος προτάσσεται έναντι οιασδήποτε άλλης σκοπιμότητας. Συγκεκριμένα, η ανέλκυση αποτελεί τον κανόνα αντιμετώπισης των ναυαγίων, επικινδύνων / επιβλαβών πλοίων, κατ' εξαίρεση δε και μόνον κατόπιν αποφάσεως που πρέπει να διαλαμβάνει ειδική επιστημονικώς τεκμηριωμένη αιτιολογία επιτρέπεται η μετατόπιση ή η καταστροφή τους. Οι λόγοι, που είναι ικανοί να θεμελιώσουν την τελευταία αυτή επιλογή στο νόμο, δεν μπορεί να είναι οικονομικοί (βλ. ΣτΕ 1647/2011), δηλαδή το ταμειακό συμφέρον του Οργανισμού διοίκησης και διαχείρισης του λιμένα (βλ. ΣτΕ Αναστ. 460/2012). Χάριν δε της πλήρους κατοχύρωσης της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος έναντι οιασδήποτε άλλου εννόμου συμφέροντος, ο νομοθέτης όρισε τα εξής με την παρ. 2 του Άρθρου 9 του Ν.2881/2001: *«Κατάσχεση, δήμευση, πλειστηριασμός, μεσεγγύηση, διαταγή μη μεταβολής της κατάστασης, υποθήκη, ενέχυρο, προνόμιο ή άλλο δικαίωμα δεν εμποδίζει τον κύριο ή άλλο κατά περίπτωση υπόχρεο να εκτελέσει τις υποχρεώσεις, που προβλέπονται στο νόμο αυτόν, ούτε τον Οργανισμό να ενεργήσει ό,τι προβλέπεται στο νόμο αυτόν. [...]»*.

Η μετατροπή του Ο.Λ.Π. και του Ο.Λ.Θ. από Ν.Π.Δ.Δ. σε Α.Ε. ελεγχόμενες από το δημόσιο, δυνάμει του Ν.2688/1999, δεν έθιξε το παραπάνω νομικό καθεστώς. Αντίθετα, έχει κριθεί ότι διατηρήθηκε ο κοινόχρηστος χαρακτήρας των λιμενικών εγκαταστάσεων και υποδομών παρά την ιδιωτικοποίηση (βλ. ΣτΕ Ολομ. 1211/2010 και 1212/2010, 717/2019).

Το 2016 συνήφθη η κυρωθείσα με το Ν.4404/2016 Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ του Ε.Δ. και της Ο.Λ.Π. Α.Ε., η οποία τιτλοφορείται *«Σύμβαση Παραχώρησης σχετικά με τη χρήση και την εκμετάλλευση ορισμένων χώρων και περιουσιακών στοιχείων εντός του χώρου του Λιμένος Πειραιώς»*. Με αυτή (ΣΠ) συντελείται τροποποίηση και κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο της παλαιότερης, από 13 Φεβρουαρίου 2002, Σύμβασης Παραχώρησης μεταξύ του Ε.Δ. και της Ο.Λ.Π. Α.Ε.

Σύμφωνα με το Άρθρο 9.1 της ΣΠ (όπως ισχύει μετά την πιο πάνω τροποποίησή της) η Ο.Λ.Π. Α.Ε. αναγνώρισε ότι η λιμενική ζώνη είναι δημόσιο κοινόχρηστο πράγμα και ότι κατά τη διάρκεια ισχύος της Σύμβασης αυτής θα διαχειρίζεται τον λιμένα του Πειραιά και τους τερματικούς σταθμούς του ως δημόσιο λιμένα.

Συμπερασματικά, ο κοινόχρηστος χαρακτήρας των λιμενικών εγκαταστάσεων και εν γένει υποδομών, καθώς και ο δημόσιος χαρακτήρας της ανέλκυσης, από τον φορέα διοίκησης και διαχείρισης του λιμένος, των ναυαγίων, των επικινδύνων και επιβλαβών πλοίων και των επιβλαβών λόγω ακινησίας πλοίων παραμένει αναλλοίωτος και δη από την ίδρυση του Ο.Λ.Π., ως ΝΠΔΔ (Ν.1559/1950), έως και σήμερα.

II. Η επιρροή των διατάξεων του Ν.4404/2016, της Σύμβασης Παραχώρησης και οι συναφείς ρυθμίσεις.

Η Ο.Λ.Π. Α.Ε. ιδρύθηκε – με το Ν.4748/1930 (ΦΕΚ Α' 166) και αναμορφώθηκε με τον Α.Ν.1559/1950 (ΦΕΚ Α' 252), ο οποίος κυρώθηκε με το Ν.1630/1951 (ΦΕΚ Α' 8) – ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς» και μετετράπη με το Άρθρο Πρώτο (παρ. 1) του Ν.2688/1999 (ΦΕΚ Α' 40) σε ανώνυμη εταιρία κοινής ωφέλειας με την επωνυμία «Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Ανώνυμη Εταιρία» και διακριτικό τίτλο «Ο.Λ.Π. Α.Ε.», η οποία λειτουργούσε κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας με σκοπό την εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος. Με τη σύμβαση του 2002, η οποία κυρώθηκε με το Άρθρο Πρώτο του Ν.3654/2008 (ΦΕΚ Α' 57), μεταξύ του Ε.Δ. και της Ο.Λ.Π. Α.Ε. παραχωρήθηκε στη δεύτερη το δικαίωμα χρήσης και εκμετάλλευσης των γηπέδων, κτιρίων και άλλων εγκαταστάσεων που ευρίσκονται εντός της Λιμενικής Ζώνης του Λιμένα Πειραιώς. Στη δε σύμβαση αυτή ορίστηκε, μεταξύ άλλων, η διάρκεια παραχώρησης του ανωτέρω δικαιώματος, το καταβαλλόμενο τίμημα, το ειδικότερο περιεχόμενο του εν λόγω δικαιώματος, η τιμολογιακή πολιτική της Ο.Λ.Π. Α.Ε. σε ετήσια βάση, καθώς και οι υποχρεώσεις της και, ιδιαίτερα, οι σχετικές με την πληρότητα των παρεχομένων από αυτήν υπηρεσιών, τη συντήρηση των εγκαταστάσεων και τη διασφάλιση της λειτουργικότητας και της ασφάλειας αυτών. Στο δε Άρθρο 15 αυτής ορίζεται ότι οι όροι της σύμβασης είναι δυνατόν να τύχουν αναδιαπραγμάτευσης εν όλω ή εν μέρει είτε στις περιπτώσεις που απαιτείται πρόσθετο αντάλλαγμα, είτε σε περίπτωση ουσιώδους μεταβολής των συνθηκών κατά το Άρθρο ΑΚ 388. Ουσιώδη μεταβολή των συνθηκών συμφωνείται ότι αποτελεί και οποιαδήποτε μείωση του ποσοστού συμμετοχής του Δημοσίου στο μετοχικό κεφάλαιο της Ο.Λ.Π. Α.Ε. κάτω του ορίου του 51% (Άρθρο 15 παρ.1 περ. iii).

Εν συνεχεία, η Ο.Λ.Π. Α.Ε. υπήχθη στο Πρόγραμμα Αποκρατικοποιήσεων 2011 – 2015 του Ν.3985/2011 (ΦΕΚ Α' 151) και εκδόθηκαν αποφάσεις, της προβλεπόμενης στο Άρθρο 3 του Ν.3049/2002 (ΦΕΚ Α' 212) Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων, με τις οποίες μεταβιβάστηκαν, με τη διαδικασία του Άρθρου 2 παρ. 4 και 5 του Ν.3986/2011 (ΦΕΚ Α' 152), από το Ε.Δ. στην ανώνυμη εταιρία «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ) Α.Ε.», χωρίς αντάλλαγμα, στοιχεία της ιδιωτικής περιουσίας του Ε.Δ. με σκοπό τη διάθεσή τους σε επενδυτές για την άντληση δημοσίων εσόδων προοριζομένων αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση του δημοσίου χρέους¹. Στην συνέχεια, οι ενδιαφερόμενοι πληροφορήθηκαν με την ίδια Πρόσκληση της Τ.Α.Ι.ΠΕ.Δ. Α.Ε. ότι η, από έτους 2002, Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ του Ε.Δ. και της Ο.Λ.Π. Α.Ε. θα αποτελέσει αντικείμενο αναδιαπραγμάτευσης και, ενδεχομένως, τροποποίησης. Κατόπιν, ακολούθησε η διαγωνιστική διαδικασία και στις 08.04.2016 υπογράφηκε η Σύμβαση Αγοραπωλησίας Μετοχών μεταξύ της Τ.Α.Ι.ΠΕ.Δ. Α.Ε. και του προτιμώμενου επενδυτή, παράρτημα της οποίας (υπ' αρ. 13) αποτέλεσε και το κείμενο της (τροποποιημένης) Σύμβασης Παραχώρησης μεταξύ Ε.Δ. και Ο.Λ.Π. Α.Ε. Στη συνέχεια εκδόθηκε ο Ν.4404/2016 «Για την κύρωση της από 24 Ιουνίου 2016 τροποποίησης και κωδικοποίησης σε ενιαίο κείμενο της από 13 Φεβρουαρίου 2002 Σύμβασης Παραχώρησης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και της Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε. και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 126)².

¹ Βλ. Απόφαση Σ.τ.Ε. 506/2016, με την οποία κρίθηκε η νομιμότητα της από 5.3.2014 Πρόσκλησης της ανώνυμης εταιρίας «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.ΠΕ.Δ.) Α.Ε.» για εκδήλωση ενδιαφέροντος προς απόκτηση πλειοψηφικής συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρίας «Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς (ΟΛΠ) Α.Ε.» (δημοσιευμένη στη ΝΟΜΟΣ).

² Βλ. Απόφαση Σ.τ.Ε. 1076/2019, 1080/2019, 1081/2019, με την οποία κρίθηκε η νομιμότητα διαγωνιστικής διαδικασίας ανάθεσης έργου εκ μέρους της Ο.Λ.Π. Α.Ε.

Σύμφωνα με την παρ. 2 του Άρθρου 4 του Ν.4404/2016 ορίζεται ότι: «Το Ελληνικό Δημόσιο αναλαμβάνει πλήρως και αποκλειστικά τις ευθύνες, τις υποχρεώσεις και τη δαπάνη συμμόρφωσης με τις διατάξεις του Νόμου 2881/2001 (ΦΕΚ Α' 16/2001) αναφορικά με τον Λιμένα Πειραιά, στο μέτρο που σχετίζονται με τα ναυάγια που έχουν εντοπιστεί και χαρτογραφηθεί έως και τις 24.06.2016. Όπου ο όρος αυτός απαντά, οποιαδήποτε αναφορά στον "Οργανισμό" στο κείμενο του προαναφερθέντος νόμου θα θεωρείται ως αναφορά στο Ελληνικό Δημόσιο, εκπροσωπούμενο από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής». Ακολούθως, στην παρ. 3 του Άρθρου 4 του Ν.4404/2016 ορίζεται ότι: «Με την επιφύλαξη της παραπάνω παραγράφου 2. η "Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε." αναλαμβάνει πλήρως την ευθύνη, τις υποχρεώσεις και το κόστος συμμόρφωσης με τις διατάξεις του Νόμου 2881/2001 (ΦΕΚ Α' 16/2001) αναφορικά με τον Λιμένα Πειραιά». Περαιτέρω, η περ. ε) της παρ. 2 του Άρθρου 5 του Ν.4404/2016 καθορίζει τα εξής: «2. Καμία διάταξη της Σύμβασης Παραχώρησης δεν επιτρέπεται να ερμηνεύεται με τρόπο που εμποδίζει την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ιδίως εκείνων που αφορούν στην έκδοση κανονισμών που διέπουν οποιοδήποτε από τα διοικητικά θέματα αναφορικά με το Λιμένα Πειραιά, περιλαμβάνοντας: [...] ε) τους κανόνες και διαδικασίες αναφορικά με ναυάγια πλοίων ή άλλα αντικείμενα στα ύδατα του Λιμένα Πειραιά, τα οποία παρεμποδίζουν ή θέτουν σε κίνδυνο την πλεύση».

Εξάλλου, στην παρ. 3 του Άρθρου 131 του Ν.4389/2016 ορίζεται ότι: «Κατόπιν απόφασης του Συμβουλίου Διοίκησης ΔΑΛ, η ΔΑΛ - Π αναλαμβάνει πλήρως την ευθύνη, τα καθήκοντα και το κόστος συμμόρφωσης με τις διατάξεις του Ν.2881/2001 (ΦΕΚ Α' 16/2001) αναφορικά με τον Λιμένα Πειραιά, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 της Σύμβασης Παραχώρησης και την εκάστοτε νομοθεσία», ακολούθως, στην παρ. 4 του Άρθρου 131 του Ν.4389/2016 προβλέπεται ότι: «Στο πλαίσιο της παραγράφου 2 του άρθρου 128 του παρόντος νόμου και κατόπιν απόφασης του Συμβουλίου Διοίκησης Δ.Α.Λ., η Δ.Α.Λ. – Π ασκεί όλες τις εξουσίες, αρμοδιότητες και ευχέρειες, που περιέρχονται ειδικά στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δυνάμει του νόμου που κυρώνει τη Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.» (ΟΛΠ Α.Ε.), εφόσον αυτή δεν απονέμεται με άλλη διάταξη νόμου ή απόφαση του Υπουργού αυτού σε άλλον φορέα [...]». Η, δε, παρ. 2 του Άρθρου 128 του Ν.4389/2016 ορίζει τα εξής: «Η Δ.Α.Λ. ασκεί κάθε αρμοδιότητα, εξουσία ή ευχέρεια φορέα διοίκησης λιμένα που περιέρχεται ειδικά στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με διάταξη νόμου που κυρώνει Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του φορέα αυτού, εφόσον αυτή δεν απονέμεται με άλλη διάταξη νόμου ή απόφαση του Υπουργού αυτού σε άλλον φορέα.».

Τέλος, ο Ν.4389/2016 ορίζει, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Άρθρο 112 Κανονιστικές Αρμοδιότητες. 1. Η Ρ.Α.Λ. έχει την αρμοδιότητα έκδοσης κανονιστικών πράξεων και δεσμευτικών οδηγιών, εγκυκλίων, προτύπων, υποδειγμάτων, κατευθυντήριων γραμμών, ανακοινώσεων, κωδίκων δεοντολογίας και χαρτών υποχρεώσεων και καλών πρακτικών, καθώς και κάθε άλλης απαραίτητης πράξης, ιδίως, για τη ρύθμιση θεμάτων που αφορούν: α) Στην οικονομική ρύθμιση, απλούστευση, στη διαφάνεια και στη συμβατότητα των τελών, χρεώσεων και κυρώσεων των λιμενικών υπηρεσιών και των ζητημάτων πρόσβασης επί όλων των ελληνικών λιμένων και επί των συνδεδόμενων με αυτούς εγκαταστάσεων, σύμφωνα με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία περί ανταγωνισμού και παροχής λιμενικών υπηρεσιών και χρηματοοικονομικής διαφάνειας. [...], β) [...], γ) Στην άσκηση των λοιπών ρυθμιστικών και άλλων αρμοδιοτήτων [...]. Άρθρο 113 Ρυθμιστικές Αρμοδιότητες. 1. Η Ρ.Α.Λ. έχει την αρμοδιότητα να λαμβάνει ρυθμιστικά μέτρα, ανάλογα με τον επιδιωκόμενο σκοπό, για: α) την παρακολούθηση και εφαρμογή των όρων και διατάξεων των Συμβάσεων Παραχώρησης στους λιμένες, ιδίως σε ό,τι αφορά την τήρηση των κανόνων ανταγωνισμού, του συμφωνημένου επιπέδου εξυπηρέτησης και τη συμμόρφωση προς τους χρηματοοικονομικούς στόχους, β) την

τήρηση των υποχρεώσεων των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων του εθνικού λιμενικού συστήματος λιμένων στο πλαίσιο της σχετικής κείμενης - εθνικής και ευρωπαϊκής - νομοθεσίας, ιδίως σε σχέση με δημόσιες συμβάσεις, Συμβάσεις Παραχώρησης και τους κανόνες ανταγωνισμού και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2017/352 (L57/1), γ) τη ρύθμιση, εποπτεία και συμμόρφωση με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένου του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2017/352: αα) επί των τελών και χρεώσεων λιμενικών υποδομών και υπηρεσιών, ββ) επί της υποχρέωσης παροχής δημόσιας υπηρεσίας και πρόσβασης στο λιμενικό τομέα και τις αγορές λιμενικών υπηρεσιών, ιδίως σύμφωνα με τις Συμβάσεις Παραχώρησης και τη νομοθεσία περί ανταγωνισμού, συμβάσεων και λιμενικών υπηρεσιών, γγ) επί αναληφθεισών δεσμεύσεων για τα ανωτέρω θέματα, δ) [...], ε) [...], στ) [...]. 2. Περαιτέρω, η Ρ.Α.Λ. είναι αρμόδια για: α) την επεξεργασία και πρόταση στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής των αναγκαίων νομοθετικών διατάξεων για κάθε θέμα αρμοδιότητάς της, [...]. Άρθρο 132 Τελικές και μεταβατικές διατάξεις κεφαλαίου 1. Σε περίπτωση αμφιβολίας ως προς τον φορέα εξουσίας ή τις αρμοδιότητες που σχετίζεται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και εφόσον τα σχετικά ζητήματα δεν ρυθμίζονται από άλλη ειδικότερη διάταξη, αυτή επιλύεται ως εξής: α) Όταν η αμφιβολία αφορά στην ανάθεση της εξουσίας ή αρμοδιότητας στο φορέα εκμετάλλευσης με βάση τη Σύμβαση Παραχώρησης, πρέπει να θεωρηθεί ότι ο παραχωρησιούχος έχει από τη Σύμβαση τη σχετική εξουσία ή αρμοδιότητα. β) Όταν η αμφιβολία αφορά στην κατανομή της εξουσίας ή της αρμοδιότητας μεταξύ των φορέων του παρόντος νόμου, αυτή επιλύεται ως εξής: αα) Κάθε εξουσία ή αρμοδιότητα παρακολούθησης, εποπτείας και ελέγχου συμμόρφωσης του παραχωρησιούχου με τους όρους της Σύμβασης Παραχώρησης αναφορικά με οποιαδήποτε λιμενική ζώνη της ελληνικής επικράτειας, ασκείται από τη Ρ.Α.Λ. ββ) Πλην διαφορετικής ρύθμισης του παρόντος ή άλλου νομοθετήματος και υπό την επιφύλαξη αρμοδιότητας άλλων φορέων της ελληνικής δημοκρατίας, η Δ.Α.Λ. μεριμνά για την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας στη λιμενική ζώνη και για τη συμμόρφωση με υποχρεώσεις που δεν απορρέουν από τέτοια σύμβαση παραχώρησης [...].».

Επί του νομικού καθεστώτος της Ο.Λ.Π. Α.Ε., μετά την υπογραφή της αγοραπωλησίας μετοχών και την υπογραφή και θέση σε ισχύ της ΣΠ, έχει γίνει δεκτό ότι η «ανάληψη του ελέγχου της ΟΛΠ ΑΕ από ιδιώτη επενδυτή» είχε ως αποτέλεσμα την «εφεξής απώλεια του χαρακτήρα της ως ΝΠΙΔ διφυούς χαρακτήρα (δημόσια επιχείρηση) με την απάλειψη από την από 13-2-2002 σύμβαση των εμπεριεχουσών ενάσκηση δημοσίας εξουσίας διατάξεων, η διατήρηση των οποίων παρίστατο μη συμβατή με τη μετατροπή της εν λόγω εταιρείας σε συνηθισμένη ΑΕ με αμιγώς επιχειρηματικό χαρακτήρα. Με τα δεδομένα αυτά, το αποκλειστικό δικαίωμα χρήσης και εκμετάλλευσης των γηπέδων, κτιρίων και άλλων εγκαταστάσεων που ευρίσκονται εντός της Λιμενικής Ζώνης του λιμένα Πειραιώς που παραχωρήθηκε στην ΟΛΠ ΑΕ με την από 13-2-2002 σύμβαση, και το οποίο αποτελούσε το βασικό περιουσιακό της δικαίωμα επιχειρήθηκε να εκχωρηθεί με την από 5-3-2014 Πρόσκληση του ΤΑΙΠΕΔ με μία ενιαία και αδιαίρετη διαδικασία (πώληση μετοχών και τροποποίηση, κατόπιν αναδιαπραγμάτευσης, της σύμβασης παραχώρησης), στην οποία εξασφαλίσθηκε επαρκής δημοσιότητα και βασίσθηκε σε αντικειμενικά κριτήρια. ... (δ)ιά της προβλέψεως σε αυτήν όρων και δικαιωμάτων του παραχωρησιούχου ριζικώς διαφόρων των οριζόμενων στην από 13-2-2002 σύμβαση, ανταποκρινομένων δε στον χαρακτήρα της ΟΛΠ ΑΕ ως ανώνυμης εταιρείας με αμιγώς, πλέον, ιδιωτικό και επιχειρηματικό χαρακτήρα, προκειμένου να διασφαλισθεί η απρόσκοπτη συνέχιση της παροχής λιμενικών υπηρεσιών στον λιμένα Πειραιώς. Συνεπώς, η πλήρης ιδιωτικοποίηση της παραχωρησιούχου εταιρείας απετέλεσε τη μείζονα και ουσιώδη τροποποίηση της υφισταμένης (από το 2002) Σύμβασης Παραχώρησης.³».

³ Βλ. Απόφαση ΣτΕ Ολομ. 1080/2019, σκ. 12, και Πρεβεδούρου Ευγ., Η νομική φύση της εγγραφής, εκ μέρους του ΑΔΜΗΕ, της Μονάδας «ΜεγαλόποληV» στο Μητρώο Μονάδων του άρθρου 4ΚΔΣ που τηρεί ως Διαχειριστής του

Σύμφωνα με τη συναφή νομολογία του Σ.τ.Ε., το οποίο έκρινε επί ιδιωτικοποιήσεων και των μεταβιβάσεων δημοσίων επιχειρήσεων – όπως η Ο.Λ.Π. Α.Ε. –, «φαίνεται ότι το Σύνταγμα δεν απαγορεύει, κατ' απόλυτο τρόπο, τις ιδιωτικοποιήσεις, αλλά κατά περιπτώσεις επιβάλλει τη διαμόρφωση του καταλλήλου νομοθετικού πλαισίου που θα διέπει τη συγκεκριμένη δραστηριότητα. Έτσι, ο δικαστής δεν ανάγεται σε οιονεί συντακτικό νομοθέτη και αφήνει ένα ευρύ περιθώριο επιλογών στον νομιμοποιημένο νομοθέτη.»⁴ ενώ, τα «νομοθετήματα 3986/2011 και 4389/2016 είναι βαθιά ριζωμένα στην εθνική έννομη τάξη, αφού αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της υλοποίησης των σχετικών πολιτικών δεσμεύσεων»⁵.

III. Ευθύνες, εξουσίες και αρμοδιότητες αναφορικά με την ανέλκυση ναυαγίων κλπ, στο λιμένα Πειραιώς, υπό το καθεστώς της Σύμβασης Παραχώρησης

Όπως προκύπτει από την παρ. 3 του Άρθρου 4 του Ν.4404/2016, σε συνδυασμό με την παράγραφο 2 του ίδιου Άρθρου, η Ο.Λ.Π. Α.Ε. έχει, κατά κανόνα, τις υποχρεώσεις συμμόρφωσης με τις διατάξεις του Ν.2881/2001 (ΦΕΚ Α' 16), και εν γένει την αρμοδιότητα ανέλκυσης, ενώ το Δημόσιο, κατ' εξαίρεση, φέρει τις αντίστοιχες υποχρεώσεις και δη αποκλειστικά και μόνον για ναυάγια, που έχουν εντοπισθεί και χαρτογραφηθεί στον λιμένα του Πειραιά μέχρι και τις 24.06.2016 (ημερομηνία υπογραφής της ΣΠ). Στην εξαίρεση (της υπαγωγής της ανέλκυσης στην αρμοδιότητα του Δημοσίου), η οποία, ως τέτοια, είναι στενά ερμηνευτέα, δεν περιλαμβάνεται, (α) ως εκ του αδιασπίκτου της διατυπώσεως των παραπάνω διατάξεων, αλλά και (β) του κανόνα ότι σε αμφιβολία η υπό εξέταση εξουσία, ευχέρεια, αρμοδιότητα ανήκει στον παραχωρησιούχο (βλ. περ. α της παρ. 1 του Άρθρου 132 του Ν.4389/2016), η ανέλκυση επικινδύνων και επιβλαβών πλοίων και η ανέλκυση επιβλαβών λόγω ακινησίας πλοίων, ανεξάρτητα πότε προσέλαβαν την σχετική ιδιότητα και πότε εντοπίστηκαν και χαρτογραφήθηκαν.

Συνεπώς, δεν έχει, εν προκειμένω, εφαρμογή ο Ν.2881/2001 αναφορικά με την γενική ευθύνη και αρμοδιότητα της Ο.Λ.Π. Α.Ε., ως φορέα διοίκησης και διαχείρισης του λιμένα για την ανέλκυση των ναυαγίων, αλλά το όλο θέμα ρυθμίζεται πρωτογενώς από τον νεώτερο και ειδικότερο κυρωτικό Νόμο της ΣΠ (παρ. 2 και 3 του Άρθρου 4 του Ν.4404/2016).

Όσον αφορά στις κατ' εξαίρεση συγκεκριμένες αρμοδιότητες που ασκεί το Δημόσιο, δυνάμει του κυρωτικού νόμου της ΣΠ, αναφορικά με την ανέλκυση ναυαγίων, δεδομένου ότι αυτές περιέρχονται στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ασκούνται εν τέλει από την Δ.Α.Λ. ή την Δ.Α.Λ. – Π. (παρ. 2 του Άρθρου 128 και παρ. 4 του Άρθρου 131 του Ν.4389/2016), μέχρι την έκδοση του Π.Δ. που προβλέπεται στο Άρθρο 86 του Ν.4676/2020, και η οποία (Δ.Α.Λ.) δύναται, δυνάμει της ανωτέρω διατάξεως του κυρωτικού νόμου, να προβεί στις αντίστοιχες διαδικασίες ανέλκυσης/εκποίησης ναυαγίων.

Οι λοιπές αρμοδιότητες ανεγκύσεως/εκποίησης ναυαγίων που προβλέπει ο Ν.2881/2001 ασκούνται, σύμφωνα με τον κυρωτικό νόμο της ΣΠ, από την Ο.Λ.Π. Α.Ε. Οι σχετικές πράξεις της Ο.Λ.Π. Α.Ε. συνιστούν εκτελεστές ατομικές διοικητικές πράξεις αναφορικά με τους κυρίους και τους εκμεταλλευομένους τα υπό ανέλκυση/εκποίηση πλοία. Πρέπει να σημειωθεί ότι, ο γενικός κανόνας κατά τον οποίο η Ο.Λ.Π. Α.Ε. αποτελεί μετά την ΣΠ μια εντελώς ιδιωτική εταιρεία και δεν ασκεί καθόλου δημόσια εξουσία υποχωρεί (αποκλειστικά και μόνον) σε σχέση με το συγκεκριμένο

Συστήματος, με καθαρή ισχύ 500MW αντί της αληθούς καθαρής ισχύος αυτής που ανέρχεται σε 811 MW, Ενέργεια και Δίκαιο 30/2019, σ.28-45, Sakkoulas-Online.gr.

⁴ Απ. Βλαχογιάννης, Το Σύνταγμα στη νέα Ευρωπαϊκή οικονομική διακυβέρνηση, 2018, β. Το παράδειγμα του οικονομικού Συντάγματος: η περίπτωση των ιδιωτικοποιήσεων, σελ. 134-145, Sakkoulas-Online.gr.

⁵ Ο.π., Απ. Βλαχογιάννης, σ. 144.

ζήτημα. Και τούτο διότι η παρ. 3 του Άρθρου 4 του Ν.4404/2016 μεταφέρει στην Ο.Λ.Π. Α.Ε. (κατά κανόνα) πλήρως την ευθύνη, τις υποχρεώσεις και το κόστος συμμόρφωσης με τις διατάξεις του Ν.2881/2001.

Δεν είναι δε δυνατόν να θεωρηθεί ότι το Δημόσιο, το οποίο κατ' εξαίρεση έχει τις αντίστοιχες αρμοδιότητες και υποχρεώσεις, μπορεί να προβαίνει στην ανέλκυση και εκποίηση των ναυαγίων (έστω και εάν κατά νόμον ασκεί τις εξουσίες αυτές μέσω της Δ.Α.Λ.), ενώ ταυτόχρονα η Ο.Λ.Π. Α.Ε. να είναι αποστερημένη κάθε σχετικής εξουσίας. Ούτε βέβαια μπορεί να υποστηριχθεί ότι, αφού η Δ.Α.Λ. έχει αναλάβει το έργο αυτό για λογαριασμό του Δημοσίου, μπορεί να το αναλάβει και για λογαριασμό της Ο.Λ.Π. Α.Ε. Κατ' αρχάς, δεν υφίσταται σαφές περί τούτου νομοθετικό έρεισμα, οπότε δικαιολογημένα, εν όψει και των ανωτέρω πραγματικών συνθηκών, έλκεται σε εφαρμογή το υπέρ της Ο.Λ.Π. Α.Ε. τεκμήριο της αρμοδιότητας του Άρθρου 132 παρ. 1α του Ν.4389/2016. Περαιτέρω η Δ.Α.Λ. είναι αποκεντρωμένη υπηρεσία του Δημοσίου, ούτως ώστε λειτουργεί για λογαριασμό και προς εξυπηρέτηση των συμφερόντων του, πλην όμως (η Δ.Α.Λ.) δεν έχει παρόμοια σχέση με την Ο.Λ.Π. Α.Ε. ώστε να μπορεί να υποστηριχθεί ότι υφίσταται αναλογία καταστάσεων, η οποία οδηγεί και σε αναλογική εφαρμογή των ιδίων ρυθμίσεων.

Ωστόσο, οι ενέργειες της Ο.Λ.Π. Α.Ε. πρέπει να στηρίζονται στις διατάξεις του Ν.2881/2001 και να κινούνται εντός του κανονιστικού πλαισίου που θέτει με αποφάσεις του (μόνον) ο έχων την σχετική εκ του νόμου αρμοδιότητα Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (Αρχή της Νομιμότητας της Διοίκησης). Αντίθετα, η Ο.Λ.Π. Α.Ε. δεν έχει την εξουσία να διαμορφώσει δικό της πλαίσιο ή να αγνοήσει το υφιστάμενο πλαίσιο, εν όψει συγκεκριμένης περίπτωσης (περ. ε της παρ. 2 του Άρθρου 5 του Ν.4404/2016).

Ο έλεγχος της προσήκουσας τήρησης της υποχρέωσης αυτής της Ο.Λ.Π. Α.Ε. υπάγεται στην αρμοδιότητα της Ρ.Α.Λ., αφού **α)** η πιο πάνω εξουσία της Ο.Λ.Π. Α.Ε. και η αντίστοιχη υποχρέωσή της πηγάζει από δημόσια Σύμβαση Παραχώρησης και **β)** η Ο.Λ.Π. Α.Ε. αποτελεί φορέα που διαχειρίζεται λιμένα του Εθνικού Λιμενικού Συστήματος. Ως εκ τούτου η Ρ.Α.Λ. έχει την εξουσία να λαμβάνει ρυθμιστικά μέτρα και να εκδίδει δεσμευτικές οδηγίες, εγκυκλίους αλλά και κατευθυντήριες γραμμές, με τις οποίες να αναλύει και διευκρινίζει το εκάστοτε ισχύον κανονιστικό πλαίσιο και να το προσαρμόζει σε κάθε συγκεκριμένη, υπό εξέταση, ατομική περίπτωση, δίδοντας κατευθύνσεις για την ορθή εφαρμογή αυτού (Άρθρα 112 και 113 του Ν.4389/2016).

Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου και του Παραρτήματος 8.6 της ΣΠ, η Ο.Λ.Π. Α.Ε. υποχρεούται, μεταξύ άλλων, να προβαίνει στην ανέλκυση και των υφισταμένων (χαρτογραφημένων) ναυαγίων για τα οποία υπεύθυνο είναι το Δημόσιο ενώ το αντίστοιχο κόστος το φέρει τελικά το Δημόσιο. Προς τούτο, σύμφωνα με το Άρθρο 8.7 της ΣΠ, η Ο.Λ.Π. Α.Ε. προβαίνει στις εργασίες ναυαγιαίρεσης αναφορικά και με τα ήδη χαρτογραφημένα ναυάγια ύστερα από συναίνεση που παρέχει ο αρμόδιος Κυβερνητικός Φορέας (πλέον το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής) και μάλιστα υποχρεωτικά, εφ' όσον πληρούνται οι όροι του νόμου και της Σύμβασης Παραχώρησης. (Συναίνεση του αρμόδιου Κυβερνητικού Φορέα δεν νοείται για την ανέλκυση ναυαγίων αρμοδιότητας του Δημοσίου αλλά η λήψη σχετικής απόφασης μέσω ατομικής εκτελεστής Διοικητικής Πράξης).

Από τα προαναφερθέντα προκύπτει ότι η Ο.Λ.Π. Α.Ε. ενεργεί αναφορικά με την ανέλκυση των ήδη χαρτογραφημένων ναυαγίων ως βοηθός εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του Δημοσίου και μάλιστα υποχρεωτικός, υπό τους όρους της ΣΠ. Συνεπώς η αρμοδιότητα αυτή είναι δεσμία με την έννοια ότι το Δημόσιο υποχρεούται να λάβει απόφαση για την ανέλκυση του ναυαγίου μέσω της Ο.Λ.Π. Α.Ε., εφόσον συντρέχουν οι όροι του Νόμου 4404/2016.

Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, οι διατάξεις των Άρθρων 8.6 και 8.7 της ΣΠ και του Παραρτήματος 8.6 αυτής δεν μεταβάλλουν τον αρμόδιο για την λήψη της απόφασης σχετικά με την ανέλκυση των ναυαγίων σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερόμενα.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων ομόφωνα σε φανερή ψηφοφορία

ΓΝΩΜΟΔΟΤΕΙ

α' Σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 2 και 3 του Άρθρου 4 του Ν.4404/2016 «Για την κύρωση της από 24 Ιουνίου 2016 τροποποίησης και κωδικοποίησης σε ενιαίο κείμενο της από 13 Φεβρουαρίου 2002 Σύμβασης Παραχώρησης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και της Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς ΑΕ και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 126), **i)** το Ελληνικό Δημόσιο φέρει τις ευθύνες και είναι αρμόδιο για την ανέλκυση των ναυαγίων που έχουν εντοπιστεί και χαρτογραφηθεί έως και την 24^η Ιουνίου 2016 και **ii)** η Ο.Λ.Π. Α.Ε. φέρει την ευθύνη και είναι αρμόδια για συμμόρφωση προς τις διατάξεις του Ν.2881/2001 «Ρύθμιση θεμάτων ανέλκυσης ναυαγίων και άλλες διατάξεις.» (ΦΕΚ Α' 16) για οποιοδήποτε άλλο αντικείμενο υπάγεται στις διατάξεις του Νόμου αυτού, πλην από την υιοθέτηση κανονιστικών και ρυθμιστικών μέτρων, σύμφωνα με την περ. ε) της παρ. 2 του άρθρου 5 του Ν.4404/2016, και την ανάληψη του κόστους των περιγραφομένων στην παρ. 2 του Άρθρου 4 του Ν.4404/2016 ναυαγίων.

β' Σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου και Παραρτήματος 8.6 της ΣΠ, η Ο.Λ.Π. Α.Ε. προβαίνει στην ανέλκυση και των υφισταμένων (χαρτογραφημένων) ναυαγίων, για τα οποία υπεύθυνο είναι το Ελληνικό Δημόσιο, το δε κόστος ανέλκυσης και απομάκρυνσής των φέρει το Ελληνικό Δημόσιο.

γ' Σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 8.7 της ΣΠ, η Ο.Λ.Π. Α.Ε. προβαίνει στις εργασίες ναυαγιαίρεσης αναφορικά και με τα ήδη χαρτογραφημένα ναυάγια ύστερα από συναίνεση που παρέχει ο αρμόδιος Κυβερνητικός Φορέας του Ελληνικού Δημοσίου.

δ' Εξουσιοδοτείται ο Πρόεδρος της Αρχής να προβεί: **i)** στην αποστολή της Γνωμοδότησης προς τα Μέρη της ΣΠ, και **ii)** στην αναζήτηση της διαδικασίας διεκπεραίωσης και καταγραφής των μελλουσών και διενεργημένων ανελκύνσεων ναυαγίων εντός του Λιμένα Πειραιά από τους αρμοδίους φορείς, για την εφαρμογή του 8.6 της Σ.Π.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΡΑΛ

Παναγιώτης – Ιάσων Αγγελόπουλος